

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • NUMERIO KAINA - \$1

Vilniaus Smuiko dienose paminėtas Jašos Heifeco 100-sis gimtadienis

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905 275-4672. FAX 905 275-6755. E-mail: tevzib@pathcom.com

Publications Mail – PAP Registration No. 9408. CPM 1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai".
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, R. Sakalaitė-Jonaitienė, C. Senkevičius,
G. Gaizutienė. Metinė prenumerata – \$45, mėnėio – \$55, garbės – \$65. Oro
paštu į užjūrius – \$145, paprastu paštu – \$50. Amerikoje – JAV dol. Pavieniai
nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TZ" administraciją.
Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį
redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių
pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550)
is published weekly, except 1st and 2nd week in August and 4th week in
December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.,
2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905 275-4672. U.S.
office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular \$45.00,
patron \$55.00, sponsor \$65.00 per year. PERIODICALS Postage paid at
Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės
žiburiai", P.O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address
changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in
Canada. ISSN 0040-4063.

We acknowledge the financial assistance of the Government of Canada, through
the Publications Assistance Program (PAP), toward our mailing costs.

Vilniaus senamiestis nuo Gedimino pilies. Viduryje – Šv. Kazimiero šventovė su karališku vainiku

Nuotr. G. Kurpio

Estija, pirmaujanti daugelyje sričių

Estijos valstybės nepriklausomybės 83-ųjų metų proga

VIDMANTAS VALIUŠAITIS

Estijos pakvietimas derybų dėl narystės Europos sąjungoje, drauge su pirmąja šešių šalių – kandidatų grupe prieš kelis metus, nepakviestas Lietuvos, užgavo kai kurių politikų ambicijas: Europos komisijos išvados nebuvo visiškai objektyvios, mes nesame prastesni. Tačiau pagal daugelį ekonominio ir socialinio gyvenimo rodiklių Estija prieš mus pirmuoja: ūkio augimo tempai didesni, prekybos balansas labiau orientuotas į Vakarų, Vakarų investicijos, tenkančios vienam gyventojui, pranoksta tas pačias investicijas Lietuvoje, korupcija valdžios struktūrose mažesnė, socialinė visuomenės diferenciacija ne tokia ryški, interneto naudojimas net kelis kartus didesnis nei Lietuvoje, estai – viena labiausiai skaitmeninių ir apsišakiusių Europos tautų.

Tų pranašumų sąrašą galima būtų tęsti. Net ir sugebėjimo pagauti pasaulio žiniasklaidos dėmesį estai mus pranoksta. Mūsų pasyvumas šioje srityje lemia tai, kad šiandien Lietuva labiausiai "garsėja" reketininkų "žygiais" Europoje ir Šiaurės Amerikoje arba nepaliaujamai "skamba" kaip nors su holokausto tematika susijusia kontekste. Tuo tarpu estams būdingos aiškios sąmoningos, aktyvios ir iš esmės pozityvios, tegu kartais ir kiek kontroversinės, pastangos teigiamai pristatyti Estiją pasauliui. Pavyzdžiui, Estijos prezidentas L. Meris sugeba išreklamuoti savo valstybės pasiekimus net Talino oro uosto moderniai įrengtame tualete, surengdamas čia spaudos konferenciją, o užsienio reikalų ministras T. H. Ilvesas nestokoja drąsos ir bando ieškoti socialinės bei kultūrinės argumentacijos tvirtinimams, kad Estija yra ne Baltijos, bet prokomunistinė Skandinavijos valstybė. Reprezentatyviai išleistoje knygoje "Estonia: A Land of Human Dimensions", Estijos užsienio reikalų ministras rašo, kad Skandinavijos šalis yra mažiausiai korumpuotos valstybės Europoje.

"Jungtinė Karalystė yra tik 8 vietoje. 15-ta yra Estija, komunistinė šalis, kurioje korupcijos lygmuo yra žemesnis negu trijų Europos sąjungos valstybių", sako T. H. Ilvesas. Lietuvoje panašios temos, deja, nei visuomenei įdomios, nei politikams įkandamos. Todėl nenuostabu, kad Vilniaus meras, nuvykęs į Paryžių sužino, jog dauguma prancūzų puikiai žino Taliną, bet dažnas jų nustemba išgirdęs, kad yra toks miestas Vilnius.

Patinka mums tai ar nepatinka, bet istorijos laikrodžio rodyklė pasukė į priekį per jėgą negalima. Estų visuomenė pilietine prasme yra brandesnė, ir tai aiškios istorinės raidos, ypač per pastaruosius du šimtus metų, rezultatas. Carinė baudžiava Estijoje buvo panaikinta jau 1816, o pietinėje dalyje – 1819 metais. Jau 1857 m. buvo pradėtas leisti pirmasis savaitinis estų kalba "Pärü Postimes". 1891 m. jis buvo perkeltas į Tartu ir, pakeitus pavadinimą į "Postimes", tapo dienraščiu. Netrukus dienraštis tapo vadovaujančiu tautiniu estų sąjūdžio organu kelyje į nepriklausomybę XX amžiaus pradžioje. 1892 m. Taline pradėtas leisti kitas tautinės minties dienraštis "Tallinna Teataja", o 1903 m. pasirodė socialistų organas "Uudised". 1869 m. įvyko pirmoji tautinė estų dainų šventė, o XIX a. pabaigoje Taline buvo pastatyti ištaigingi operos rūmai karštų formos stogais, simbolizuojančiais nesėkmingas rusifikacijos pastangas. 1886 m. 98% estų naujokų rusų kariuomenėje mokėjo skaityti ir rašyti, o 1939 m. Estijos valstybėje jau buvo visiškai likvidavusi analfabetizmas.

O kur buvo tuo metu Lietuva? Baudžiava, kuri Lietuvoje reikšėsi sunkesnėmis formomis nei Estijoje, buvo panaikinta faktiškai tik 1863-1864 m. Lietuvių kalba persekiota ir draus-ta dar keturiasdešimt metų – iki pat 1904 m. Lietuviškai spausdintas maldaknyges knygnešiai slapta gabeno per sieną iš Prūsijos, o J. Basanavičius iš Bulgarijos, vėliau – su talkininkais iš Mažosios Lietuvos, redagavo

pirmąjį nelegalų lietuvišką laikraštį "Aušra", tų pačių knygnešių kontrabandos būdu vėžami į Lietuvą. Kai estų miestiečiai vakariniais kostiumais rinkosi žiūrėti Talino valstybinėje operoje pastatytų spektaklių, lietuvių valstiečiai Palangos svirne 1901 m. slapta suvaidino pirmąjį lietuvišką spektaklį "Amerika pirtyje"...

Šios paralelės – jokių būdu nėra priekaištas lietuvių kultūrai. Tai tik iliustracija, kokiomis skirtingomis sąlygomis ir sudėtingomis aplinkybėmis vyko lietuvių ir estų tautų formavimosi procesas moderniais laikais. Tačiau nepriklausomai nuo to, kiek tos sąlygos buvo sunkios ar neparankios, istorinio proceso išvados yra neapskurdinamos: šiandien esame tokie, kokie sugebėjome išsilaikyti per karus, marus, okupacijas, kiek sugebėjome subręsti negandų metais ir pasinaudoti laisvės valandų palaima savo žmogiškosios egzistencijos turinui užpildyti.

Nors ir nesmagu, tačiau būtų neteisinga nepripažinti, kad Estijos valstybė buvo modernesnė ir pažangesnė prieškarinio (1918-1940) nepriklausomybės laikotarpiu, jos visuomenė sąmoningai ir atspariai ryti-tiškomis infiltracijoms sovietų okupacijos metais. Gerai prisimenu Sąjūdžio laikus, kai bendraujant su kolegomis estais iš jų liaudies fronto, aiškiai buvo juntamas skirtumas. Estų sąjūdis buvo giliai subrendęs iš apaišios, kiekvienas ciliškas estas buvo sąmoningas, apsisprendęs ir apdairus to "fronto karys", motyvuotas vertybių, pranokstančių formalios organizacijos vadų charizmą. Tuo tarpu lietuviškasis išsivadavimo judėjimas rėmėsi ne tiek "mažųjų brolių" pi-lietiniu sąmoningumu ir valstybiniu subrendimu, kiek jų nepeliciu pasitikėjimu.

Negalima paneigti lietuvių įsipareigojimo laisvės bylai ir jų milžiniško ryžto atiduoti už laisvės viską. Sausio 13-oji tai patvirtino. Tačiau lietuvių, daugiau emocišnis, negu sąmoningomis valstybės kūrimo aspiracijomis paženklintas, įsipareigojimas pasirodė efektyvus kritinėse situacijose, bet pristigė aiškių orientyrų kai Sąjūdžio vadai nebeturėjo ko pasakyti, o kasdienybė reikalavo veiklaus veržlumo ir kantraus kūrybinio darbo iš kiekvieno valstybės piliečio. Mūsų politinio gyvenimo švytuoklė ėmė blaškytis nuo dešinės į kairę ir vėl atgal, visuomenei beprasmiškai ir tuščiai ginčijantis, kurie – dešinėji ar kairieji – yra didesni tėvynės patriotai. Tuo tarpu estai, be didesnių nukrypimų į kraštutinumus, sugebėjo mobilizuoti visas pozityviasias politines jėgas valstybės kūrimui ir išvengė per didelio vidinio susipriešinimo, stabdančio Lietuvos visuomenės raidą.

Ar yra kas jungia Lietuvos visuomenę? Neatrodė, kad tas klausimas rimčiau domintų politikus, sociologus, žurnalistus. Politiniu pagrindu motyvuota polarizacija skrodžia Lietuvos visuomenę iki pašaknų. Astuonerius metus iš eilės Lietuvos ir Didžiosios Britanijos rinkos ir viešosios nuomonės tyrimų bendrovė "Baltijos tyrimai" rengė reprezentatyvią Lietuvos gyventojų apklausą, siekdamą nustatyti populiariausią metų žmogų. Visus astuonerius metus "Metų žmogumi" buvo skelbiami politikai. Tarsi nieko daugiau, išskyrus politikų kovas, Lietuvos gyvenime per tuos metus nebūtų įvykę. Vienas tų politikų "Metų žmogaus" titulu nusipelnė net

(Nukelta į 3-čią psl.)

Ukraina grumiasi su rusišku paveldu

E. RINGUS

Atrodė vis dar nelabai tikra. Sienos vis dar nėra galutinai nustatytos. Putin jau keletą kartų susitiko su Ukrainos prezidentu Kučma. Apie jų pokalbių mažai skelbiama. Kijeve vyksta demonstracijos su plakatais "Ukraina be Kučmos".

Prieš dešimt metų trijų slavų respublikų vadovai – Jelcin, Kravčuk ir Suškievič Bielo-vežos girioje, carų ir sovietinių viršūnių medžioklinėse, pasirašė slaptą sutarimą atsisukti nuo Sovietų Sąjungos. Iš jų tik Jelcin pajėgė išsilaikyti prie valstybinio vairo. Trumpiausiai nepriklausoma išsilaikė Gudija. Po kelių blašymosi metų Gudijoje atsirado oportunistas, kolchozo pirmininkas, kuris su Maskvos pagalba vėl bando prijungti Gudiją prie dabar jau rusiškos imperijos. Ar Ukrainos laukia panašūs likimai? Dūma jau Jelcino laikais reikalavo panaikinti Bielo-vežos aktą ir patraukti Jelciną į teismą už išdavystę. Ukrainiečiai pavojų mato ir bando jį atitolinti, kol pati Rusija dar nėra užtektinai stipri.

Slegianti praeitis

Per Ukrainos lygumas į Europą veržėsi įvairios tautos iš Azijos. Ją niokojo mongolai ir totoriai, trumpą laiką valdė Lietuvių kunigaikščiai, o ilgesnį laikotarpį – lenkai. Į nuniokotą Ukrainą viduramžiais bėgo įvairūs elementas, norįs laisvai gyventi jos plotybose, nedirbti lenkiškiems ar kitokiems dvarpioniams. Ukrainos stepėse susikūrė visuomenė – kazokai. Po sunkių kovų su lenkais XVII š. pabaigoje kazokų vadas Chmelnicki prašė pagalbos iš Maskvos. Broliška pagalba baigėsi įjungimu būsimo Rusijos imperijon. Atgauti nepriklausomybę Ukraina bandė per Pirmąjį ir Antrąjį pasaulinį karą, tačiau nepavyko. "Perestrioka" Sov. Sąjungos baigtis vėl davė progą ukrainiečiams kurti nepriklausomą valstybę. Kaip ir kitoms tautoms, pradžią nėra lengva.

Faktinai ukrainai atsistoti ant tvirtų kojų yra kiek sunkiau negu kitiems kraštams, atsiskyrusiems nuo buvusios sovietinės imperijos. Ukrainos pramonė, energetika buvo labiau surišta su Rusija negu kitų respublikų. Tą priklausomybę Maskva bando išnaudoti ir versti Ukrainą sekti Gudijos pavyzdžiu. Rusijos gyventojų apklauša parodė, kad netgi civiliniai gyventojai remtų Rusijos valdovų pastangas vėl prijungti Ukrainą prie Rusijos. Tačiau reikia tikėtis, kad šiame istoriniame laikotarpyje ukrainiečiai Chmelnickio klaidos nepakartos. Ukrainoje dar užtektinai yra gyvų piliečių, išgyvenusių Stalino kolchozines reformas, kai keli milijonai mirė nuo bado ir trėmimų į Sibirą. Tūkstančiai ukrainiečių vaikų, likusių be tėvų ir išaugusių įvairiose vaikų stovyklose, dar atsi-

mena savo tragedijas. Juose užsilikusios žaizdos dar neužgijo. Jos skatins juos ir jų tėvus nesusivilioti Maskvos pažadais.

Dabartinė būklė

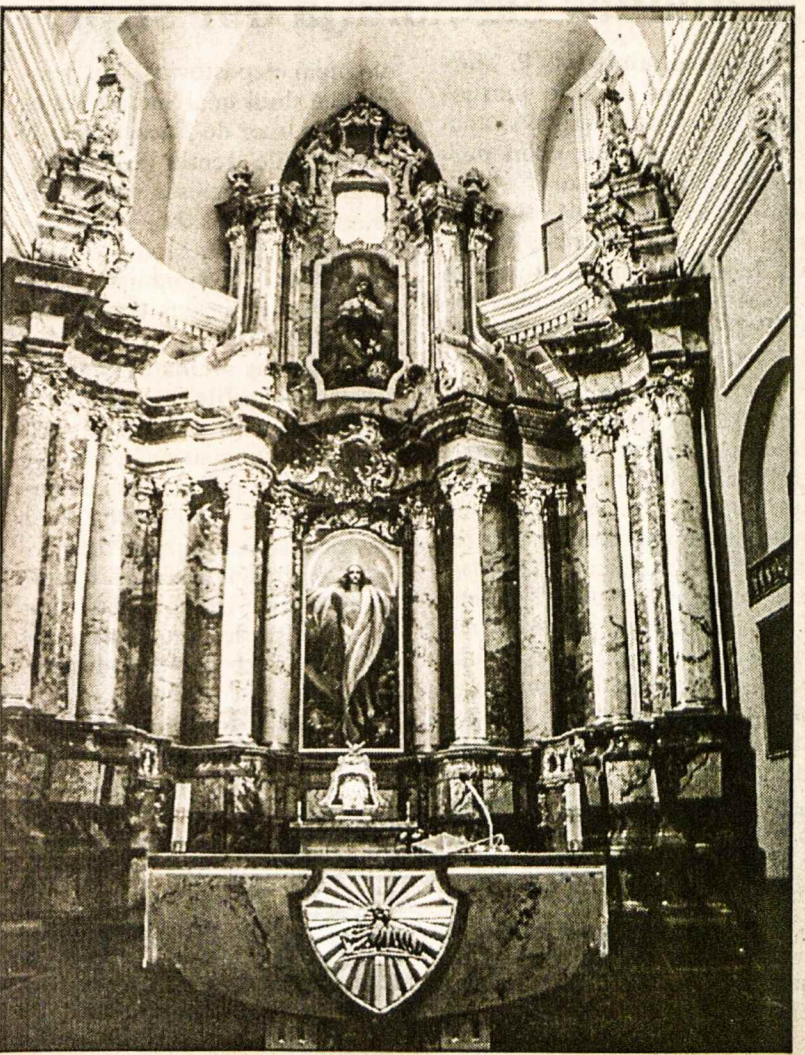
Dabartinė Ukrainos būklė, kaip ir kitose nepriklausomose šalyse, yra sunki. Dėl Maskvos machinacijų energetikos srityje dažnai ištisos krašto dalys neturi užtektinai šilumos ir apšvietimo. Maskva dažnai baugina ukrainiečius, kad dujų tiekimas bus visiškai sustabdytas, kad dujų vamzdžiai bus tiesiami į Vakarų Europą per draugišką Gudiją. Maskva reikalauja peržiūrėti valstybines sienas ir įvykdyti gyventojų apklausą, kurioje jie galėtų pareikšti kam jie norėtų priklausyti – Rusijai ar Ukrainai. Maskva reikalauja, kad Krymo pusiasalis būtų grąžintas Rusijai, nes Chruščiovas neteisėtai prijungė jį prie Ukrainos.

Ukrainiečiai artėjantį pavojų mato, nes jų kaimynas jau galutinai grįžo į Maskvos glėbį, ir pasaulis neparodė jokios pagalbos. Sunki ekonominė krašto būklė silpnina gyventojų atsparumą ir pasipriešinimą rusiškai propagandai.

Visa tai stebėdami Vakarų Ukrainos gyventojai pradėjo vadinamą "nurusinimo" veiklą. Prieš porą metų Lvive – Vakarų Ukrainos sostinėje pradėta muzinti rusiškas laidas televizijoje ir radijuje, rusiškų laikraščių skaityti, boikotuoti rusiškus teatrus ir kavines su rusiška muzika. Ši akcija paskatino kitas Ukrainos sritis, padrausino seimonarius balsuoti už tautinį krašto atgimimą. Įvestas įstatymas, reikalaujantis, kad valstybinė kalba būtų ukrainiečių visoje Ukrainoje, kad ukrainiečių kalba būtų vartojama valstybinėse įstaigose, kad visi dokumentai būtų rašomi ukrainiečių kalba.

Vakarų valstybės, bent pradžioje, stengėsi padėti ukrainai atsistoti ant kojų. Spaudoje teko skaityti, kad Ukraina gavo daugiausia pagalbos negu kitos atsisakiusios valstybės. Ta pagalba ilgai neišsilaikė, kai įvairūs fondai ir finansinės įstaigos pastebėjo, kad jų pastangos neduoda laukiamų rezultatų. Ketletas buvusių ministrų pabėgo į užsienį, nes buvo apkalinti suktymėmis (vienas vicepremyras yra S. Francisco kalėjime).

Šiuo metu Ukrainos prezidentas yra kaltinamas žiniasklaidos varžymu ir net vieno žurnalisto nužudymu. (Jo lavonas buvo rastas be galvos). Taisai žurnalistas dažnai kritikavo dabartinį prezidentą Kučmą. Ši afėra pavadinta "Kučmagate". Ji prasiidėjo, kai vienas prezidento apsaugos narių perdavė opozicijos vadovui kasetę, kurioje buvo girdimos Kučmos užuominos apie reikalingą pašalinti įkūrų žurnalistą. Kučma tokius įtarimus neigia ir vadina provokacija. Jeigu taip, tai kas yra tos provokacijos užnugarėje?

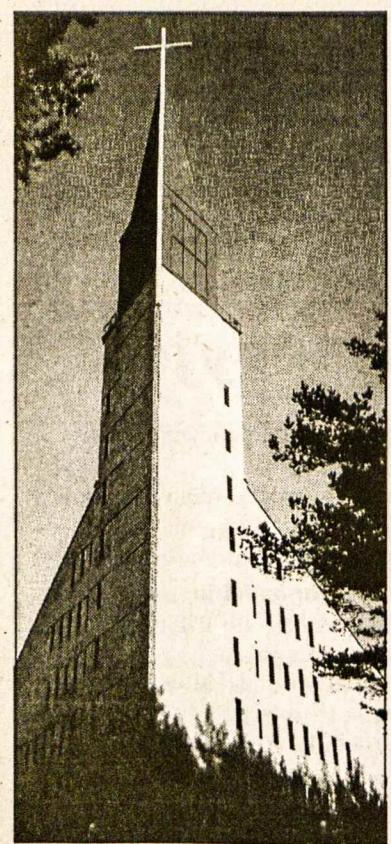

Šv. Kazimiero šventovės Vilniuje didysis altorius

RELIGINIAME GYVENIME

Vytauto Didžiojo universiteto rektorius prof. V. Kaminskas ir Liubino universiteto rektorius prof. A. Scostek sausio 30 d. Kaune pasirašė mokslinio, pedagoginio, kultūrinio ir dvasinio bendradarbiavimo sutartį. Pasirašyme dalyvavo taip pat Kauno arkivyskupas S. Tamkevičius, SJ, ir VDU Katalikų teologijos fakulteto dekanas doc. dr. mons. V. Vaičiūnas. Pastarasis pabrėžė ypatingą Liubino universiteto palankumą Lietuvai. Tikimasi, kad pasirašyta bendradarbiavimo sutartis padės gerinti studijų bei tyrimų kokybę, plėtoti akademines programas, dalytis patirtimi abiejų universitetų dėstytojams ir studentams. VDU Katalikų teologijos fakultetas dar palaikė ryšius su Krokuvoje, Varšuvos kardinolo Višinskio, Popiežiškuoju Gregorijaus, Laterano, Frankfurto prie Maino, Liuvono universitetais.

Kauno arkivyskupijos Jaunimo centre studentų ateitininkų sąjunga vasario 3 d. surengė konferenciją "Prano Dovydaičio 'Pamatiniai klausimai' šiandien". Joje dalyvavo ir Kauno arkivyskupas S. Tamkevičius, SJ. Lietuvos ateitininkų federacijos pirm. V. Abrailis džiaugėsi akademiniame jaunimo sumanymu grįžti prie ateitininkijos steigėjo ir auklėtojo Prano Dovydaičio idėjų, paskelbtų prieš 90 metų. Arkivyskupas savo žodyje svarstė, kodėl svarbu pažvelgti į Prano Dovydaičio "Pamatinius klausimus", atkreipdamas dėmesį į susvetimėjusią, iškilų asmenybių neturinčią visuomenę. Ateitininkai turį išsugdyti tvirtą pasaulėžiūrą. Arkivyskupo iškeltos mintys ir kiti klausimai buvo diskutuojami ir ieškoma atsakymų. Ypač karštai buvo paliesta socialinių problemų svarba visuomenėje. Diskusijoms vadovavo dr. P. Subačius ir studentas D. Jankauskas. Popietėje dar buvo - svarstoma, kaip įgyvendinti savo idealus, kokia veikimo forma būtų šiandien geriausia. Šioms svarstyboms vadovavo vyriausybės patarėjas religijos klausimais P. Plumpa, Kauno arkivyskupijos Jaunimo centro referentas A. Kučikas, R. Aušrotas ir Ateitininkų federacijos tarybos narė E. Pundziūtė. Konferencija baigta Mišiomis, atnaušantomis ateitininkų dvasios vadovo vysk. J. Kaunecko.

Šventosios uostė, netoli Palangos, statoma šventovė. Jos statybai vadovauja klebonas kun. Vidmantas Gričius

Vilniuje vasario 4 d. buvo paminėta Pasvęstojo gyvenimo diena. Mišios, aukojamos kardinolo A. J. Bačkio Vilniaus arkikatedroje bazilikoje, pradėtos daugiau nei šimto Vilniaus arkivyskupijos seserų vienuolių procesija. Po Mišių Vyskupų namuose seselės džiaugėsi galėjusios vienos pirmųjų pasveikinti naują kardinolą. Pastarajam įteikta 22 įvairiaspalvių žiedų puokštė, simbolizavusi dvidešimt dviejų moterų vienuolių kongregacijų misijas Vilniaus arkivyskupijoje. Kardinolas ta proga pasidalyjo mintimis apie vienuolių vaidmenį Katalikų Bendrijoje. Su vidiniu vienuoliniu gyvenimu atsinaujinimu supažindino Lietuvos moterų vienuolių aukštesniųjų vyresniųjų konferencijos pirm. A. Dalgėdaitė, CR. Po to vyko vaišės – agapė.

Lietuvos dailės muziejuje sausio 17 d. įvyko "Lietuvos Eucharistiniai kongresai – tradicijos ir atsinaujinimo keliu" kultūros renginys. Jis buvo pradėtas Kauno sakralinės muzikos mokyklos choro "Pastoralės" sugiedota giesme lotynų kalba. Parodytos ištraukos iš vaizdažaidų apie Lietuvos II Eucharistinį kongresą (LEK). Įvadinį žodį tarė Lietuvos dailės muziejaus direktorius R. Budrys, nurodymas šio renginio tikslą – atskleisti eucharistinių kongresų tradiciją bei reikšmę. Gausiems dalyviams kalbėjo LEK organizacinio komiteto pirmininkas Kauno arkivyskupas S. Tamkevičius, SJ. Pasak arkivyskupo, per paskutinį dešimtmetį Lietuvos žmonės pasuko skirtingais keliais: vieni pripildė tradicines šventoves, kiti pasirinko naujus, kartais pavojingus religinius judėjimus. Daugeli patraukė tikras ir netikras vakarietiškas žavesys. Daugelis žmonių norėjo, kad Jubiliejinį metų centriniam asmeniui – Jėzui Kristui būtų surengta graži šventė. Taip ir buvo suorganizuotas Eucharistinis kongresas. Taip pat kalbėjo Bažnyčios istorikė I. Vaišvilaitė, atskleidėdama eucharistinių kongresų istoriją ir jų poveikį tikintiesiems.

Ekumeninės pamaldos sausio 24 d. įvyko Vilniaus evangelikų liuteronų šventovėje. Jose dalyvavo liuteronų vyskupas J. Kalvanas, ortodoksų metropolitas Chrizostomas, katalikų vyskupas J. Boruta, SJ, evangelikų reformatų kunigas T. Šernas. Kalbėjo visi pamaldose dalyvavę dvasiškai. Vysk. J. Kalvanas, kalbėdamas apie dabartinę tikinčiųjų būklę, pažymėjo, kad yra per sunkūs teologiniai, doktrininiai lagaminai ir todėl per trumpą laiką neįmanoma pasiekti vienybės. Lyg atsakydamas į vysk. Kalvano mintį, vysk. J. Boruta, SJ, pastebėjo, jog krikščionys šiandieną nėra tokie vieningi, kokių norėtų matyti Dievas. Jis taip pat ragino įveikti priešikūmą tarp kitų tikinčių, remti vieni kitus tikėjimu ir malda. Ortodoksų patriarchas apgailestavo, kad šiandien negalima džiaugtis tikinčiųjų gausumu. Jei visi eitų pas Kristų, atsirastų ir suartėjimas vienu prie kito. Visi Lietuvoje gyvenantys gali būti broliais, seserimis ir ganomaisiais Jo dieviškos Bažnyčios. Evangelikų reformatų kun. T. Šernas pabrėžė būtinybę kiekvienai religijai skelbti Kristaus Evangeliją visam pasauliui. Visi šiose pamaldose dalyvavę giedojo, kalbėjo Nikėjos tikėjimo išpažinimą, meldėsi už krikščionių vienybę viešpaties išmokyta malda "Tėve mūsų".

MIRTIES PRANEŠIMAS

Pranešame artimiesiems ir pažįstamiems, kad
2001 m. vasario 21 d. mirė

a.a. VALERIJA GUSTAINIENĖ

Palaidota vasario 28 d., Šv. Jono lietuvių kapinėse, Mississauga, Ontario

Stasė ir Vytautas Mažeika

P A D Ė K A

AŲA

ALBINAS PLIOPLYS

mirė 2001 m. vasario 16 d., palaidotas vasario 19 d.
Šv. Jono lietuvių kapinėse, Mississaugoje, Ont.

Nuosirdžiai dėkoju velionės brolio giminėms iš Amerikos ir visiems, kurie palydėjo velionę į paskutinę poilsio vietą. Nuosirdus ačiū prel. Jonui Staškevičiui, kuris atnaušavo gedulines Mišias už velionį Albiną ir palydėjo į kapines.

Dėkoju karsto nešėjams, taip pat visiems aukojusiems Mišiomis, atsiuntusiems gėles ir pareiškiusiems užuojautą. Ačiū L. Marcinkutei už vargonavimą ir gražų giedojimą per Mišias. Nuosirdi padėka M. Povilaitienei už aukų rinkimą Lietuvos sergantiems vaikučiams; V. Birštonui už skanų maisto pagaminimą. Ačiū ponions už pyragus.

Pasilikus liūdinti žmona J. Plioplienė,
dukterėčios – Teresė ir Roma

Jo Eminenciją kardinolą AUDRĮ JUOŽĄ BAČKĮ sveikina Vatikano valstybės sekretorius kardinolas SODANO priėmimo metu Vatikano salėje "Sala di Benedizione"

Nerami naktis, gaubusi Vilnių

Paminėta Lietuvos gynėjų diena prasminga, jaudinančia programa

IGNAS MEDZIUKAS

Losangeliečiai 1991 m. sausio 13 – Lietuvos gynėjų dienos – dešimtmetį paminėjo gausiai susirinkę sausio 14 d. Šv. Kazimiero parapijos salėje, kurioje pagrindinė kalba buvo Lietuvos gen. konsulo Vytauto Čekausko. Savo kalbą pradėjo šiais žodžiais:

“Šiandieninis Europos žemėlapis daugeliu aspektų buvo apibrėžtas nakties, prieš dešimtmetį nerami gaubusios Vilnių, kada susidūrimas tarp išsigančius valdžios ir žmonių, įtikėjęs savo siekių teisėtumu ir, vardan laisvės pasirodusių aukoti savo gyvybes, Sovietų Sąjunga pajuto savo bejėgiškumą”.

Jis aiškino, kad toks žygis sovietų jau seniai buvo suplanuotas, tik buvo laukiama pranešimo iš aukščiausių, kad galėtų sudaryti Lietuvos vyriausybę, pakeičiant Kremliaus statybiniais. Planą vykdant, buvo numatyta užimti tris svarbiausius pastatus: televizijos bokštą, radijo bei televizijos pastatą ir seimo rūmus. Lietuvos žmonės pastatų jiems kelią. Laisvę mylinti minia atsilaukė prieš automatais ginkluotus karius, nors 14 narsuolių paaukojo gyvybes, o šimtai buvo sužeisti.

Agresoriaus pasiūsti kariai vartojo sprogstamas kulkas prieš beginklę minią. Konsulas pateikė liudijimą Antano Sakalausko, vieno iš to žiaurios įvykių dalyvių, kuris pasakojo, kad prieš minią judantį tanką norėta sustabdyti, nes nebuvo tikėta, kad jis važiuos ant beginklų žmonių. Tankas jam pervažiavo kojas ir sulaužė kaulus. Jis tada buvo 38 metų, augino 5 vaikus. Dabar dirba inžinierium. Vienas sūnus – moksleivis, trys sūnūs – studentai, duktė baigusi mokyklą ir žmona. Jos dirba mokytojomis, turėdamos vos keletą pamokų.

Antanas Sakalauskas, kovojęs sausio 13-ąją dėl laisvės ir šiandien išlikęs tokiu pačiu kovotoju. Jis sako, kad laisvė “vėliniškai sunkus dalykas – tai atsakomybė”. Sakalauskas nesigailo, kas įvyko. Suvokia, kad au-

kos nebuvo beprasmės. Jis tikėjosi šviesia ateitimi, kurią, sako, turėsime susikurti patys...

Panašiai kalbėjo Loretta Šlekiene, žuvusios Loretos Asanavičiūtės draugė, kuriai tankas irgi sulaužė kojas. Ji, sukūrusi šeimą, augina du vaikučius. Ji sako, kad sausio įvykiai pakeitė jos pasaulėvaizdį, nes ji suvokusi gyvenimo prasmę, nepriklausomybės kainą, atsakomybę. Sako, atradusi tikėjimą ir pasikliaujanti Dievu, o visa kita yra laikina ir materialu. Loreta 34 metai. Dėl sunkių sužalojimų skaudžiai jaučia sveikatos sutrikimus, bet džiaugiasi, ką Lietuva pasiekė, ir sako, kad dabar mokomės gyventi pagal naujus dėsnius, bet teksią dar daug mokytis.

Konsulas suminėjo prof. E. Gudavičiaus nuomonę: sausio 13-ji yra tragedija, bet ir pergalė pasaulinio demokratinio judėjimo. “Ar tauta šiandien yra pasirodusi parodyti savo patriotizmą, kaip tada prieš dešimtį metų?” – Konsulas kėlė klausimą. “Ką reiškia tautai ir valstybei per dešimtmetį netekti apie 230,000 žmonių ne trėmimu, bet laisvo pasirinkimo keliu? Kiek iš jų kada nors grįš į gimtuosius namus? Tikėkime, kad patriotizmas niekur neišnyko, kad jis dar tebėra žmonių širdyse, tik kažkodėl rodyti jį nepatogu. O reikėtų.

Jaunimas žuvusių gretose

Patys jauniausieji televizijos bokšto gynėjai buvo septyniolikmečiai Ignas Šimulionis ir Darius Gerbutavičius, gyvenantys Karoliniškėse; priklausė Vilniaus Karaliaus Mindaugo šaulių rinkinei “Geležinio vilko” kuopai. Virginijus Druskis, 21 m. žuvęs vienas pirmųjų prie TV bokšto, technologijos universiteto studentas. Jo vardu pavadinta Karoliniškėse gatvė. Rolandas Jankauskas, 22 m., gyvenęs Lazdynuose, studijavo radioelektroniką; sutraikšytas šarvuotais. Jis buvo tarnavęs trejus metus sovietų karo laivynė. Vidas Maciulevičius, 24 m. vilnietis, žuvo nuo agresorių automatinį šautuvų kulka. Jo ir Ig-

no Šimulionio vardai yra įamžinti Sausio 13-sios vidurinėje mokykloje. Rimantas Juknevičius, 24 m. marijampolietis, studijavo radioelektroniką Kaune. Titas Masiulis, 29 m. kaunietis, paimtas į sovietų kariuomenę ir gavęs komjaunolio biuletenį Leningrade jį sudraskė ir išmetė. Dirbo statybose. Alydas Matulka, priklausęs 30-mečių kartai, rokiškėnas, mirė prie seimo būdėdamas.

Panašaus amžiaus Alvydas Kanapinskas, kėdainiškis, žuvo prie radijo ir televizijos pastato Konarskio gatvėje nuo sovietų sprogmenų. Vytautas Kancevičius, dar pusamžio nesulaukęs, kulka pervertas, dar 40 dienų kovojo dėl gyvybės. Vytautas Vaitkus, tokio pat amžiaus, agresorių kulka palietė jo širdį. Apolinaras Povilaitis, 50 m., gyvenęs Lazdynuose, žuvo nuo automatų šūvių. Algimantas Kavaliukas, 50 m., gyvenęs Karoliniškėse, tanko sutraikšytas. Loreta Asanavičiūtė, grojusi akordeonu, gražiai dainavusi, sutraikšyta tanko. Jos vardu pavadinta Vilniuje gatvė, kurioje ji gyveno. Ir šimtai gynėjų buvo daugiau ar mažiau sužaloti. Kiti liko visam amžiui invalidais.

Žuvusiųjų sąrašą perskaitė Aušra Venckutė. Jis pagerbti susikaupimo minutė.

Prof. Baškauskaitė

Kalifornijos (Northridge) universiteto profesorė Liucija Baškauskaitė, pasizymėjusi mokslininkė, Upasalo universiteto mokslinė bendradarbė Švedijoje ir kitur, atvykusi į Lietuvą dalyvavo Vytauto Didžiojo universiteto atkuriamajam senate; 1990-1992 m. buvo šio universiteto prorektorė.

Jai teko atlikti svarbų informacijos darbą 1991 m. sausio 13 d. sovietinei kariuomenei vartojant žiaurias priemones prieš beginklius gynėjus, užėmus Televizijos bokštą ir pastatą, nutraukus iš ten įvykių transliaciją, prof. L. Baškauskaitė, kaip mokanti šalia anglų ir lietuvių kalbų bei dar keletą svetimų kalbų atėjo talkon, – iš Kauno informavo pasaulį apie sovietinės kariuomenės laukinį siautėjimą. Kalbėdama gausiai auditorijai Šv. Kazimiero parapijos salėje, prof. Baškauskaitė sakė, kad tada, kaip niekad lietuviui buvo vieningi. “Mes visi esame ir būsim kartų. Toks buvo ryšas”.

Povilas Jasikonis paryškino 1991 m. sausio 13-sios prasmę, parodydamas ekrane dokumentinį filmą, kuriame matėsi sovietinės karo mašinų agresijos prieš nepriklausomą valstybę padarinių vaizdai. Buvo matyti mirštančių gynėjų paskutines konvulsijas, sužeistų ir žuvusių transportacija ir laidotuves. Tie vaizdai ne vienam išspaudė ašaras.

Prof. L. Baškauskaitė už atliktą pasitarimą transliuojant iš Kauno ir aiškinant, kas vyko tada Vilniuje, apdovanota Sausio 13 atminimo medaliu, buvo pagerbta šime minėjime. Pagerbta buvo ir dim. vyr. leit. Irena Aleknavičienė-Arienė dalyvavusi parlamento gynboje ir gavusi atminimo medali.

Šį gražų minėjimą surengė ALT-os Los Angeles skyrius, kuriam pirmininkauja žymus finansininkas Albinas Markevičius. Programai vadovavo vicepir. Aloyzas Pečiulis. Oficialiai daliai pasibaigęs, kun. Stanislovui Anužui sukalbėjus maldą, minėjimas baigtas vaišėmis.

Naujasis kardinolas Lietuvos spaudoje

“Lietuvos ryto” korespondentas Romoje Paulius Jurkevičius, dalyvavęs kardinolų iškilnėse, aprašė savo išspūdžius to dienraščio 2001 vasario 22 ir 24 laidoose

“Lietuvius dvasininkas vienplaukis pakilo nuo krėslo, žengė raudonu kilimu kelis žingsnius Romos popiežiaus Jono Pauliaus II link, gavo iš jo rankų kardinolišką insigniją ir vėl atsisėdo, bet jau su purpuro spalvos kepuraitės ant galvos.

Iškilmingos konsistorijos iškilnės metu Šv. Petro aikštėje Vatikane Vilniaus arkivyskupas Audrys Juozas Bačkis vakar tapo kardinolu. Tas kelias akimirkas ir tuo pat metu visą 64 metų A. J. Bačkio gyvenimą trukusią kelionę į garbingą Bažnyčios titulą garbės tribunole sėdėję Lietuvos vyskupai palydėjo plovimais. Maždaug du šimtai į Romą specialiu lėktuvu ir autobusu atvykusių lietuvių maldininkų Šv. Petro aikštėje išskleidė trispalvę vėliavą”.

“Aš jaučiu didžiulį dėkingumą Šventajam Tėvui. Jis dar kartą parodė palankumą Lietuvai, suteikęs man šią su niekuo nepalyginamą garbę”, – “Lietuvos rytui” pasakojo apeigų išpūdžius kardinolas A. J. Bačkis.

Aukštasis dvasininkas priminė, kad Vilniaus vyskupija buvo atkurta būtent Jono Pauliaus II rūpesčiu: “Šis kardinolas valia Lietuvos sostinė turės savo kardinolą. Daugiatautei Vilniaus vyskupijai tai – didelė dovana”.

A. J. Bačkis sakė, kad aukščiausias po popiežiaus bažnytinės hierarchijos titulas nepakės jo požiūrio į dvasininko pašaukimą: “Tuo metu, kai pasukau į kunigus, mano idealas buvo tarnauti dievui ir žmonėms. Dabar kaip niekada trokštu dalytis su visais tuo, kas man brangu – tikėjimu”.

“Šią iškilnę nušvietė 650 žurnalistų iš viso pasaulio, filmavo 74 televizijos kompanijos. Vatikano spaudos centro duomenimis, konsistorijos iškilnėse dalyvavo beveik 40 tūkstančių tikinčiųjų.

Beveik visos valstybės, kurių dvasininkija papildė nauji kardinolai, atsiuntė oficialias delegacijas. Lietuvai Romoje atstovavo kultūros ministeris Gintautas Kėvišas ir ambasadorius prie šventojo Sosto Kazys Lozoraitis”.

“Italijos pasaulietinė ir katalikų spauda palankiai sutiko lietuvių dvasininko nominaciją. Svarbiausias Romos dienraštis ‘Il Messaggero’ A. J. Bačkį pavadino istoriniu Vilniaus arkivyskupu. Didžiausias šalies dienraštis Milano ‘Il Corriere della Sera’, aptardamas popiežiaus parinktas kandidatūras ir ‘purpurą’, pabrėžė, kad šioje konsistorijoje Rytų Europai nebuvo skirta labai daug vietų. Šio

dienraščio nuomone, buvo laukiama Splito (Kroatija) vyskupo nominacijos, bet K. Wojtyla pasirinko A. J. Bačkį.

‘Il Corriere della Sera’ pabrėžė, kad vienas kardinolų kolegijos narių taps 264-uoju popiežiumi. Aptardamas galimas kandidatūras į šv. Petro ipėdinio sostą, Milano dienraštis citavo istoriką Giorgio Rumi: ‘Kas taps popiežiumi? Italų kardinolas Giovanni Battista Re arba mano draugas, nuo visų izoliuotas lietuvis Bačkis’.

Tas pats “Lietuvos ryto” korespondentas turėjo ir pokalbį su kardinolu A. J. Bačkiu. “LR” jį išspausdino 2001 m. vasario 24 d. laidoje. Štai keletas pokalbio ištraukų.

“Romos lietuvių Šv. Kazimiero kolegijos svečių namuose ‘Villa Lituania’ šiomis dienomis kaista telefonas. Ką tik popiežiaus palaimintas naujasis kardinolas 64 metų Audrys Juozas Bačkis į sveikinimus atsakinėja angliškai, prancūziškai, itališkai, lietuviškai...”

– Prieš mėnesį Jonas Paulius II ištare jį – būsimą kardinolą – pavarde. Kokia tuomet buvo jūsų pirmoji mintis?

– Pirmą mintį – dėkingumas Šventajam Tėvui. Ne tiek asmeniškai dėkingumas, kiek džiaugsmas, kad jis neužmiršo Lietuvos, kad štai, praėjus metams po kardinolo Vincento Sladkevičiaus mirties, Lietuva vėl turi kardinolą.

Popiežius apskritai niekada nebuvo pamiršęs Lietuvos. Prisiminkime dar vieną dalyką – pradėjęs popiežiauti, 1979 metais Jonas Paulius II Vatikane buvo vienintelis tikėjęs būsimąją Lietuvos nepriklausomybę.

– Tapote vienu iš 44 popiežiaus išrinktųjų. Ar bandėte sau atsakyti į klausimą – kodėl būtent jūs?

– Daug metų dirbau šalia popiežiaus. Vatikane teko atsakinga santykių su vyriausybėmis našta. Prisiminkime, juk pasaulis tuo metu buvo pasidalijęs į kairiuosius, dešiniuosius. Ir šiandien puikiausiai atsimeu sunkias derybas su A. Pinocho (buvęs Čilės diktatorius. Red.) vyriausybę. Per tuos metus patyriau, koks margas yra pasaulis, dirbau Afrikos kraštuose, Turkijoje, teko turėti reikalų su Khomeini (buvęs Irano fundamentalistų lyderis. Red.) režimu. Man tai buvo įvadas į visuotines Bažnyčios problemų pažinimą, patirties įgijimo metas. Manau, šventasis Tėvas šiuo atveju vertino būtent visuotines Bažnyčios pažinimą.”

Estija, pirmaujanti daugelyje...

(Atkelta iš 2-ro psl.)

penkis kartus iš aštuonių. Nenorėčiau nieko blogo pasakyti apie politikus – nepavydžiu jiems tenkančios ištis nelengvos dalies. Tačiau šiuo atveju mane domina tik visuomeninių prioritetų atspindys, kurį rodo panašios apklausos.

O jie, deja, liudija palyginti siaurą Lietuvos visuomenės vertybinių horizontą. Pirmajame populiariausių žmonių dešimtuose – septyni politikai, du “šoumenai” ir vienas sportininkas. Net latviai, kurie populiariausiu praėjusių metų žmogumi išrinko savo prezidentę, žymiausių žmonių dešimtuose nurodė tik keturis politikus. Bet greta jų – taip pat ir kompozitorius, muzikos atlikėja, liuteronų vyskupas, tris sportininkus... Tuo tarpu estai praėjusių metų žmogumi išrinko Sidnii olimpinį žaidėnį čempioną lengvaatletį E. Noolą. Kai vainikuotas čempionas grįžo į savo tėvynę, Estijos min. pirmininkas M. Laaras pakvietė visuomenę visoje Estijoje iškabinti valstybinės vėliavas.

Knygų iškykla “SAMOGITIA”
meniška įrūša
knygas bei žurnalus

A. PLENYS
3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

M. Purvinienė registruoja senųjų Klaipėdos krašto kapinių liekanas
Nuotr. M. Purvino, 2000 m.

Karaliaučiaus sritis neužmiršta

Šios srities problema Europos sąjungos požiūriu

JUOZAS VITENAS

Europos sąjungoje pradėdama vis labiau domėtis šiaurinėmis Rytprūsiais, rašoma “Ostpreussenblatt” laikraštyje (1.20). Tai rodo neseniai Londone išleista knyga “The EU and Kaliningrad” ir dabar pasirodžiusi ES studija apie Karaliaučiaus srities ateitį. Šią studiją parengė Baltijos ir Šiaurės Europos studijų Kopenhagoje direktorius suomis Pertti Joenniemi, airis ekonomistas Stephen Dewart ir San Diego Kalifornijoje profesorius Lyndelle D. Fairlie. Jie pateikia pažymėtina Karaliaučiaus srities padėties ir ateities analizę ES požiūriu. Ši studija yra dar tuo reikšmingesnė, kad parodo dabartinę ES komisijos galvoseną.

Žiūrint per ES akinius, rašoma studijoje, yra “mažoji” ir “didžioji” Rusija. “Mažąją Rusiją” sudaro Lenkija ir Lietuva, kuri vis labiau įsijungia į ES. Taip pat yra “didžioji Rusija”, kuri atokiau laikosi nuo ES. Dėl savo geografinės padėties Karaliaučiaus sritis yra tarp šių dviejų zonų.

Karaliaučiaus sritis, teigia studijos autoriai, dėl esminių santvarkos skirtumų negali būti nei pilnai įjungta, nei atskirta. Jos ateitis reikalauja klasikinę politiką su valstybinio suverenumo pažiūra pakeisti į “posuvereninį kelią”.

Studijos autoriai žino, kad Karaliaučiaus sritis turi gana dviprasmišką istoriją. Ji vargiai gali būti įjungta į Rusijos istoriją, o rusai gyventojai neturi jokios vietinės specifinės istorijos. Negalima sugrįžti prie senos istorijos, kaip Leningradas sugrįžo vienodai sutaria) būtų senas vokiškas pavadinimas Königsberg, lenkiškas Krolewiec ir lietuviškas Karaliaučius. Studijoje pažymima, kad nuo praeito dešimtmečio pradžios skleidžiamai planai Karaliaučiaus sritį paskelbti autonominė Rusijos federacijos sritimi, sukurti ketvirtą

Klaipėdos krašto senosios kapinės išverstas metalinis kryžius – jo dar nespėta pagrobti. M. Purvinienė tiria senųjų kapinių liekanas
Nuotr. M. Purvino

tą Baltijos valstybę ar paversti ją vokiečių, lenkų ir lietuvių kondominiu. Taip pat yra balsų prijungti Karaliaučiaus sritį prie minėtų kaimyninių valstybių pagal jų skirtingus istorinius ryšius. Pavyzdžiui, šiaurinių Rytprūsių pavadinimas “Mažoji Lietuva” vartojamas Lietuvos teisei paremti.

Tačiau studijos autoriai aiškiai pareiškia, kad tokios istoriškai pagrįstos teisės gali būti atgal atgręžtos. Vokietija tokiu atveju galėtų pareikšti savo teises į kitas rytines sritis. Rusija galbūt jaučiasi paskatinta iškelti Klaipėdos klausimą, nes sovietmečiu Klaipėdos kraštas buvo atskirtas nuo Karaliaučiaus srities ir priskirtas prie Lietuvos. Lenkija galėtų pareikšti savo teisę į Vinius kraštą, kuriame gyvena reikšminga lenkų mažuma. Tatai žymiai atsilieptų Lenkijos ir Lietuvos deryboms su Šiaurės Atlanto sąjunga ir Europos sąjunga. Visa tai paaiškina, kodėl teritoriniai klausimai niekada nebuvo iškelti į pirmą vietą. Ir Vokietija dėl to pakartotinai yra paaugėsi savo interesą atgauti šią sritį.

Studijoje taip pat svarstoma svarbiausia šios srities problema: kai Lietuva ir Lenkija vis labiau įsijungia į ES struktūras, Karaliaučiaus sritis greičiausiai taps kaip užtvarta, ne tik atskirta nuo šio proceso, bet ir vis labiau atribota nuo kaimynų ir pačios Rusijos. Tuomet ji geriausiai atveju gali tiktis laisvos prekybos sutarties sudarymo.

Studijos autorių nuomone, Karaliaučiaus karinė svarba yra labai abejotina. Antroji Rusijos armija jau kuris laikas perkelta į St. Petersburgą sritį. Po Paryžiaus chartos pasirašymo 1997 metais Rusija praktiškai pripažino Šiaurės Atlanto sąjungos plėtrą į rytus. Galimi konfliktai dėl Karaliaučiaus pastaraisiais metais žymiai sumažėjo.

Karaliaučiaus srities tikrosios problemos ateity, anot studijos, nebebus taip labai susijusios su srities karine gynyba ar Rusijos valstybinio suverenumu, bet vis labiau pasireikš ekonominėje ir socialinėje srityje. Dėl to studijos autoriai numato tris skirtingas galimybes.

Pirma – Karaliaučiaus sritis izoliuojasi. Srities ekonomika sužlugta. To pasekmė – nepastovumas ir sienas peržengiantis nusikalstamumas. Europos sąjunga sukuria apsauginį ratą aplink Karaliaučiaus sritį.

Antra – sąstingis. Viskas lieka maždaug taip, kaip dabar yra. Per ES teikiama pagalba, bet ji yra labiau kybybinė, negu kokybinė.

Trečia – Karaliaučiaus integracija, taip pat ir de facto narystė. Tokiu būdu Karaliaučiaus sritis gauna tokią pat pagalbą kaip ir jos kaimynai. Studijos autoriai pataria Rusijai, Karaliaučiu ir Europos sąjungai vykdyti tokią ekonominę politiką, kuri nepažeistų Rusijos suverenumo Karaliaučiuje, ir dalintis atsakomybe už atitinkamus sprendimus. (Vokiško laikraščio iškarpa atsiuntė L. Kro).

Prie Lietuvos seimo rūmų vaikai uždega žvakes, paminėdami dešimtmetį nuo sovietinių tankų puolimo televizijos bokšto ir 14-kos tautiečių mirtį. Šią nuotrauką įdėjo dienraštis “Los Angeles Times” 2001.II.19 laidoje prie ilgo straipsnio apie Lietuvą, parašytą dienraščio bendradarbio John Daniszewski. Laikraščio iškarpa atsiuntė prel. J. Kučingis

DUKRAI

ATA

GRAŽINAI MAČIONYTEI

iškeliavus amžinybėn, jos motiną, aitvarietę LAIMĄ MAČIONIENĘ, seserį LAIMĄ ir visus artimuosius užjaučiame ir kartu liūdime –

Toronto teatras “Aitvaras”

LAISVOJE TĖVYNĖJE

NAUJAS MIŠKININKŲ CENTRAS

"Lietuvos miško savininkų asociacijos" iniciatyva, kartu su Lietuvos žemės ūkio rūmams bei Danijos miško savininkų organizacija, vasario 2 d. Kaune įsteigtas Privatių miškų plėtros centras (PMPC). Centro tikslas yra teikti miško savininkams patariamąsias, mokymo bei komercines paslaugas bei skatinti miškų ir žemės ūkio konsultacinių tarnybų bendradarbiavimą ir keitimasis informacija, kad būtų užtikrintas pajamos miško savininkui ir nenutrūkstanti produkcijos iš privatių miškų gamyba. PMPC planuoja rinkti, apibendrinti ir teikti informaciją miško savininkams apie medieną, miško rinką, miškininkystės technologiją, teisės aktus ir pan. Centras turėtų išsilaikyti rengdamas ir įgyvendindamas tikslinius projektus, skatinančius Lietuvos ir užsienio kraštų bendradarbiavimą šioje srityje ir finansuojamus iš valstybinių ir tarptautinių šaltinių. Lietuvoje sausio 1 d. įregistruota 142,800 privatių miškų savininkų ir 453,500 ha privatių miškų.

TREMTINEI IŠKĖLĖ BYLA

"Valstiečių laikraščio" žiniomis, Ukmergės teismas sausio 16 d. buvusią politinę kalinę Mariją Kinertaitę-Laugalienę įpareigojo paneigti savo prisiminimų knygoje "Jaunystė ir rezistencija" parašytus sakinius apie poetą-rašytoją Vacį Reimerį, sumokėti jam 665.60 Lt, valstybei – 91.80 Lt išlaidų. Ji 1949 m. buvo KGB suimta, tardyta ir kankinta, apskaitinta antitarybine veikla, nuteista ir ištremita į Magadaną, kur kalėjo dešimt metų. Knygoje ji rašė, kad Kaune, tardymo metu, jai nemokant rusų kalbos, atėdavo vertėjai V. Reimeris. Po knygos išleidimo, šis ją padavė į teismą, teisiniai, kad tuo laiku jis net nemokėjęs rusų kalbos. Tačiau nors enciklopedijoje pažymėta, jog jis tada jau buvo išvertęs net keletą veikalų iš rusų į lietuvių kalbą, ir nepaisant jo atpažinimos liudininkės parodymų, teismas patikėjo KGB melagingais protokolais ir parėmė V. Reimerio ieškinį. M. Laugalienė atsisakė paneigti sakinius spaudoje. V. Reimeris 1944-1949 dirbo Kauno radijo komiteto pirmininku, 20 metų laikraščio "Literatūra ir menas" redaktoriumi, 1969 m. vadovavo laikraščiui "Gimtasis kraštas".

NORI KURORTO STATUSO

Naujosios sąjungos (socialiberalų) frakcijos seimo narys Algimantas Indriūnas vasario 12 d. pristatė įstatymo projektą, kuriuo kurorto statusas būtų suteiktas Birštonui, Druskininkams, Neringai ir Palangai. Juo siūloma įteisinti kurorto statusą gyvenamoms vietovėms, tradiciškai turinčioms kurortų vardą bei reglamentuoti kurorto statuso suteikimą kitoms gyvenamoms vietovėms. Tokiu būdu būtų padedama atgaivinti Lietuvos kurortus, būtų sudarytos sąlygos esančių kurortų normaliam veikimui ir nedarbo mažinimui bei turėtų įtakos.

RE/MAX FOUR SEASONS REALTY LIMITED

Member Broker, 67 First Street
Collingwood, Ontario L9Y 1A2

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ūkius, žemes Vasagos, Stancerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į

Angelę Salvaitytę, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovę.
Ji mielai jums patarims.

Darbo tel. 705-445-8500
Namų tel. 705-429-6428
Elektroninis paštas: salvaity@lynx.org
Tinklavieta: www.fourseasonproperties.com

KAIRYS BALTIC EXPEDITING

◆ Siuntiniai į Baltijos valstybes ◆
Prieš atvažiuodami ar norėdami daugiau informacijos rašom skambinti

Genei Kairienei (905) 643-3334

PRIMUM SIUNTINIUS:

TREČIADIENIAIS 4-6 V.V., KETVIRTADIENIAIS 10 V.V. 1 V.P.P.
Petras Šturmas (Toronto raj.) (905) 271-8781
Algis Trumpickas (Vasagos raj.) (705) 429-2156
Bernardas Mačys (905) 632-4558

kos užsienio valiutos įplaukų padidėjimui, rašo BNS/LGTIC. Taip pat siūloma neimti konsulinės mokesčio už vizų išdavimą užsieniečiams ir jų šeimos nariams, atvykstantiems gydytis ar ilsėtis į Lietuvos kurortus. Atgaivinant kurortus būtų mažinamas nedarbas kurortiniuose miestuose, padidėtų užsienio valiutos įplaukos.

KLEBONO MIRTIES SUKAKTIS

Rumbonių parapijos tikintieji su liūdesiu 2000 m. gruodžio 29 d. prisiminė ilgamečio klebono kun. Juozo Gumausko mirties metines. Gimęs 1904 m. rugpjūčio 24 d. Daukšių parapijoje, baigė Marijampolės Rygiškių Jono gimnaziją, studijavo Vilkaviškio kunigų seminarijoje. Įšventintas kunigu 1932 m., jis aptarnavo tryliką Vilkaviškio vyskupijos parapijų. 1947-1956 m. buvo išvežtas į Sibirą, kalėjo lageryje, dirbo kasyklose. Rumbonių parapijoje nuo 1971 m. rūpinosi visais parapijiečiais, našlaičiais, klierikais ir vienuolėmis. Mirė 1999 m. gruodžio 30 d. Į atsisveikinimo Mišias 2000 m. sausio 3 d. susirinko parapijiečių ir svečių "kaip didžiausiems šv. Petro ir Povilo atlidams".

SUSIGIMINIAVĘ MIESTAI

Vilniaus meras Artūras Zuokas vasario 23 d. lankėsi Zalburge, kur susitiko su to miesto meru Heinz Schaden, rašo BNS/LGTIC. Susitikimo metu aptarti savivaldybės priklausanti jonių valdymas bei kultūrinis bendradarbiavimas. Susitarta keistis informacija šiais klausimais. A. Zuokas apsilankė gatvėje, pavadintoje Lietuvos sostinės vardu.

APDRAUS INDĖLIUS

Lietuvos seimas vasario 27 d. priėmė Indėlių draudimo įstatymą, kuriuo praplėstė šiuo metu veikiančią indėlių draudimo sistemą. Dokumente numatyta drausti ne tik fizinių asmenų indėlius, bet ir juridinių asmenų bei juridinio asmens teisių neturinčių jonių indėlius. Kaip rašo ELTA/LGTIC, naujas įstatymas nustato draudimo objektą, draudimo sumą, įmokų metinę normą, išmokų dydžius, apribojimus. Įstatymo projektas parengtas atsižvelgiant į deryboms dėl narystės Europos sąjungoje būtinus įsipareigojimus.

DVIEJŲ SEIMŲ SESIJA

Kaip praneša ELTA/LGTIC, vasario 23-24 d.d. Vilniuje vyko septintoji Lietuvos ir Lenkijos seimų tarparlamentinė sesija, skirta abiejų kraštų piliečių saugumo problemoms aptarti. Po pranešimų, kuriuos padarė Lenkijos ir Lietuvos seimo nariai Pavelas Lončkovskis ir Vytenis Andriukaitis bei Lietuvos mokslo akademijos narys prof. Romualdas Grigas, buvo priimtas kreipimasis į SAS parlamentą, pareiškimas dėl Lietuvos ir Lenkijos diplomatinio santykių atkūrimo dešimtmečio ir nutarimas dėl piliečių saugumo. Sesijos išvakarėse buvo įteiktos šių metų premijos Lietuvos ir Lenkijos istorikams Alfredui Bumbauskui ir Bogdanui Civinskiui. Prieš išvykdamas Lenkijos delegacija aplankė Trakų rajoną bei Lenkų namus Vilniuje. RSJ

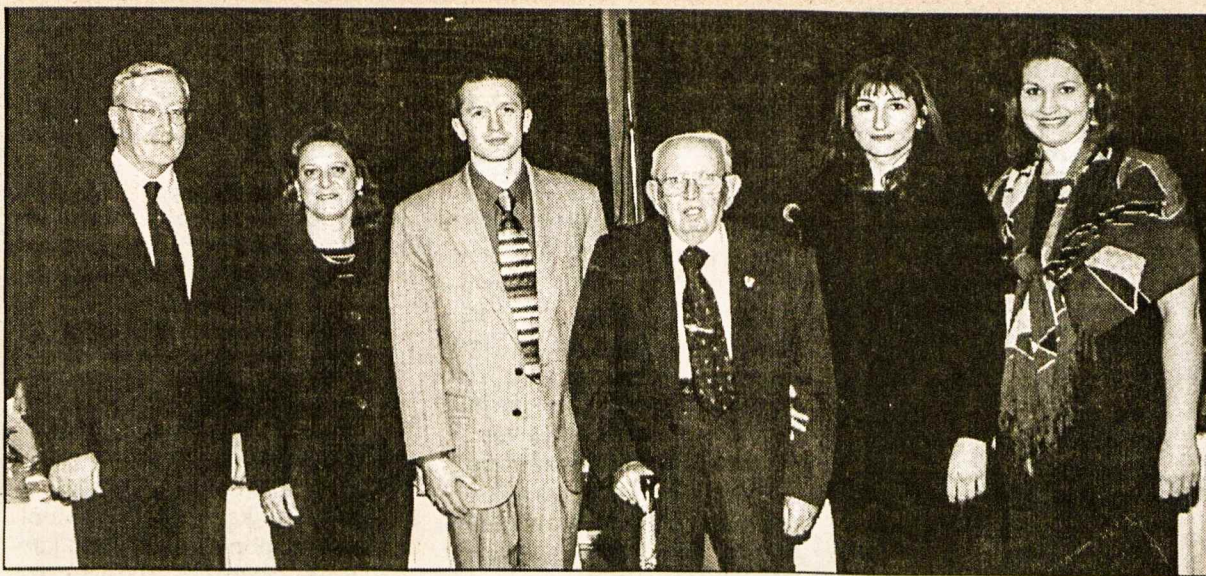
FIRST PLACE PHARMACY

350 King St. E., Hamilton
540-8877

Viktoras Remesat,

BSc.PhM

- 10% nuolaidos pensininkams (15% trečiadieniais)
- Nemokamas vaistų pristatymas
- Sveikatos priežiūros įrankiai

Š.m. Vasario 16-tos minėjime Detroito pagrindinis kalbėtojas buvo JAV LB Visuomeninių reikalų tarybos pirmininkas Algis Rimas. Nuotraukoje jį matome su JAV LB-ės Detroito apylinkės valdybos nariais, kurių daugumą sudaro naujai atvykę iš Lietuvos – jaunimas. Iš kairės: Algis Rimas, Audra Kasputytė-Copes, Valdas Piestys – pirmininkas, Vytautas Kutkus – buvęs JAV LB krašto valdybos p-kas, Virga Šimaitytė ir Vilija Idzelytė. Trūksta – Ingridos Laurinaitienės

Hamilton, ON

A. a. JUOZUI GRIGAIČIUI MIRUS, užjaušdami žmoną Oną, dukterį, sūnus, jų šeimas ir visus gimines, "Pagalbai Lietuvos vaikams" aukėjo: \$20 – L. P. Cipariai, E. K. Gudinskai, S. K. Karaškai, J. V. Pilkauskai, J. V. Svilai; \$15 – A. S. Urbanavičiai; \$10 – G. Agurkienė, M. Borusienė. Dėkojame visiems aukojusiems. PLV komitetas

A.a. PRANĖS DALIENĖS 5-rių metų mirties atminimui sūnus Leonas ir žmona Sue Klimaičiai aukėjo \$35 Hamiltono teatru "Aukuras". Nuosirdi padėka.

"Aukuras"

Delhi-Tillsonburg, ON

VASARIO 16 ŠVENTĖS šioje apylinkėje įspūdingai paminėta vasario 17 d. Šv. Kazimiero šventovėje, papuoštoje Lietuvos ir vietinių organizacijų vėliavomis. Mišias atnašavo prel. J. Staškevičius. Labai gražiai giedoję giesmes iš Toronto atvykęs "Angeliukų" choras. Vargonais grojo muz. Nijolė Benotienė. Aukas atnešė V. P. Lapieniai, skaitymus atliko T. Pargauskienė. Tai diena pritaikyta pamokslą pasakė prel. J. Staškevičius. Pabaigoje Mišių šventovė aidėjo chorui ir visiems dalyviams nuosirdžiai giedant "Lietuva, tėvyne mūsų".

Po pamaldų visi rinkosi į parapijos salę. KLB apylinkės pirm. T. Pargauskienė pasveikino visus čia atvykusius iš arti ir toli ir pakvietė prel. J. Staškevičių invokacijai. Pagrindinę šio vakaro kalbėtoja – krašto valdybos vicepirm. Rūta Žilinskienė priminė šios Vasario 16 šventės svarbą, praėjus 83 metams nuo Lietuvos laisvės atgavimo po carinės Rusijos priespaudos. Vėliau ji išsamiai paaiškino krašto valdybos veiklą, prisimindama įdomius apsilankymus Lietuvoje. Baigdamas padėjo KLB Delhi-Tillsonburg valdybai, ypač pirmininkei, už bendradarbiavimą ir visiems valdybos nariams įteikė po lietuvišką ženklėlį.

Meninę dalį pradėjo "Angeliukų" choro vadovė N. Benotienė, paaiškindama apie šią programą, parinktas dainas. Salės priekyje švietė jaunų choristų veidai, pasipuošusių tautiniais drabužiais ir marga spalvių žiedų vainikėliais – kanklininkės. Visus šis vaizdas gražino mintimis į Lietuvą. Dalyviai su malonumu klausėsi dainų ir kanklių muzikos, kuri skambėjo liaudies ir partizanų dainų melodijomis. Dainų minėjimo metu buvo sugiedoti

Radio programos "Gintariniai aidai" Hamiltono darbuotojai. Iš kairės: Viktoras Remesat, vedėja Liuda Stungevičienė, Aldona Remesat, Andrius Gedris. Š.m. sausio 13 d. programa pradėjo 25-sius metus. Girdima Hamiltono, Torontose, St. Catharines ir kitose Hamiltono apylinkėse CFMU-FM 93.3 sekmadieniais 13-14 v.

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPODIST ROBERTAS NEKRAŠAS, M.D., D.CH.

- KULNO SKAUSMAI
- PĖDOS SKAUSMAI
- PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- JAUGE NAGAI
- VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- PLOKŠČIAPĖDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- PĖDOS DEFORMACIJŲ TAIŠYMAS ORTOPEDINIAIS INDĖKLAIS
- PRIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- STERILUS ĮRANKIUS

PRIMAME LIGONIUS TRIJOSE JUMS PATOGIOSE VIETOSE:

X ANCASTER, 352 WILSON ST. E. TEL 648-9176
X HAMILTON, 609 UPPER JAMES ST. TEL 388-3541
X HAMILTON, 255 MAIN ST. W. TEL 523-7944

ninkėmis pritarė muz. N. Benotienė akordeonu. Dainuojant "Žemė Lietuvos", prie dainininkų jungėsi ir klausytojai. O dainuojant "Lietuva brangi", publika atsistojo atiduodama pagarbą Maironui padovanotam atrajam himnui.

Apylinkės pirm. T. Pargauskienė padėjo programos atlikėjams, visiems dalyviams, krašto valdybos vicepirm. R. Žilinskienė ir vadovėms – Žibutei Janeliūnienei, Julijai Danaitienei, Nijolei Benotienei, Ramunei Stravinskienei. Joms įteikta gėlių. Prel. J. Staškevičius sukalbėjus maldą, visi buvo pakviesti vaisintis ir pabendrauti gausioje svečių ir savųjų apylinkės lietuvių draugystėje. Šio minėjimo programa labai patiko klausytojams, ir visi lauks jaunimo iš Toronto apsilankant vėl šioje apylinkėje. B.V.

London, ON

LIETUOVIS NEPRIKLAIMOMYBĖS minėjimas įvyko vasario 18 d. parapijos salėje po Mišių. Tautiniais drabužiais pasipuošusi skaitovė Ieva Naujokaitė gražiai perskaitė skaitinius. Kun. K. Kaknevičius Mišias aukėjo už žuvusius dėl Lietuvos laisvės. Po Mišių visi rinkomės į tautiniais motyvais papuoštą salę. KLB Londono apyl. valdybos pirm. A. Švilpa pradėjo iškilmingą minėjimą į pagrindiniams pranešimui pakvietė valdybos narę A. Valaskevičienę. Gausios būrys susirinkusiųjų įdėmiai klausėsi pranešimų kalbos apie Vasario 16-sios reikšmę iki šių dienų. Londone šiuo metu viešinti viešnia iš Lietuvos, buvusi Sibiro tremtinė, labiau už viską gyvenime mylinti savo gimtą kraštą, širdies balsu paršė ir mūsų šventei padovanavo savo kūrinėlį "Lietuvai", kuris buvo perskaitytas pranešimo pabaigoje:

O Lietuva, kokia esi graži,
Miškai ir kloniai žali.
[dangų žvelgia melsvos akys ežerų,
Ir upės kaspinais vingiuoja.
Miestuos, miesteliuos bažnyčių
bokštai švyti,
O pakelėm pasvirę kryžiai rymo,
Apkaišyti gražiausiom gėlėm.
Kapuose išsisi didvyriai,
Kurie mums laisvę nešė.
Deje, pamirštam juos dažnai
Ir vėl gyvenam susipeše.
Tėvyne, Tu brangi esi,
[nieką neiškeičiam,
Už nieką neparduodama
Ir tikrai vienąkart gyvenime
Esi mums duodama.

Minėjimo metu buvo sugiedoti

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Prel. Vytautas Balčiūnas 2000 m. gruodžio 9 d. N. Pradatosios Marijos seselių vienuolynė Putname, CT, atšventė savo gyvenimo 90 m. sukaktį. Jose dalyvavo būrys Prelato giminių, seselės vienuolės, keturi vienuolynė esantys kunigai, Putnamo ir apylinkės lietuviai. Pagerbimas pradėtas padėkos Mišiomis vienuolyno koplyčioje. Jas su sukaktuvininku koncelebravo prel. A. Bertasius ir kunigai A. Diškevičius, J. Grabys ir R. Krasauskas. Pamokslą pasakė kun. A. Diškevičius. Per pamaldas giedoję visi į dalyviai, vargonais grojant ir vadovaujant muz. A. Prapuolentei, o vieną giesmę lotyniškai pagiedojo sol. V. Balčiūnienė. Po pamaldų vyko vienuolynė vaivės. Jų metu pagrindinis kalbėtojas dr. C. Masaitis, sukaktuvininko svaiais, nuskakė Prelato gyvenimo kelią, išskeldamas svarbesnius įvykius bei atliktus darbus. Sveikinimo žodžius tarė J. Rygelis Lietuvių katalikų mokslo akademijos vardu; dr. J. Kraučūnas – ALKOS ir "Krikščionis gyvenime"; S. Cibienė – ateitininkų; kun. J. Grabys – kunigų; A. Vedeckas ir inž. Balčiūnas – giminių; J. Bružas ir R. Drazdauskas – Lietuvių bendruomenės. Prel. V. Balčiūnas trumpai visiems atsakė pakartotinai "Ačiū, ačiū". Po to sugiedota "Ilgiausių metų".

Garbas amžiaus sukaktuvininkas gimė 1910 m. lapkričio 21 d. Rėčių kaime, Vištyčio valsė, Vilkauskio apskr. Baigęs Biržų gimnaziją, studijavo Kauno kunigų seminarijoje ir Vytauto Didžiojo universitete, Teologijos fakultete. Kunigų įšventintas 1933 m. kapelionu buvo Panevėžio kalėjime ir tikybos mokė pradžios mokyklose, vėliau Pasvalio gimnazijoje. Taipgi buvo Krikščionių darbininkų ir katalikų moterų draugijos dvasios vadu. 1939 m. pakviestas Kauno kunigų seminarijos dvasios vadu, kartu tęsė studijas Vytauto Didžiojo universitete Teologijos fakultete, 1941 m. įsigydamas licenciatų laipsnį. Tame pačiame fakultete darbuosis kaip jaun. asistentas. 1944 m. pasitraukė į Vokietiją, o iš jos išvyko į Romą studijuoti pontifikaliniam Šv. Gregoriaus universitetui. 1952 m. gavo teologijos daktarato laipsnį. Buvo taipgi Šv. Kazimiero lietuvių kolegijos dvasios vadovas. 1963 m. popiežius Jonas XXIII pakėlė į prelatus. Tais pačiais metais atvyko į JAV-bes ir tapo N. Pradatosios Marijos seselių vienuolyno senelių namų Thompson, CT, kapelionu. 1988 m. persikėlė į Matulaičio slaugos namus Putname.

Edmonton, ALTA

VASARIO 16 MINĖJIMAS šiemet įvyko kovo 17, šeštadienio vakarą, Lietuvių Namuose. Pobūvio pradžioje, po pabendravimo (social hour), bus bendra vakariene, po to seks numatyta programa. Pagal pranešimą dalyvaus garbingų svečių iš rytinės Kanados: Lietuvos ambasadorius Kanada R. Rimantas Sidlauskas iš Otavos ir KLB pirmininkas Algirdas Vaičiūnas iš Toronto. Taip pat iš Toronto bus 6 jaunuolių grupė su vadovu, kurie padainuos ir pagros kanklėmis. Laukiame!

KUN. JUOZAS ŽUKAUSKAS, OFM, iš Toronto lankysis Edmontone kovo 31 – balandžio 1 d.d. Pamaldos vyks Lietuvių Namų koplyčioje.

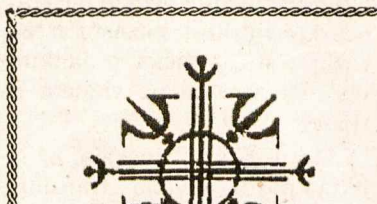
NEIPRASTAI ŠVELNUS ir be sniego oras gruodžio ir sausio mėnesiais, tapo daugumai Albertos gyventojų tikra gamtos dovana, ypatingai Kalėdų ir N. Metų laikotarpiu. Tai gerokai palengvino smarkiai pabrangusias kuro išlaidas. Šių metų sausio mėnės tapo šilčiausias ir su mažiausiai kritulių nuo 1886 metų, temperatūros ir kritulių registravimo pradžios. I.P.

BPL Import/Export SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

SKAMBINTI
Petras Brasas
(905) 545-8868

Ivedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus
(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel 905 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

Lougheed Funeral Home

Žmonės, kurie atjaučia kitus

Sudbury Ontario

Buvo Amerikos lietuvių archyvo (ALKA) direktoriato narys.

Lenkija

Lenkijos lietuvių bendruomenė, sausio 26 d. BNS pranešimu, prašė šio krašto prezidentą A. Kwasniewski tarpininkauti derybose tarp Punsko gyventojų ir Lenkijos pasienio apsaugos vyriausiojo komendanto. Nurodoma, kad Punksas yra maža vietovė, tačiau jis yra švietimo ir kultūros centras, tarnaujantis visai Lenkijos lietuvių bendruomenei. Punksiečiams didelį nerimą kelia Lenkijos pasienio apsaugos vyriausiojo komendatoria bei vidaus ir administracijos reikalų ministerija, skleidžianti informaciją, kad prie Punsko vyksta daug sienos pažeidimų ir kontrabanda. Tai esąs nemoralus ir politiškai kenksmingas veiksmas. Pasieniečių teigimu, Punsko miestelio rajone padaroma maždaug 40% visų Lietuvos ir Lenkijos pasienio pažeidimų. Punksiečiai tikina, kad užkarda sveikatos centre įsteigta neteisėtai, nes žemės sklypas, ant kurio pastatytos sveikatos centro patalpos, nupirktos už visuomenės lėšas. Laiskė Lenkijos prezidentui išreikšiamas nuogastavimas, jog užkarda grasią lietuvių tautiškumo išsaugojimui. Pasak Punsko valsčiaus viršaičio V. Liškausko, Lietuva lenkų mažumai daro nemažai nuolaidų, o į lietuvių prašymus Lenkijoje nekreipiamas jokio dėmesio. Pvz. gali užsidiaryti lietuvių mokyklos, nes jas išlaikyti Punsko savivaldybė neturi lėšų. Panašią nuomonę reiškia ir Lenkijos lietuvių bendruomenės pirm. I. Gasperavičiūtė, kurios teigimu, Lenkijos pasienio apsaugos vadovybė dėl užkardos iškelio nenori kalbėti.

Gudija

Pelesos visuomenės veikėjos M. Kruopienės ir vidurinės mokyklos direktoriaus V. Paparčio pastangomis praėjusių metų gruodžio 16 d. įvyko šio krašto žmonių susitikimas paminėti žuvusius partizanus, veikėjus ir kitus žymius asmenis. Mokytojai, mokiniai, kaimų atstovai susirinko į mokyklos salę. V. Papartis priminė Pelesos krašto istoriją, iškilusius asmenis, prisidėjusius prie šio krašto liuanistinio švietimo. Kalbėjo I. Šimelionis, kurio pastangomis pastatydintos patalpos mokyklai, bendrabučiui, muziejui, valgyklai, bibliotekai; suremontuota Pelesos Šv. Lino šventovė. M. Kruopienė papasakojo apie kovas dėl lietuvių šventovės, mokyklos išlikimo, pabrėždama jų svarbą išsaugojant lietuviybę. Didžiausia buvusi sėkmė, kad sugėbėta suvienyti krašto žmonių veiklą dėl tautiškumo išlaikymo. V. Vilčinskis, buvęs lietuvių komiteto pirmininkas, suminėjo sunkius vokiečių okupacijos metus, kai nuo mirties buvo išgelbėtas Pelesos parapijos klebonas kun. J. Vienažinskis ir šimtai tautiečių nuo išvežimo darbams į Vokietiją. Meninę programą atliko moksleiviai. Po to šventovėje Mišias atnašavo klebonas kun. P. Krikščiūnaitis už žuvusius ir mirusius krašto kovotojus: Radžiulį, Žukauską, Kruopį, Kamėnų, Krečį, gydytoją Kauzą ir kitus. Po pamaldų, istorijos mokytojai V. Česienei vadovaujant, apilankytos senosios ir naujosios Pelesos kapinės, uždegotos žvakutės. Susitikimas baigtas lietuviška vakarone ("Voruta") 2001 m. 1-2 nr.).

J. Andr.

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, isikūres nuosavuose namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 40 MILIJONŲ DOLERIU

MOKAME UŽ:	PASKOLAS
kasd. pal. čekių sąsk. iki.....2.50%	Asmenines nuo7.80%
santapus2.75%	nekiln. turto 1 m.7.15%
kasd. pal. taupymo sąsk.2.00%	
INDĖLIAI:	
90 dienų indėlius4.00%	
180 dienų indėlius4.00%	
1 m. term. indėlius4.25%	
2 m. term. indėlius4.50%	
3 m. term. indėlius4.60%	
4 m. term. indėlius4.75%	
5 m. term. indėlius5.00%	
RRSP ir RRIF (Variable)2.50%	
1 m. ind.4.50%	
2 m. ind.4.60%	
3 m. ind.4.75%	
4 m. ind.4.85%	
5 m. ind.5.00%	

- Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai.
- Narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu 3 mil. dol. ir Kanados valdžios iki \$100,000.00 sumos draudimu

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"
MASTER CARD KREDITO KORTELE – INTERAC KORTELE
TINKLALAPIS: www.talka.net

Lietuvos prezidentas VALDAS ADAMKUS pokalbio metu su spaudos atstovais PL Centre Lemonte vasario 11 d. Nuotr. Ed. Šulaičio

Atlaikė lenkų ir sovietų okupacijas

Lietuviška Druskininkų – Ratnyčios parapija, išgyvenusi priespaudos laikus, atsinaujina ir ruošiasi viltingai ateičiai

EGIDIJUS MAŽINTAS

Prie seno, prekybinio kelio Gardinas-Vilnius nuo amžių glūdumos netoli Druskininkų stovi Ratnyčios kaimas. Ekspedicijų metu rastos iškastos byloja, kad akmens amžiuje (8000 m. pr. Kr.) čia jau gyveno žmonės. O didžiulį švendubrės akmenį, gulintį vos už keleto kilometrų nuo bažnytkaimio, paliko prieš 16,000 metų pr. Kr. nuo Skandinavijos kalnų atkeliavęs ledynmetis.

Ratnyčios kaimelio vardas pirmą kartą aptiktas 1639 m. Pervalkos dvaro metraštyje. Smėlotose giriose, tarp ežerų, upelių, gyvenantys dūžikai su gailėsčiu šiandien prisimena lygiai prieš 160 metų įvykusią tragediją: 1841 m. kovo 23 d. jų gimtąjį kaimą sunaikino Salotės ir Lato ežerų potvynis. Milžiniškas vandens srautas nusinėjęs į Nemuną 10 parduotuvių, kelias aludes, 2 smukles, tiltą, 18 namų, sinagogą, dvarininko J. Sivickio gydyklą. Didiko Kazimiero Leono Sapiegos prieš 355 metus pastatytos Šv. Apaštalo Baltramiejaus (1646 m.) ir aristokrato Mykolo Paco šventovės potvynio banga nepalietė.

200 metų veikusios sinagogos sugriovimą vietiniai žydai aiškino Aukščiausiojo valia. Po ištikios nelaimės jie suskubo keltis į kitus miestus, o Ratnyčia taip ir neatsistatė.

Dabartinė kaimelio Šv. Apaštalo Baltramiejaus šventovė buvo pastatyta 1910 m., čia gyvenusių 2,304 parapijiečių lėšomis, vadovaujant energingam klebonui kun. Pranui Bernotui.

Lenkmečių į ant Ratnyčėlės krantų įsikūrusią parapiją atsiųsti kunigai pamokslus sakydavo lenkų kalba. Lietuviška Ratnyčios parapija iš Merkinės filijos buvo perduota Gardino dekanatui, kartu su gudiskais Užpurvės ir Černuko kaimais. Pritariant aukštajai dvasininkijai buvo stengiamasi parapiją nutautinti. Tik klebonų – Pr. Bernoto, A. Šimeliūno, J. Gedgaudo atkaklaus ryžto dėka buvo įvesti lietuviški Evangelijų skaitymai. Lietuvių interesus gyvūnų kunigų pastangomis įsteigtos Šv. Kazimiero, Blaivybės, "Ryto" draugijų skyriai, mokykla, nulieta varpai, įrengtas altorius, tretininkų namai, suorganizuotas choras, styginis orkestras.

Nuo pirmo pasaulinio karo pradžios, šalia šventovės veikusi lietuviška "Ryto" draugijos mokykla lenkų valdžios 1934 m. buvo uždaryta. O dar po kelerių metų uždraustos visos lietuviškos organizacijos. Slapta iš anapus Nemuno valtimis atplukdyti laikraščiai iš nepriklausomos Lietuvos palaikydavo lietuvių. Žlugus lenkų, o dar po 50 metų sovietų valdžioms, kaimelyje buvo vos 600 gyventojų.

Lenkų ir bolševikų aukas primena kun. A. Andriuskevi-

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių Namų)
Priima pacientus pagal susitarimą
Tel. 416 532-7115
Susitarus prima
pacientus ir vakarais

čiaus pastatyta politikinių ir tremtinių koplyčia, pašventinta Sąjūdžio Atgimimo 1989 metais. Tai liudija ir akmenyse įkalta Sibiro kankinių vardai kaip antai nuo NKVD-istų rankos žuvo Bronius, Alfonsas, Povilas, Vladas Damulevičiai ir kt.

Kunigą A. Andriuskevičių klebonavusį Ratnyčioje iki gilių senatvės, prieš trejus metus pakeitė vietinis kun. V. Česnulevičius, o nuo 1999-ųjų iš Varėnos miestelio kilęs kun. Almantas Kibirkštis. Abu jauni – Kauno kunigų seminarijos auklėtiniai. Jie įvedė daug naujovių, gražių iniciatyvų, padedančių stiprinti katalikišką tikėjimą gimtojoje Dzikijoje.

Varėniškių Onos ir Julius Kibirkščių vienturčiui sostinės gydytojai nesugebėjo nustatyti seilių liaukų ligos. Vilniaus Gedimino technikos universitete studijavusiam Almantui medikai vienių pasveikti davė nedaug: "Vaistai nepadės, gal tik Dievo malonė!" Išsikniaubęs į klinikų palatas kampa dvidešimtmetis gailiai apsišverkę. Į paskaitas universitete skubėjo studentai. Gerkles skausmiais besiskundžiančio ir maisto praraty negalinčio jaunuolio gailėjo palatos kaimynai, medicinos personalas, giminės, mokslo draugai bei artimieji...

"Sunkiai sirgdamas padariau pasiryžimą – jei pasveiksiu, paliksiu studijas universitete ir tapsiu kunigu" – pasakoja savo gyvenimo istoriją Ratnyčios klebonas kun. A. Kibirkštis. Mažai kas tikėjo stebuklu. Išrašytas iš ligoninės kaip beviltiškas pacientas, jaunuolis atsidėjo maldai ir Dievo malonei. Ir ji neaplenkė jo! A. Kibirkštis per kelias savaites pasveiko! 1989 m. įstojo į Kauno kunigų seminariją. Baigęs studijas A. Kibirkštis buvo įšventintas kunigu. Darboavo Nemenčinėje, Švenčionėliuose, Vilniaus Aušros Vartų koplyčioje. Jau keleri metai Ratnyčios Šv. Apaštalo Baltramiejaus parapijos klebonas.

Jo rūpesčių sekmdieniais vyksta religiniai koncertai, į kuriuos atvyksta profesionalūs operos solistai. Vykdoma vaikų ir suaugusių katekizacija. Gelbstima miškinguose, atokiuose vienkiauose gyvenantiems parapijiečiams atvykti į pamaldas.

Aplankiau atstatomus parapijos namus, kur vyksta intensyvūs remonto darbai: darbininkai taiso stogą, keičia langus, duris. Įrengiamos patalpos choro repeticioms, remontuojama salė, skirta tikinčiųjų sekmdieniniams susibūrimams. "Tačiau, jei negausime materialinės paramos, netrukus būsime priversti nutraukti pradėtus darbus. Tikiuosi, kad atsisrta tautiečių Kanadoje ar Amerikoje, kurie padės savo aukomis. Norėčiau nuosirdžiai padėkoti tiek savo, tiek parapijiečių vardu!"

Lėšų pervedimui reikalingi šie duomenys: Correspondent Bank: Bankers Trust Co, N.Y. BKTR US 33. Beneficiary's Bank: Lithuanian Savings Bank, Vilnius. SWIFT TAUP LT 2X. Beneficiary's Acct. No.: banko skyriaus kodas 60103 sąskaitos 123006099. Beneficiary: Druskininkų (Ratnyčios) Šv. Ap. Baltramiejaus parapija. Klebono adresas: Kun. Almantas Kibirkštis, Čėčiotos 8, Druskininkai, Lithuania.

Lietuvos prezidentas Čikagoje

EDVARDAS ŠULAITIS

LR Prezidentas Valdas Adamkus, kaip ir ankstesniais metais žiemos metu savo atostogas praleido Meksikoje kartu su savo artimais draugais. Grįždamas iš Meksikos, sustojo Čikagoje, kur gyveno nuo 1949-ųjų metų. Atvykęs vasario 9 d., čia išbuvo iki vasario 13. Buvo apsištosęs su žmona Alma pas savo jaunystės draugą Algirdą Birutį ir jo žmoną Jolitą.

Vasario 11 d. V. Adamkus nemažai laiko praleido su Čikagos ir apylinkių lietuviais. Tos dienos rytą jis atsilankė į lietuviškas pamaldas Palaimintojo J. Matulio misijos koplyčioje Lemonte. Po jų tame pačiame pastate susitiko pokalbiui su "Amerikos lietuvių" savaitraščio redaktoriumi Broniumi Abruciū ir šių eilučių autoriumi.

Pusvalandžio pasikalbėjime LR Prezidentas pasidalino mintimis įvairiais klausimais. Buvo paliesta nemaža temų. Paklaustas apie galimybę kandidatuoti į Prezidento pareigybę dar vienam terminui, jis išsireiškė taip:

"Kol kas negaliu atsakyti į šį klausimą, nes prieš mano akis dveji sunkūs prezidentavimo metai ir mano visas dėmesys bus nukreiptas į tai. Ko gero tik kitais metais bus galima svarstyti, ar yra reikalingas kandidatuoti. Galbūt paaiškės, kad Lietuvoje yra naujos jėgos, kurios tą atsakymą galėtų perimti iš manęs".

Paklaustas apie sekantį apsilankymą Čikagoje, pažymėjo, jog tai įvyks š.m. birželio 15-16 d.d. Tuomet vietos katalikų universitetas De Paul turės mokslo metų užbaigimo iškilmes, kurioje jis pakviestas pasakyti kalbą ir priimti garbės daktaro laipsnį.

Po pokalbio su spaudos žmonėmis svečias bent trumpai sutiko užsukti į Pasaulio lietuvių centro didžiąją salę, kur tuo metu apie 300 tautiečių valgė blynus. LR Prezidentas čia priėjęs prie mikrofono trumpai pasveikino susirinkusius, palinkėjo geros kloties ir paprašė paramos Lietuvai bei jos žmonėms, nes jos ten labai reikią. Gaila, kad svečias neturėjo laiko sėstis prie stalo ir papietauti, pasitenkino tik koridoriuje pasiūlytu blynu, kurį jis eidamas suvalgė.

Kiek vėliau dar sutiko už-

sukti į to patarto apatinėje salėje vykstančią jo įsteigto sporto klubo – ASK "Lituanicos" mažiausiųjų krepšinių treniruotę. Čia LR Prezidentas apie porą dešėtkų minučių pabandavo su jaunaisiais krepšinio entuziastais ir jų vadovais. (Apie tai yra rašoma kiek plačiau šio rašinio pabaigoje).

Su savo globėjais svečias pajudėjo į Jaunimo centre Čikagoje esančią Čurionio galeriją, kurioje vasario 10 d. buvo atidaryta prezidentūros fotografės Džojos Barisaitės paroda nuotraukų, liečiančių jo trejų metų prezidentavimo laikotarpį. Šią parodą Prezidentas buvo planavęs aplankyti jos atidarymo metu, tačiau kiti svarbūs reikalai jį nukreipė kitur.

Sekmdienį apie 2 v. Prezidentas atvyko į Marijos aukšt. mokyklos salę, kurioje kaip tik tuo metu prasidėjo pagrindinis Nepriklausomybės šventės minėjimas (o jų Čikagos apylinkėse buvo septyni). Jis čia tarė kiek ilgesnį žodį, paliesdamas daugiau Lietuvos gyvenimo rūpesčių. Jo kalba buvo kondensuota, vaizdi ir gana atvira – išdėstė ir tas nesėkmes, su kuriomis Lietuvos žmonės dabar susiduria. Ir čia jis ragino čikagiečius nepamiršti Lietuvos.

Susitiko Prezidentas ir su pačiu jauniausiuoju krepšinio prieaugliu. Viešėjęs Pasaulio lietuvių centre Lemonte ir sužinojęs, kad apatinėje salėje vyksita Akademinio sporto klubo "Lituanica" jauniausiųjų krepšinio entuziastų treniruotė, sutiko trumpai joje apsilankyti.

Prezidentas yra vienas šio klubo steigėjų (su ir dabar šiame klube dirbančią Rimu Dirvonių) prieš 50 metų. Ir pats Adamkus žaidė krepšinį, bet geriausių rezultatų pasiekė lengvojoje atletikoje. Ilgesnį laiką buvo Š. Amerikos lietuvių fizinio auklėjimo ir sporto sąjungos pirmininku.

Susitiko Prezidentas ir su jaunųjų krepšinių treneriais – Donatu ir Dariusiu Silūnais bei kitais jaunųjų vadovais. Jaunieji krepšininkai – berniukai ir mergaitės džiaugėsi, kad galėjo pamatyti patį Lietuvos prezidentą ir buvo maloniai nustebinti tokio garbingo žmogaus atsilankymu.

Automobilių lenktynių čempionas

"Norėčiau dar labiau išgarsinti Lietuvą", – pasakodamas apie savo laimėjimus pabrėžė daugkartinis Lietuvos žiedinių automobilių lenktynių čempionas Ramūnas Čapkauskas. Lenktynių "Formulės 1600" klasėje jis jau keletą metų neturi sau lygių

ELVYRA ŽEIZIENĖ

Dvidešimt trejų metų lenktynininkas Ramūnas Čapkauskas pradėjo jau penkioliktąjį sportinį sezoną. Pirmąjį čempiono titulą jis iškovojo kartingų lenktynėse, jaunučių klasėje, būdamas vos vienuolikos metų. Šį titulą turėjo dar dujus metus, vėliau du kartus tapo jaunių čempionu. 1995-aisiais gavo šalies čempiono titulą suaugusiųjų grupėje ir iškovojo savo pirmąjį čempiono vardą "Formulės 1600" klasėje. Ramūnas Čapkauskas nepalenkiamas buvo 1997, 1999 ir praėjusį lenktynių sezoną, o jo atstovaujamą "Gardėsio – BaltPark" komanda pripažinta viena profesionaliausių Lietuvoje.

Pirmiausia – darbas

Su Ramūnu susitikome Kaune prie "Gardėsio" kepyklos. Čia jis dirba transporto vadybininku ir rūpinasi, kad kepyklos automobiliai, tiekiantys miestui gardžią duoną ir sve-

žius kepinus, dirbtų kaip laikrodžiai. "Pirmiausia man rūpi darbas, o tik po to – sportas", – šypsosi šviesiaaplaukis, gana šnekus vaikinys.

"Gardėsio" kepykla turi gerą vardą, o jos savininkai Kęstutis ir Laima Drazdauskai yra dideli automobilių sporto gerbėjai ir rėmėjai. Jų rūpesčiu prieš trejetą metų šiam lenktynininkui buvo nupirkti italų firmos "Dalara" formulė F3. Lietuvoje tokia formulė kol kas vienintelė.

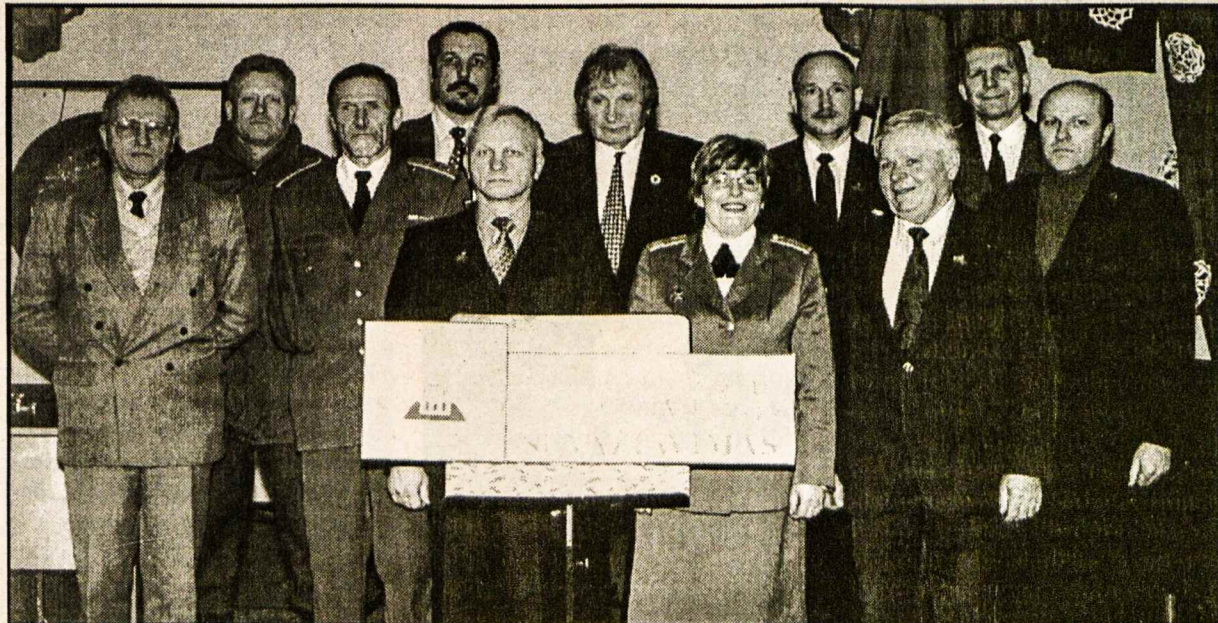
Vaikinys pasakoja, kad prieš tai jis lenktyniavo su estiška formule, kuri nebuvo tokia saugi ir patvari, nors prieš ketverius metus jam su šia formule pavyko aplenkti garsųjį lenktynininką Dariusį Jonušį ir pasiekti trasos rekordą.

Laimėjimai

"Tai ne vien mano laimėjimai", – tvirtina jaunas čempionas. Jam sportinių aukštumų padėjo siekti daugybė gerų žmonių, ugdyusių jo ištvermę,

Kunigo klebono A. Kibirkščio iniciatyva vyksta remonto darbai parapijos namuose, Druskininkų (Ratnyčios) Šv. ap. Baltramiejaus parapijoje. Tikimasi išsivijos paramos

Lietuvos kariuomenės kūrėjų-savanorių sąjungos suvažiavime š.m. sausio 27 d. Vilniuje išrinktoji centro valdyba. Nuotr. R. Edukevičiaus

Žydų kilmės kardinolas

Paryžiaus arkivyskupas Jean Marie Lustiger, apie kurį platokai rašė vokiečių dienraštis "Sueddeutsche Zeitung" 2001 m. 29 nr.

KAZYS BARONAS

Paryžiaus kardinolas Jean-Marie Lustiger, baigęs šv. Mišias, atsisveikino su tikinčiais maloniu šypsniu, sakdamas "au revoir – iki pasimatymo". Jis mėgsta žmones, o tikintieji mėgsta jo pamokslus katedroje.

Prieš 20 metų jis buvo paskirtas Paryžiaus arkivyskupu. Nuo to laiko jis yra populiariausias K. Bendrijos atstovas Prancūzijos sostinėje, o Notre Dame – labiausiai turistų lankoma šventovė, kurioje Napoleonas užsidėjo sau karūną, o 1945 m. prancūzai "Te Deum" malda pažymėjo atgautą laisvę.

Kardinolas Jean-Marie Lustiger yra žydų tautybės. Rabinai jame mato judaizmo išdaviką. Tačiau kardinolas sako: "Būti krikščioniui dar nereikią atsisakymą judaizmu. Be to, krikščionys ir žydai neturi užmiršti, kad jie turi tas pačias šaknis. O jomis yra Izraelis."

Kard. Jean-Marie Lustiger minimas net Kristaus vietininku. Jo charizma (krikščionių teologijoje – nepaprasta antgamtinė dovana, L.E. III t., 479 psl.) gali padaryti labai didelę įtaką katalikiškam ir likusiam pasauliui. Vieną kartą jis, lankydamas Izraelį ir paklaustas spaudos atstovo, ar jis savyje mato popiežiaus kandidata, jį iš kalba atsakęs: "dos is 'mešlu-

ge" ("mešluge – kvailiukas", tą žodį vartodavo Vilniaus krašto žydai, K.B.).

Aaron Lustiger yra Lenkijos emigrantų sūnus. Montmartre (reikia lipti aukštais laiptais, menininkų kvartalas, K.B.), tėvai turėję medžiagų, kojinių krautuvę, gan pasturinėčiai gyveno, tad galėjo vaikus leisti į pavyzdinę mokyklą. Aaron lankė "Lycee Montaigne", tačiau kartu ir žydišką mokyklą. Namuose tikyba nevaizdino didelio vaidmens, nes tėvai vaikus auklėjo Prancūzijos respublikos dvasia. Norėdami nuslėpti nuo vaikų intymius reikalus, tėvai kalbėdavo "jidiš".

Gabus buvo jaunuolis Aaron. Tėvai, norėdami patobulinti jo vokiečių kalbą, nutarė sūnų pasiųsti į Vokietiją. Tuo metu Hitleris jau valdė ją. Tačiau Aaron tėvas, įleidęs šaknis Prancūzijoje, turėjęs tiek pasitikėjimo gyvenamuoju kraštu, neišsivaizdavo, kad sūnui kas nors blogo gali atsitikti Vokietijoje. Vienok, išleisdamas sūnų, tėvas pasakęs: "Nesisakyk, kad esi žydas".

Aaron apsigyveno Heideberge, krikščioniškoje ir konservatyvioje gydytojo šeimoje. Pasivadinęs Arno vardu, jis nepastebėjo jokių antisemitizmo požymių. Po metų, jau kitoje šeimoje, jis "pataikė" į tikrą nacių šeimą. Vyriausias sūnus priklausė Hitlerio jaunimo organizacijai, nešiojo didelį peilį ir rodydamas jį Aaronui pasakęs: "Juo išžudysiu visus žydus".

Keturiolikmetis Aaron, konvertitas. Prasidėjęs Antrajam pasauliniam karui, motina sūnų ir dukrą atidavė į Orleano bendrabutį. 1940 m. Didįjį penktadienį, to miesto katedroje jaunuolis pajuto norą tapti krikščioniu. Pats Orleano vyskupas pasirūpino abiejų žydų vaikų krikšto sakramentu. Aaron priėmė Jean-Marie vardą. Po 40 metų kun. Jean-Marie Lustiger tapo Orleano vyskupu, atnašavo šv. Mišias toje pačioje savo krikšto šventovėje.

Paryžiuje kun. Lustiger garbėja kaip studentų dvasiškis, geras pamokslininkas, dažnai cituojantis šv. Rašto ištiraikas. Yra parašęs knygą "Sermons d'un cure de Paris". Sakoma, kad popiežius Jonas Paulius II tris dienas mąstęs apie J. M. Lustigerio pakėlimą į vyskupus, ieškojęs paramos maldose, šv. Rašte. Gavęs Vatikano pranešimą, J. M. Lustiger nustebo, sakdamas: "Popiežius mane pamatė".

Turner & Porter
LAIDOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

žįsta, aš, žydas, dabar – vyskupas".

Lenkas popiežius yra geras jo bičiulis, abu gimę netoli Osviecimo (Auschwitz), abu pažinę vokiečių okupaciją, nes vienas priešinosi vokiečiams, kitas bėgo nuo jų. Padovanojęs savo knygą popiežiui išgirdo žodžius: "Netrukus jis bus Academie francaise narys". Taip ir buvo.

Politikai ieško patarimų pas kardinolą. Priešindamas vyriausybei dėl privačių katalikiškų mokyklų, jis sutraukė didžiausias protestuojančias mianias Paryžiaus gatvėse už daugelį žymių politikų.

Su Izraeliu, jo norėtą anksčiau emigracijos kraštą, jungia simpatijos ryšiai. Atvykus Simonui Perez (tikroji pavardė Perezovski, Vilniaus krašto žydas, K.B.) į Paryžių, jis susitiko ir su kardinolu, jausdamas jo simpatijas žydų tautai. Suprantama, nes mėnesius, metus būsimas kardinolas slapstėsi nuo vokiečių ir jų bendradarbių prancūzų, prarado motiną Aušvico lageryje.

Prie kasdieninio šio kardinolo gyvenimo džiaugsmo priklauso naujo, pigaus rašiklio nusipirkimas arba kaubojiško filmo televizijoje stebėjimas. Jis daug dirba, geria juodą kavą, ima kartais miego tabletes. Kardinolas nesučiūna niekur savo atstovų, pvz. į posėdžius, oficialius priėmimus. Jis nori viską savo rankose išlaikyti. Taip pat kardinolas negali suprasti, kad ne kiekvienas žmogus gali su juo tą darbingumą išlaikyti. Jo biografijos autorius yra pasakęs: "Jis daro tikrai, kas naudinga Katalikų Bendrijai".

Kard. Jean-Marie Lustiger yra pasakęs: "Gimiau žydu, juo ir paliksiu, nepaisant rabinių skirtingų nuomonių". Jo tėvas yra pasakęs: "Sūnus yra kardinolas, tačiau jis ir toliau palaiko tam tikras judaizmo taisykles. Pvz. tėvas prašęs sūnų kardinolą, kad prie jo kapo kalbėtų "Kadiš" maldą.

Kardinolas neslepia savo judaizmo. Vienam komunistiniam ministeriui iš Rytų Europos žydų darbininkų kvartalo Paryžiuje pasveikinimui jį "Au revoir cher cardinal", jis atsakęs jidiš: "Sei gesind un stark – būk sveikas ir stiprus".

Prieš 60 m. Prancūzijos vyriausybė Paryžiaus Drancy priemiestyje įsteigė žydų tremimo į Aušvicą centrą. Motina liko Paryžiuje, manydama, kad trėmiamą moterų nelies. Deja, iš Drancy sūnus gavo paskutinį motinos laišką. Net geriausiems draugams jis to laiško nerodė, nepasakęs motinos likimo. Bet, žinodamas, kad jo motinos žudikas buvo krikščionis, jis jam tą nuodėmę atleis.

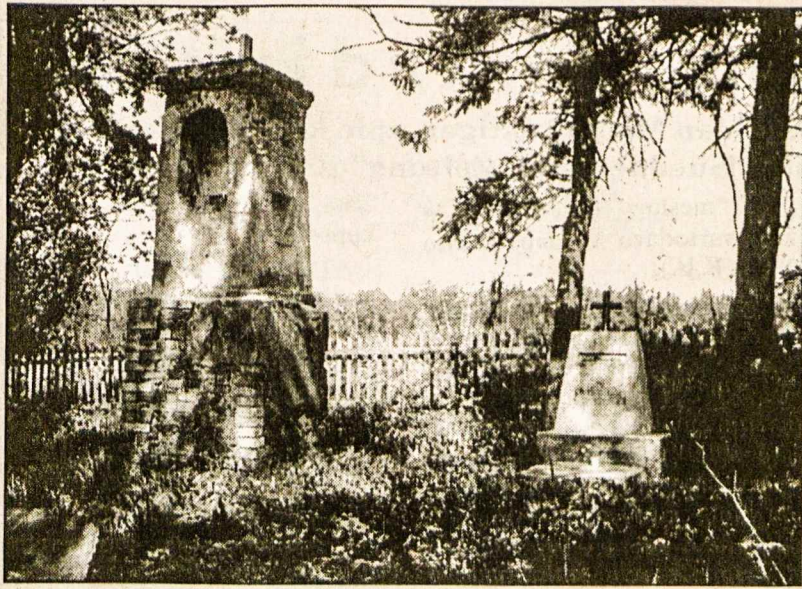
Manding, šis krikščionis kardinolas liks visuomet žydas. Holokaustas neduoda jam kito pasirinkimo. Lankydamas Yad Vashom, kardinolas garbės knygoje įrašęs šiuos žodžius: "Te būnie šauksmas mirusiųjų ir gyvųjų girdimas žemėje ir danguje". Pasirašė Aaron, Jean Lustiger.

• Ne nuo kitų peikimo, niekinimo, žeminimo reikia pradėti Kristuje atnaujinimo darbą, bet nuo įėjimo į patį save, glesnio [iš]tūrinimo į savo gyvenimą ir pasielgimą, nuo savęs išsižadėjimo...

ARKIV. JURGIS MATULAITIS

IRENA ir RIMANTAS PŪTVIAI prie paminklinio akmens, pastatyto sudegusio namo vietoje Šilo Pavėžupyje

Paminklo ant Rapolo Putvinskio kapo liekanos. Dešinėje – atminimo akmuo iš bolševikinės tremties negrįžusiems šešioms Pūtvių šeimos nariams Šilo Pavėžupio kapinėse

Didysis lietuvis Vladas Pūtvis III

KAZYS BLAŽEVIČIUS

Pūtvių-Putvinskių namuose dažnai svečiavosi iškiliausieji pirmojo tautinio atgimimo veikėjai: P. Višinskis, J. Jablonskis, Žemaitė, Jovaras, Gabrielė Petkevičaitė-Bitė, Lazdynų Pelėda, A. Smetona, A. Žmuidzinavičius, J. Biliūnas, J. Bagdonas, A. Janulaitis, Šatrijos Ragana, P. Avižonis ir kt. Ne tik svečiavosi, bet ir rimtai darbavosi, kūrė Lietuvos ateities planus.

Čia J. Jablonskis rašė „Lietuviškos kalbos gramatiką“, mirus V. Kudirkai, P. Višinskis kurį laiką redagavo „Varpą“. Šilo Pavėžupyje telkėsi knygnešių keliai, čia buvo įrengtos iš Prūsų atgabentos lietuviškos spaudos slėptuvės, iš čia toji spauda pasisklisdavo po centrinę ir šiaurinę Lietuvą.

Knygnešystės centras

I kilnų, bet pavojingą knygnešystės darbą Vladą įtraukė A. Janulaitis. Jie abu paruošė knygų gabenimo iš Prūsų į Grauzikus planą. Knygas sutiko gabeniti kaimynas kontrabandininkas Penikas – už pūdą 40 rb. Iki 1906 m. literatūrą atveždavo į Grauzikus, o Vladą arėdavos (1906 m.), Penikas knygas veždavo į Šiaulius.

Apie knygnešystės centro veiklą E. Putvinskienė rašo: „(...) gavę iš Peniko žinią, jog transportas su knygomis jau Grauzikuose, nuvažiuodavome ten abu su Vladu nakvynės. Sulaukę vakaro užrakindavome duris, uždangstydamo langus ir imdavom ardyti pakus, kurie buvo per dideli, kad juos nematomus būtų galima toliau gabeniti. Privalėjom būti atsargūs, nes neturėjom ištikimų tarnautojų, dargi ir nuo auklės slapstėmės (...)“

Darbas buvo be galo įdomus ir malonus. Turėdavom surašytus užsakymus ir pagal juos išskirstydavom visą atvežtą literatūrą į pundelius, sukraudavom ir lagaminus. (...) Iš ryto su visais lagaminais išvažiuodavome Pavėžupin, o ten, sulaukę vakaro, juos išveždavome ir tam paruoštą sandėlį“. Knygas iš sandėlių kartu su sviesto statinėmis į Šiaulius veždavo patikimas Putvinskių vežėjas K. Račkauskis. Iš Šiaulių knygos pasisklisdavo įvairiais adresais...

Iškilo mokyklų reikalas

Emilija savo atsiminimuose rašo: „(...) Vlado galvoje sukosi mintis, jog kylant žemės ūkio kultūrai būtina reikalingi ir sušipratę kultūringi darbininkai. Taigi reikia vaikams mokyti, nes kito būdo tam pasiekti nėra.“

Tai buvo sunkiai išsprendžiamas klausimas, nes visame

valstyjeje tebuvo viena mokykla ir toje pačioje – rusas mokytojas, pamokos – rusų kalba. Privačiai mokyti vaikus griežtai draudė. (...) Supratom, jog (...) reikia steigti nelegalias mokyklas. (...) Pirmoji nelegali mokykla Šilo Pavėžupyje pradėjo veikti 1899 m. žiemą. (...) Mokydavo juos skaityti, rašyti, aiškino dviem, jog jie yra lietuviai ir dėl to turi mokytis savo kalba, gerbti ją ir mylėti. (...)“

Kitais metais Vladas įsidrąsino ir pasamdė kitą mokytoją – į Grauzikus. Mokytojas gyveno pačiame dvare, dieną mokydavo ordinarinių vaikų, o vakarais – suaugusiųs, tuos, kurie norėjo. Grauzikų mokykla veikė ketverių metus, o Šilo Pavėžupyje tol, kol buvo atidaryta valdiška Vėžėrių pradžios mokykla“ (1913 m., K.B.).

Gabesnius vaikus, pramokusius gerai skaityti ir rašyti, Vladas pats toliau mokė. Užsiminėjo su jais 3 kartus per savaitę. Mokė istorijos, fizikos, chemijos pagrindų. Per tas pamokas stengėsi įžiebti nors kibirkštėlę savo tautos ir Tėvynės meilės.

Darbininkų užtarėjas

Norėdamas palengvinti savo dvarų darbininkų dalį, Vladas jiems mokėjo žymiai didesnius atlyginimus nei kaimynai dvarininkai. Tuo jis užsitraukė jų neapykantą, netgi Kelmės kunigas nepritarė Vlado humaniškomis pastangoms. Vladas buvo skundžiamas valdžiai, pravarė didžiųjų amžių cecilikui ir, matyt, dėl to priežasčių, suintensvėjęs valdžios persekiojimams po Didžiojo Vilniaus seimo nutarimų, 1906 m. buvo suimtas ir ketverių mėnesius kalintas.

Šaulių steigėjas

Didžiausius laimėjimus visuomeninėje veikloje V. Putvinskis pasiekė tarpukario Lietuvoje, kai įsteigė ir visa širdimi atsidavė Šaulių sąjungai. Savo filosofiniuose apmąstymuose V. Putvinskis pirmenybę teikė tautai, o ne valstybei. Anot jo, žlugusią valstybę galima atkurti, bet žuvusios tautos, kaip ir mirusio žmogaus, prikelti neįmanoma.

Šauliuose jis matė tautos kariuomenę, todėl šaulio asmenybės formavimui jis skyrė nepaprastai daug dėmesio, kiekvienam šauliui kėlė didelius reikalavimus, savo asmeniniu pavyzdžiu rodė, koks turi būti sušipratęs lietuvis, šaulys, tautos narys. Savo steigtame žurnale šauliams „Trimite“ V. Putvinskis visokeriopai plėtojo savo požiūrį į šaulių misiją tautos ir valstybės gyvenime. Šauliai –

“Vakar, šiandien, visuomet”

Ambasadoriaus dr. V. A. Dambravos knyga, ryškinanti Lietuvos kelius į laisvę ir jos gyvenimo vertybes

ALĖ RŪTA

Knygos pratarmė – “Minties ir veiklos keliu” – prelatas dr. Prano Gaidos-Gaidamavičiaus, “Tėviškės žiburio” redaktoriaus. Tai istorinė-mokslinė knyga, apimanti Lietuvos likimą nuo komunistų ir nacių okupacijų iki šių dienų.

Svarbiausia vertybė yra laisvė: asmens, tautos ir valstybės. Apie tai pirmieji du knygos skyriai parašyti istoriniu ir moksliniu metodu. Skyriuje “Visuomet” – filosofinė ir transcendentinė įžvalga į žmogų, jo gyvenimo tikslą ir idealus, į jo santykį su Dievu.

Istorinė medžiaga paremtas straipsnis “Nusikaltimai, kuriuos slėpė melas”. Tai Ribbentropo ir Molotovo sutarties užkulisiniai momentai ir išvados. Rimtais šaltiniais paremtas ir straipsnis “Psichiatrijos vartojimas Sovietų sąjungoje”. Pirmuoju primena Lietuvos okupaciją, brutalūs trėmimai į Sibirį. Autorius su skausmu prisimena ir savo šeimos ištrėmimą. “Psichiatrinis gydymas” atskleidžiamas remiantis liudininkų pasakojimais, iškeliama jo žala.

Trėmimų, sužalojimų, prievartos, bado, naikinimo metodai šiurpūs, statistika pasibaisėtina. Apie tai skelbė autorius savo kalbose per radiją, televiziją, straipsniais ir knygomis –

įvairiomis kalbomis tų kraštų, kuriuose jam teko dirbti. Straipsnyje “Berlyno mirties siena” autorius tvirtina, kad Stalino ir Hitlerio diktatūros keleriopai daugiau pražudė žmonių, negu žuvo per abu pasaulinius karus nuo karo pabūklų.

Šviesesnių minčių straipsniai – “Baltijos kelias – rankų grandinė” ir “Išėjimo pastangos laisvinti Lietuvą” (1940-1951).

Straipsniu “Diplomatijos tribūna”, “Į teisinę valstybę” moksliskai nušviečiama, kas yra diplomatija, kas viešojo diplomatija, kaip diplomatijos pagalba siekti valstybinių teisių ir laisvės įtvirtinimo.

Knygoje su pagarba prisimenami trys reikšmingi lietuviai: diplomatas – autoriaus kolega, ministras Kazimieras Graužinis, miręs Pietų Amerikoje; įtakingiausias išėjimo rezistentas (straipsniu “Dvidešimt penkeri metai be Juozo Brazaičio”); Juozas Kojelis (jo 80 m. amžiaus ir knygos “Iš nakties į rytą” proga).

Spausdinami ir trys autoriaus “pasikalbėjimai”, kur atskleidžia teisininko, žurnalisto, diplomato veikla. Pirmas toks interviu su kun. dr. Juozu Prunskiu (1971) įvardintas “Dvidešimt metų JAV tarnyboje”. Iš tikro diplomatinės karjeros pradžia buvusi 1951 m. valstybės departamente, vėliau Informacijos centre Vašingtone, “Amerikos balso” tarnyboje Europoje, Vokietijoje ir galiausiai Pietų Amerikoje.

Antruoju “pokalbiu” Žilvinas Morkūnas išklausia apie autoriaus veiklą Pietų Amerikoje; ten dr. Dambrava labai išpopuliarino Lietuvą ir jos reikalus.

Trečiuoju “pokalbiu” Vaidotas Žukas (2000 m.) išklausinėja apie jo veiklos planus jau esant jam ambasadoriumi Ispanijoje. Straipsnis “Diplomatijos tribūna” ir “Į teisinę valstybę: tautos rūpesčiai” plačiai kalba apie politikos moralę, oportunistą ir idealizmą Lietuvoje ir išėjimojoje.

Knygos skyriuje “Visuomet” yra straipsniai “Pilkieji didvyriai”, “Širdies teologija” (apie salezietį Petriuką Perkumą, mirusį 19-kos metų šventą jaunuolį), “Septyni Kristaus žodžiai nuo kryžiaus”.

Autorius savo svarstymuose, kalbose, straipsniuose, išreiškia mintis daug kur spontaniškai aiškia, įtaigia, taisyklinga kalba, vengdamas nereikalingų svetimžodžių. Jis teigia: mūsų kalba pakankamai turtinga įvairioms sąvokoms išreikšti.

Dažnai autoriaus išsireiškimai pereina į beletristiką, ypač jausminiuose aprašymuose. Pvz. tėvų ištrėmimas, jaunimo prievarta ir kankinimai, religiniai apmąstymai... Šios vietos būtų lengvai suprantamos bet kuriam skaitytojui. Seniai pastebėta, kad be visų kitų gabumų dr. Vytautas Dambrava turi ir beletristo-rašytojo gabumų. Štai, yra jo ir liaudiškų išsireikimų “Politika ir moralė” straipsnyje: “Ta idėja ne idėja, kur kisenėn neidėja...” Panašių vaizdingų, ironiškų posakių yra ir daugiau.

“Šiandien, rytoj, visuomet” yra ambasadoriaus dr. Dambravos veikli, išmintingai keliautu politiniu-diplomatijos keliu nuveiktų darbų, išmąstytų ir įgyvendintų idėjų bei vertybių suma. Taigi, pasak prelato dr. Gaidos knygos pratarmėje, tai dr. Dambravos gilūs, palieką pėdsakus žingsniai “minties ir veiklos keliu”. Tačiau tai nėra dr. Dambravos autobiografija, nors gražiu stilimi parašyta, nors ir yra daug jo asmeninių gyvenimo momentų, vargų bei laimėjimų. Šios knygos idėjos, išreikštų vertybių daugybė – jų suma bus ypač reikalinga mūsų šviesėjančios Lietuvos atečiai.

Vytautas Antanas Dambrava, VAKAR, ŠIANDIEN, VISUOMET. Straipsniai, kalbos, interviu. Leidykla “Du Ka” (Vrublevskio 6, LT 2600 Vilnius). Ilustruota. Redaktoriai: Rima Mekaitė ir Arvydas Valionis. Dailininkas Algimantas Dapšys.

Kanados lietuvių sveikinimą ir dovaną dešimtmečio proga Lietuvių Namų vidurinei mokyklai Vilniuje įteikia A. Vaičiūnas, KLB pirmininkas; jo dešinėje – mokyklos direktorius A. Rudys, kairėje – Gabrielius Zemkalnis – PLB atstovas Vilniuje, p. Žemkalnienė, Vyt. Cinauskas – Politinių kalinių s-gos pirmininkas

Švyturys, šviečiantis ir po 200 metų

Vyskupo Motiejaus Valančiaus jubiliejui paminėti. PLB valdybos įsteigtos stipendijos bei premijos

LAIMA ŽLIOBIENĖ

2001-ųjų metų vasario 16 d. suėjo du šimtai metų nuo vyskupo Motiejaus Valančiaus, vieno iš didžiųjų devynioliktojo šimtmečio Lietuvos asmenybių gimimo. Tamsiausiu ir tragiškiausiu Lietuvai metu, kai caro valdžia engė žmones, juos trėmė į Sibirą už lietuvišką žodį ir raštą, grovė šventoves, persekiojo tikinčiuosius, bruko slavizmą ir stačiatikybę, jis ryžosi pasipriešinti.

Valančius ir jo įtakoje išauklėti jauni kunigai mokė žmones krikščioniškųjų vertybių ne valdžios – rusiška ar ponų – lenkiška, o kaimo valstiečių lietuviška kalba. Tuo jis išreiškė pagarbą paprastam žmogui, jo kilmei, jo kultūrai, kalbėjo iš širdies į širdį, kėlė dvasią, gydė nuo širdies žaizdų ir nuo pragaištingų įpročių.

Nenuostabu, kad jis susilaukė daugybės pasekėjų. Pastebėjus, kad didžiausią nelaimę žmogaus gyvenime neša alkoholis, Valančius prie parapijų steigė blaivystės brolijas. Sutapatinęs blaivystę su krikščioniškomis dorybėmis, jis paveikė daugiau kaip keturis penktadalius katalikiškosios krašto gyventojų dalies ir didelį skaičių kitatikių.

Valančius tapo švyturiu, kuris rodė kelią iš degradacijos ir alkoholio liūno į prasmingesnį, vertingesnį ir laimingesnį gyvenimą. Žmonės atgavo savigarbą, pasitikėjimą, viltį. O kai akys pamato geresnį rytojų, kojos randa kelią, rankos pakelia našatą. Pakilę žmonių dvasinė būklė,

kultūrinis lygis ir tautinis susipratimas eventualiai atvedė tautą į savarankišką, nepriklausomą gyvenimą, tapo akstiniu Lietuvos valstybingumo atkūrimui.

Valančiaus ganytojiška veikla siejosi su jo pastangomis žmonių švietimui, analfabetizmo naikinimui, raštingumo kėlimui, spaudos, istorijos ir folkloro gaivinimui. Tapęs vyskupu, jis smarkiai ėmė plėtoti pradinį mokymą lietuvių kalba, prie parapijų steigė mokyklas. Suorganizavo lietuviškų knygų spausdinimą Rytprūsioje, sudarė sąlygas jas platinti Lietuvoje, rėmė bibliotekas, padėjo knygnešiams.

Tuo tikslu pats parašė ir išleido eilę knygų religinėmis, istorinėmis ir didaktinėmis temomis. Verti prisiminti jo beletristiniai kūriniai “Palangos Juzė”, “Mikė Melagėlis”, “Guvus Vincė”, “Geroji Onelė” bei kiti prozos raštai. Jis rašė paprastai, patraukliai, labai vaizdingais liaudies žodžiais bei išsireiškimais.

Idomus ir reikšmingas jo tautosakos rinkinys – posakiai, patarlės, papročiai aprašymai. Jo tvirtinimu, “lietuvių liaudies kultūra yra ne tik savarankiškas ir gyvybingas reiškinys, bet ir tvirčiausias tautinės kultūros pamatas be kurio neįmanomas ir pačios Tautos atgimimas”.

Pasaulio lietuvių bendruomenės valdyba šiam jubiliejui paminėti paruošė keletą projektų. Jų tikslas yra plačiau atskleisti M. Valančiaus krikščioniškąsias ir humaniškas idėjas bei iškelti jo skatinamas vertybes, kurios kėlė žmonių dvasią, stiprino jų charakterį, jungė

juos ir tuo padėjo pagrindą Lietuvos valstybingumo atstatymui bei įtvirtinimui.

PLB įsteigė dvi vienkartinės stipendijas išėjimo studentams – už disertaciją ir už rašinį – mokslinę studiją apie vysk. Motiejų Valančių pasirinktą temą. Pavyzdžiui, M. Valančiaus asmenybė bei laikmetis; jo vieta, veikla ir įtaka Lietuvos formavimosi procese; jo įnašas kuriant ir formuojant tautinę švietimo sistemą; jo literatūrinis palikimas.

Medžiagos rinkimas turėtų būti atliktas Lietuvoje. Studentais rūpintis sutiko Lituanistikos katedros Iliojaus universiteto Kikagoje prof. dr. Violeta Keltienė ir Vytauto Didžiojo universiteto prof. dr. Egidijus Aleksandravičius. Vertinimo komisijoje taip pat sutiko dalyvauti prof. dr. Giedrius Subačius. Stipendijoms skiriama 3,000 dol. už disertaciją, 1,000 dol. už studiją – mokslinį darbą.

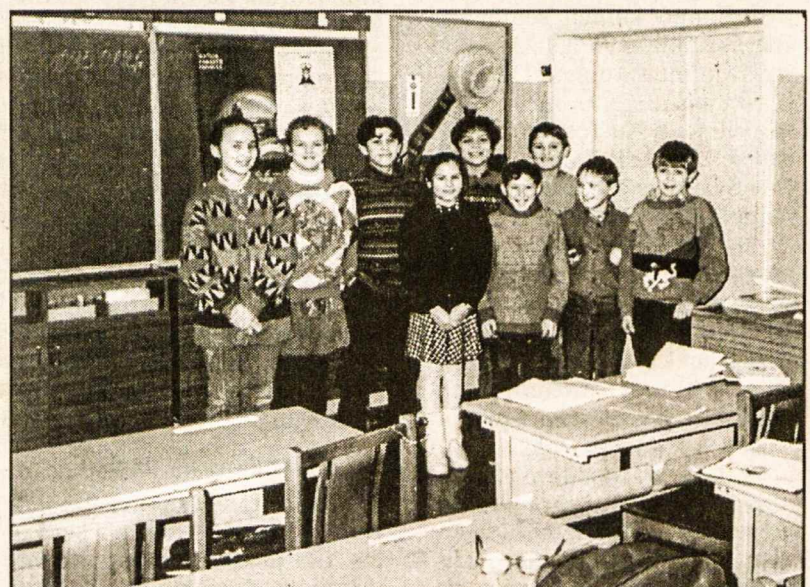
PLB taip pat įsteigė premiją už išėjimoje sukurtą originalų darbą laisva tema apie vysk. Motiejų Valančių, jo kūrybą ir/ar skleistą idėjas. Pavyzdžiui, “Blaivystė M. Valančiaus raštuose”, jo apysakų inscenizavimas; literatūrinių veikėjų posakiai su iliustracijomis; jo kalbos žodyno, vaizdingų posakių paieškinimai – pamokos; tautosakos, patarlių iliustracijos; to laikotarpio – knygnešių, pasipriešinimo lenkponiams, žandarų pergudravimo nuotykių, atsispyrimas nuodvasinimui ir nutautėjimui, istorijos – geografinių vietovių iliustracijos bei kita.

Tai galėtų būti elektroninis puslapis, CD-ROM, vaizdajuostė, kompaktinis diskas, muzikos, teatro ar rašyto žodžio kūrinys, plakaty-reklamų serija, netgi “komikų” knygelė ar kitas originalus darbas, iškylantis M. Valančiaus skatinamas moralines vertybes. Šią 1,000 dolerių premiją skiria Labdaryų draugija, vadovaujama dr. Lino Sidrio, nes šios organizacijos veikla taip pat pagrįsta M. Valančiaus krikščioniškosios, humanistinės ir tautinės idėjomis.

Darbai turi būti atlikti iki mokslo metų pabaigos, 2003-ųjų metų birželio mėnesio. Toliemesnės informacijos teikia Gabrielius Zemkalnis, PLB atstovė Lietuvoje, Gedimino pr. 53, LR Seimo III rūmai, Vilnius LT2002, e-mail: plbav@rc.lrs.lt ir Laima Žliobienė, 1500 Lake Shore Dr. South, Barrington, IL 60010, USA, e-mail: lzlioba@hotmail.com

Mums, lietuviams, šiandieną sava spauda yra reikšmingiausias religinis ir tautinis bastionas
BERNARDAS BRAZDŽIONIS

Marius E. Rusinas, CLU CFP
(Certified Financial Planner)
RESP, RRIF, LIF
ANNUITY, RRSP
Patarnauju visose pensijų srityse
Net Worth Financial Planning Inc.
1576 Bloor Street West
Toronto M6P 1A4
(priešais Lietuvių Namus)
416 588-2808

Penktos klasės mokiniai tremtinių vaikų mokykloje Vilniuje “Lietuvių Namai”. Jie atvyko iš šių vietovių (iš kairės į dešinę): Sofija – iš Chabarovsko, Julija – Baikalo, Vladas – Ukrainos, Marija – Moldavos, Džonas – Moldovos, Viktoras – Gudijos, Aleksas – Ukrainos, Aleksandras – Novosibirsko, Maksimas – Vorkutos

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian
1573 Bloor St West, Toronto, Ont. M6P 1A6

Fondas
Foundation

Remkime lietuvių veiklą Kanadoje!
Remkime Lietuvą!

REMKIME PER KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Išrašome pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių.
Fondo nr. 119021236RR0001

„Šviesos klasta“

Aštuntoji Doniaus Remio poezijos knyga

EDVARDAS ŠULAITIS

2000-ųjų metų pabaigoje Kaune išleista aštuntoji buvusio čekagiečio, dabar gyvenančio Palangoje, literato Doniaus Remio knyga. Prieš maždaug penkmetį Lietuvon gyventi sugrįžęs savo tėvynėje poezijos rinkinius pradėjo leisti 1992-aisiais. Tada pasirodė „Išsipydy-mo šalis“, o vėliau sekė kitos knygos: „Auksinė vasara“, „Išlikęs džiaugsmas“, „Svajonių gėlės“, „Klajūno kelias“, „Pažinimo gėlės“, „Laiko ribojė“.

„Šviesos klasta“, naujausia jo poezijos knyga, pasirodė po dvejų metų pertraukos. Joje „atsispindi jaunystė, ilgesys, nostalgija, meilė“. Knygoje yra du skyriai: „Gėlių ilgesys“ ir „Tarp dienų ir naktų“. Jų pradžioje yra autoriaus ranka rašytos poezijos stulpelis. Joje telpa daugiau kaip šimtinė eilėraščių, kurie gana lengvai skaitomi, nors vietomis turi gana gilią prasmę.

Donius Remys dažnai kviečiamas į literatūros vakarus visoje Lietuvoje. Per metus jis dalyvauja bent 25-se tokiuose vakaruose ir vis būna šiltai sutinkamas ir išklaikomas su dėmesiu. Ypač laukiama gimtuosiuose Mažeikiuose, kur jo pasirodymai būna nemažos šventės. Pernai, kai D. Remys minėjo savo 75-mečį, jo literatūros vakaras Mažeikiuose buvo ypatingai šventiškas.

D. Remys yra apkeliajęs apie 90 valstybių visame pasaulyje. Po Šiaurės Amerikos žemyną jis keliaudavo automobiliu. Dirbdamas inžinieriumi keliose amerikiečių firmose Čikagoje ar apylinkėse, D. Remys savo atostogų metu pasukdavo į skirtingus kraštus. Dažnai keliaudavo laivais. Jis yra aplankęs visas Pietų Amerikos valstybes, išskyrus Kolumbiją, Ekvadorą ir Boliviją. Jam didelį įspūdį yra palikusi kelionė Amazonės upe, kur jam imponavo džunglės. Taip pat jis pamėgo ir Kinijos egzotiką.

Kaip D. Remys sako, Lietuva yra per daug brangi, kad bū-

tų galima svetur gyventi. Tad jis ir įvykdė ilgus metus puoselėtą mintį – kai ji išsilaisvino iš okupantų vergijos, į ją sugrįžo.

Jo naujausios eilėraščių knygos „Šviesos klasta“ viršelį papuoštas autoriaus pieštu kūrinio. Knygos redaktorė – I. Sakelytė, dailininkas G. Pempė.

DONIUS REMYS

Loreta

Tu niekad nemirėi
Ir niekada nemirsi,
bet būsi amžinai
tautos širdy,
nors ir sudraskė tavo jaunų
kūną
tankai
ir tavo kraujas išsiliejo
tada baisioj naktį.

Tu niekad nemirėi,
Tu niekada nemirsi,
bet būsi ta aukšta, stipri
tautos uola,
kuri, iškilusi į dangų,
šaukia:
Žiūrėk, pasauli,
ateina Lietuvai
aušra!

Tu niekad nemirėi
ir niekada nemirsi,
bet būsi amžinai
tautos liepsna,
uždegusi galingą krašto
meilę,
kuri negesta
niekada.

Aštuonių poezijos knygų autorius DONIUS REMYS
Nuotr. Ed. Šulaitis

Dabartinės Lietuvos pašto ženklas

Nuotr. M. Pranevičius

Argentinos mindaugiečiai pirmuoja

Nors daugelyje užsienyje gyvenančių lietuvių draugijos pamažu užsidaro ir mūsų jaunimas pradeda nutautėti, Argentinoje, Buenos Aires sostinėje La Plata priemiestyje Berisse, Mindaugo draugija didėja ir savo lietuviška veikla mums jau, tris-ketvirtinį šimtmečio gyvenimo taką kopiant, neliečia mums tėvynės Lietuvos užmiršti. Mindaugiečių darnūs šokiai primena mums mūsų jaunystę Lietuvoje, kartu parodo visam pasauliui, kas ta Lietuva, koks jos tautinis menas, drabužiai, muzika.

2001 metų pradžioje, per pačią Argentinos vasarą, Alta Gracia kalnų miestelyje, 30 km nuo Cordobos miesto, kaip ir kiekvienais metais mindaugiečiai mums atstovavo ir per pastutinius du vakarus įvykusioje Tarptautinėje mugėje, tarp kitų 25 tautų, pelnė visų pripažinimą kaip geriausio tautinio meno atstovė. Toks didelis Mindaugo draugijos pasižventimas atstovauti mums lietuviams 20,000 minioje, pelnė visų lietuvių nuosirdžią padėką.

Romualdas Jospaitis

Argentinos lietuvių Mindaugo draugijos tautinių šokių grupė koncerto metu
Nuotr. R. Jospaitis

Argentinos lietuvių Mindaugo draugijos tautinių šokių grupė, atstovaujanti lietuviams tarptautiniuose renginiuose
Nuotr. R. Jospaitis

Pasaulinio masto smuikininkas - vilnietis

Apie Jašą Heifecą jo 100-ųjų gimimo metinių sukakties proga

GENOVAITĖ GUSTAITĖ

Kokių pavydėtinių vertinimų yra sulaukęs garsusis XX a. smuikininkas Jaša Heifecas (Jašas-Josifas Heifetz)! Jis – vunderkindas, vėliau – smuiko karalius.

Pasirodo, toli gražu ne visiems žinoma, kad toji geniali asmenybė gimė (1901.1.20) Lietuvos žemėje, Vilniuje. Smuikininko sukaktį skirtame „Lietuvos Jeruzalės“ priede prof. Markas Petuchauskas pastebi, kad ne vienas amerikietis iš nuostabos išplečia akis išgirdęs, jog didis jų tėvynainis yra vilnietis, gimęs Lietuvoje. Istoriškai žiūrint, smuikininko gimimo metais Lietuvos oficialiai nebuvo – nei valstybės, nei vardo, tebuvo Rusijos imperijos Šiaurės vakarų kraštas. Todėl nenuostabu, jog enciklopedijose pranešama: J. Heifeco gimimo vieta – Rusija.

Didžiajam smuikininkui pagerbti buvo surengtos Vilniaus Smuiko dienos. Jų pradžia įvyko Menininkų rūmuose (Rotušėje) sausio 31 d. Dienų globėjas – prezidentas Valdas Adamkus, o renginio organizacinio komiteto vadovas – prof. S. Sondeckis.

Programoje numatytas prie buvusios muzikos mokyklos (Vilniaus 25) atidengimas atminimo lentos. Joje lietuvių ir anglų kalba skelbiama; šioje mokykloje 1905 – 1909 m. mokėsi pasaulio smuikininkas Jaša Heifecas. Per Smuiko dienų pradžią pačioje Rotušėje atidaryta gyvenimo ir kūrybos nuotraukų paroda.

Vasario 2 d. įvyko koncertas Filharmonijoje, kuriame grojo vienas garsiausių jo kartos smuikininkų Pierre Amoyel (Prancūzija), prof. S. Sondeckio pakviestas neatsitiktinai: prancūzas yra vienintelis mokinis, kuriam mokytojas skyrė laiką net 5 metus. Be to, mokinyso grojo Stradivarijaus – Kochanskio smuiku, pagamintu 1717 m. (Žinovų nuomone, šandien tai vienas nuostabiausių senųjų meistro instrumentų).

Programoje skambėjo C. Frank'o, K. Debussy, G. Gershwin'o, J. Heifeco'o F. Mendelson'o kūriniai, atlikti su S. Sondeckio vadovaujamu kameriniu orkestru. (Atvykęs į Vilnių svečias pirmiausia grojo per Smuiko dienų pradinę iškilme).

Vasario 13 – 17 d.d. numatyta įgyvendinti svarbiausią Smuiko dienų dalį – prieš ketelį metų styginių instrumentų ka-

tedroje kilusią drasią, didingą idėją – surengti vilniečio smuikininko atminimui tarptautinį konkursą. Kompozitorius Anatolijus Šenderovas šia proga parašė kūrinių „Reminiscence“ (smuikui solo).

Konkurso vertinimo komisijai pirmininkauti sutiko Gidonas Kremeris, o kiti nariai iš įvairių šalių: Rusijos, Izraelio, Italijos, Lietuvos (P. Radzevičius, J. Dvarionas). Pageidavimą dalyvauti konkurse pareiškė 28 jauni (iki 25 metų) smuikininkai iš 11 šalių – Lietuvos, Estijos, Latvijos, Lenkijos, Ukrainos, Rusijos, Suomijos, Prancūzijos, Taivano, Pietų Korėjos, Japonijos. Laimėtojai gros Filharmonijoje su simfoniniu orkestru (meno vadovas prof. J. Domarkas, dirigentas – R. Šervenikas).

Per Smuiko dienų pradinę iškilnę kalbėjo M. Petuchauskas, S. Sondeckis, O. Narbutienė. Dienų dalyvių, rengėjų, svečių laišku pasveikino prezidentas V. Adamkus; laišką perskaitė D. Kuolys (prezidentas atostogavo).

S. Sondeckis apie J. Heifecą reikšmę kalbėjo: „Didžiausi pasaulio menininkai pripažįsta jį kaip tobulybę, nepasiekiamą idealą“. Pralaidę 70 metų JAV jis, be abejo, amerikietis, tačiau jo kelio į didįjį muzikos pasaulį pradžia taip pat yra Vilnius. Čia išliko jo vaikystės metų namas, jo lankytoji muzikos mokykla. (Namų Užupyje, Maironio 27, devintame dešimtmetyje kėsintasi nugriauti, statyti transformatorinę. Seną pastatą išgelbėjo didelis prof. S. Sondeckio pastangos; ginti teko net centro komitete). Kalbėdamas dabar apie tai per radiją, pajukavo: Genuja N. Paganinio gimtuosius namus nugriovė, neišsaugojo, o Vilnius turi, apgynė. Tiesa, ne gimtuosius, kol kas nenustatytus, bet vaikystės namus, kurie primins didžiausio XX š. smuikininko gyvenimą, o turistams taps dar vienu traukos centru.

Tiek prezidentas Valdas Adamkus, tiek S. Sondeckis pasakė, kad Jašos Heifeco gyvenimas bei vardas yra svarbi mūsų abiejų šalių, mūsų kultūrų jungtis.

O. Narbutienė pasakojo apie pirmąją mokyklą, miesto meninį kultūrinį gyvenimą, pirmąją mokytoją – rūpestingą, mylintį tėvą, supratęs vaiko talentą, mokėjusi jį saugoti, smuikėlį nupirkusi, kai Jašai buvo treji. Aukšto profesinio lygio muzikos mokykloje, išlaikomoje Rusijos muzikos draugijos, jo mokytojas buvo Eliahu (Ilija) Malkinas, studijavęs pas patį Leopoldą Auertį, garsųjį Peterburgo profesorį. Mokė jį ir Konstantinas Galcauskas, atsiminimuose rašęs, kad jis „buvo keliom galvom aukščiau už kitus mokinius“.

Įdomu, kad kartu su stebuklingu vaiku toje pačioje mokykloje mokėsi mūsų būsimieji kompozitoriai: S. Šimkus, J. Talat-Kelpša. O Narbutienės teigimu, „neabejotina, jog buvo pažįstami, gal ir bendraudavo“.

Kada įvyko pirmas koncertas, sunku nustatyti. Bet 1908 m. pavasarį „Vilenskij Vestnik“, rašydamas apie baigiamuosius E. Malkino klases egzaminus, nesusilaikė: „Negalima nutylėti neeilinio ir toli gražu nevaikiško septynerių metų stebuklingo vaiko Heifeco sudėtingiausio Dorf'o etudo ir Vietan'o baladės bei polonezo atlikimo. Nors pastaruoju metų vunderkindai nieko nestebina, vis dėlto išskirtinis vaiko Heifeco talentas sužavėjo net tokį kompetentingą ir griežtą vertintoją kaip profesorį Auertį“.

Vilniaus laikotarpis talentingojo vaiko gyvenime baigėsi, nuo 1910 m. jis kartu su tėvu Peterburgo konservatorijos profesoriaus L. Auerio klasės studentas. Iš ten 1913 m. pakilo į triumfines gastroles po Vokietiją, Čekiją, Norvegiją, išgarsinusias jį visoje Europoje.

Tais pačiais (1913) metais dar sugrįžo į gimtąjį Vilnių ir koncertavo – atliko Beethoveno, Mocarto, Hendelio ir Veniavskio kūrinius.

„Večernijaja gazeta“ neslėpė susižavėjimo: „Daug buvo galima laukti iš gabaus vaiko ateityje, bet manyti, kad jis sugrįš (...) beveik subrendęs artistas, visiškai įvaldęs nepaprastą techniką, – buvo neįtikima. Tačiau neįtikimas dalykas įvyko: Trylikmetis Heifecas – jau pirmo ryškumo žvaigždė, žėrinti visomis vaivorykštės spalvomis“.

Mąstydamas apie tą pirmo ryškumo žvaigždę sužibusią Vilniuje, vėliau sužėjęsiam visam pasauliui, profesorius S. Sondeckis rašė: „Didžiųjų žmonių pėdsakai, jų asmenybės aura iškelią ir tas vietas, kurios susijusios su šių asmenybių veikla, biografija. Nors žavimės Dalcroze senamiesčiu, vis dėlto Zalcburgas visų pirma Mocarto miestas. Kokia nuostabi bebūtų Genujos apylinkių gamta, kiekvienas muzikas žino, kad visų pirma tai Paganinio miestas. O Vilnius? Vilniuje XX a. pradžioje gimė ir buvo pastebėtas smuiko genijus, vėliau tapęs pasaulio žmonijos nuosavybe, Jaša Heifecas!“

Toliau pastebėjo: „Deja, labai išsamiai ir nuodugniai tyrinėtas gyvenimas (J. Heifeco) turi skaudžiai baltų dėmių. Kaip tik Vilniaus laikotarpis – Jašos vaikystė mažiausiai tyrinėta, mažiausiai faktų apie ją žinoma. Maironio gatvės 27-ajame name prabėgo smuikininko vaikystė, senamiestyje yra mokyklos pastatas, kurioje buvo pastebėtas jo talentas“.

Baigdamas S. Sondeckis kvietė, ragino: „Tad šiandienini 100-ųjų Jašos Heifeco gimimo metinių paminėjimas tebūna tas pirmas žingsnis, siejantis didįjį smuikininką su mūsų miesto kultūra. Norisi tikėti, kad ateityje Heifeco atminimas Vilniuje puoselės tradicijas, kurios išaukštins Lietuvos sostinę kaip vieną pasaulio miestų, įamžinančių smuiko genijų“.

Galima viltinčiai pridurti, kad graži pradžia jau padaryta: 100-osios gimimo metinės išleistas „Lietuvos Jeruzalės“ priedas, didelė, graži knygelė su spalvotomis nuotraukomis. Jų straipsniai (ypač išsamūs, rūpestingai, šaltiniai pagrįsti Lietuvos valstybinio žydų muziejaus bendradarbio Genricho Agranovskio ir muzikos akademijos profesorės Onos Narbutienės) neabejotinai padės nuspalvinti buvusias baltas dėmes.

Česlovo Senkevičiaus knygos „Ketvirtoji upė“ sutiktuose Anapilio parodų-muziejaus salėje

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Rašytojo V. Mykoliaičio-Putino gimtadienio išvakarėse, 2001 m. sausio 5, Lietuvos teisingumo ministerijoje įregistruotas jo vardo fondas. Jį įsteigė: poetai M. Martinaitis, J. Marcinkevičius, rašytojas V. Martinkus, advokatas K. Lipeika, dr. M. Lukšienė, prof. V. Zaborskaitė, mons. K. Vasilauskas, filosofas K. Stoškus, VU bibliotekos direktorė B. Butkevičienė, literatūrologas G. Vilūnas ir veikliausia V. Mykoliaičio-Putino palikimo bei idėjų puoselėtoja I. Kostkevičiūtė.

Kino meno renginys „The 58th Annual Golden Globe Awards“ įvyko Kalifornijoje š.m. sausio 21 d. Pakviesti Lietuvai atstovavo Algirdas Gustaitis, užsienio spaudos atstovas Holivude, Audronė Aukščionytė ir Edmundas Atkočiūnas. Lietuviams teko susitikti su daugeliu garsų aktorų ir juos pasveikinti Lietuvos vardu; linkėjimai perduoti ir lietuvių kilmės režisierui P. Zemecikiui. Laureatai dėkojo užsienio spaudos atstovams.

Klaipėdos universiteto veiklos dešimtmetį minint š.m. sausio 11 d. buvo iškilmingai atidarytas universiteto muziejus. Sveikinimo kalbas pasakė buvęs Lietuvos prezidentas A. Brazauskas ir universiteto rektorius St. Vaitekūnas. Muziejuje galima pamatyti universiteto heraldiką, pirmąją vėliavą, daugybę nuotraukų, dokumentų, mokslinių leidinių. Taipgi, kaip rašo ELTA, galima susipažinti su uostamiesčio aukštosios mokyklos garbės daktarais, mecenatais, buvusiais rektoriais ir kt. Muziejaus vedėja – Ina Dailidienė.

Poetas Gintaras Bleizgys, vyriausiasis savaitraščio „Literatūra ir menas“ redaktorius, š.m. sausio 17 d. Vilniaus mokytojų namuose pabendravo su jaunaisiais menininkais, aktyviai dalyvaujančiais viešame kultūriname gyvenime, tęsiant tradicinių tapusių ciklą „Dešimtmečiai ir vyresni“. Sujėme dalyvavo poetai Jonas Strielkūnas ir Rimvydas Stankevičius, kalbėjo apie G. Bleizgio kūrybą. ELTA primena, kad G. Bleizgys, kilęs iš Dzūkijos, lankė tą pačią Viešiuose vidurinę mokyklą kaip ir poetas Sigitas Geda. Pradėjo reikštis kaip literatūros teoretikas, vėliau kaip originalus mąstytojas, poetas. „Vagos“ leidykla išleido pirmąją jo eilėraščių knygą „Vietovė Šiaurė“ 1998 metais.

A. a. Petro Vileišio, žymaus Lietuvos atgimimo veikėjo, valstybininko, inžinieriaus, 150-tausios gimimo metinės pradžioje minėti Lietuvos geležinkelio muziejus, kurio galerijoje š.m. sausio 5 d. buvo atidaryta nuotraukų bei dokumentų paroda „Petro Vileišio indėlis geležinkelio“. P. Vileišis gimė 1851 m. sausio 25 d. Medinių vnk., Pasvalio valsč., Biržų apskr. Mokėsi Panevėžyje, baigė Šiaulių berniukų-gimnaziją, studijavo matematiką Petrapilio universitete, baigė kelių institutą, Belgijoje susipažino su geležinkelio tiltų statyba. Kurį laiką dirbo Lietuvos geležinkelio valdyboje, iš kurios pasitraukęs sudarė statybos firmą, statė tiltus, buvo vienas iš turtingesnių to meto lietuvių. Kaip ELTA rašo; anot istoriko Jono Aničo, P. Vileišis uždirbęs pinigų Rusijoje skyrė lietuvių tautinio atgimimo ir švietimo reikalus bei pirmojo lietuviško dienraščio „Vilniaus žinios“ leidybą. Į lietuvių kalbą išvertė pirmąsias knygas apie garo mašinas ir geležinkelius. Labai aktyviai reikėsi įvairiose Lietuvos gyvenimo srityse. Mirė Palangoje 1926 m. rugpjūčio 12 d.

Valstybinėje Martyno Mažvydo bibliotekoje š.m. kovo 19 d. bus atidaryta dvejų dalių paroda – „Šiuolaikinė Didžiosios Britanijos literatūra“ ir „Šiuolaikinė Skotijos literatūra“. Parodos lankytojai bus supažindinti su populiariausiais tų kraštų autoriais. Kaip ELTA rašo, ši paroda yra dalis Britų ambasados ir Britų tarybos organizuojamos „Britų savaitės“ Lietuvoje.

Prancūzijos kultūros centre, Vilniuje š.m. sausio 4 d. buvo pristatyta Prancūzijos ambasados kultūrinė ir meninė šių metų programa. Numatomas surengti apie 30 suėjų bei įvairaus lygio kalbos kursų, plėsti informaciją apie Prancūziją. Programa derinama su Lietuvos dalininkais – įvairiomis organizacijomis bei festivalais ir, kaip ELTA pastebi, įsilies į „Gaidos“ Kauno džiazą, Vilniaus Šv. Kristoforo, baroko muzikos, šiuolaikinio šokio bei kitus festivalus. Norima „surengti“ ir prancūziškos muzikos festivalą, kuriame dalyvaus penkios prancūzų ir viena lietuvių grupės.

Trys pagrindinės Lietuvos kultūros ministerijos premijos už geriausią knygą apdailą atiteko dalininkams Eug. Karpačiui, V. Kuraitei ir Br. Leonavičiui. Taip pat „Knygos meno“ konkurso komisija paskelbė ir dešimt paskatinamųjų premijų dalininkams, iš kurių dail. A. Žvilui atiteko net keturios. Atskirą diplomą komisija skyrė leidyklai „Vaga“ ir spausuvei „Spindulys“ už leidinį „Senieji Lietuvos žemėlapiai“. Iš viso konkursui buvo pateiktos 63 knygos. Apdovanojimai įteikti š.m. vasario 8 d. Vilniaus knygų mugės metu. (BNS)

Gytis Padegimas surežisavo atrių dramaturgo Brian Friele pjesės „Lugnazado šventės šokiai“ vaidinimą, kurio premjera įvyko Valstybiniame dramos teatre š.m. vasario 3 d. Vaidino N. Bulotaitė, J. Dapkūnaitė, R. Valiukaitė, S. Balandis, A. Gradauskas ir kt. Choreografija – D. Michelevičiūtė. Autobiografinės pjesės veiksmas vyksta Airijoje 1936 m. dievo Lugo šventės Lugnazado išvakarėse, kada kalnuose Lugo garbei deginami didžiuliai laužai. Fonas – pasaulio ekonominė krizė, pilietinis karas Ispanijoje. Pjesėje vaizduojama, kaip viena šeima bando išgyventi šį sunkų laikotarpį. Rež. G. Padegimo nuomone, pjesė atskleidžia kiekvieno žmogaus akistatą su praeinančiu laiku, žiūrovus turįs stabtelėti ir pabūti su savi, teatras esąs tam tikra psichoterapija. (BNS)

A. a. Petras Gaučas (1942-2000), žymusis geografas, švietėjas, visuomenininkas, staiga ir netikėtai turėjo palikti akademinį darbą, kurio galo dar nebuvo matyti. Velionis žuvo eismo nelaimėje 2000 m. lapkričio 16 d. Apie jį žurnale „Gimtoji kalba“ (2000.XII) rašo Kazimieras Garšva. P. Gaučas gimė 1942 m. balandžio 7 d. Aukštuolių kaime, Kėdainių rajone. Gamtos mokslų fakultete Vilniuje baigęs geografijos-kartografijos specialybę, šioje srityje labai plačiai ir sėkmingai reikėsi visą gyvenimą. Yra įvairių žemėlapių, atlasų sudarytojas, Vilniaus universitete dėstė demografijos, Lietuvos kartografijos, bendrosios kartografijos kursą. Laikomas vienu žymiausių Lietuvos geografų šalia J. Ivanausko, Č. Kudabos, T. Šidiskio ir kt. Parašė apie 100 straipsnių Lietuvos enciklopedijoms bei daugelį kitų. Nuspelnęs lietuviškų mokyklų tinklo praplėtimu Vilniaus apskrityje. **Šnk.**

PRISIKĖLIMO

PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje telefonas: 905 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.45 v.r. iki 12.45 v.p.p. ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 60 milijonų dolerių

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	3.55%
180-364 d. term. ind.	3.55%
1 metų term. indėlius	3.65%
2 metų term. indėlius	3.85%
3 metų term. indėlius	4.05%
4 metų term. indėlius	4.25%
5 metų term. indėlius	4.60%
1 metų GIC-mėn. palūk.	3.40%
1 metų GIC-met. palūk.	3.90%
2 metų GIC-met. palūk.	4.10%
3 metų GIC-met. palūk.	4.30%
4 metų GIC-met. palūk.	4.90%
5 metų GIC-met. palūk.	4.95%

RRSP, RRIF ir OHOSP
"Variable".....3.55%
RRSP ir RRIF-1 m.term.ind.....4.40%
RRSP ir RRIF-2 m.term.ind.....4.60%
RRSP ir RRIF-3 m.term.ind.....4.80%
RRSP ir RRIF-4 m.term.ind.....5.40%
RRSP ir RRIF-5 m.term.ind.....5.45%
Taupomąją sąskaitą iki.....2.00%
Kasd. pal. taupymo sąsk.2.00%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki.....2.00%
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.2.50%

IMA UŽ:
Asmeninės paskolas nuo.....8.25%
Sutarties paskolas nuo.....8.25%
Nekiln. turto paskolas: Su nekeičiamu nuosimčiu 1 metų.....6.95%
2 metų.....7.05%
3 metų.....7.20%
4 metų.....7.40%
5 metų.....7.50%

Su keičiamu nuosimčiu 1, 2, 3 metų.....6.75%

Duodame komercinius mortgičius iki \$750,000.

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto vertės (iki \$250,000). Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai "INTERAC-PLUS" kortelė

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

RUBY REAL ESTATE LTD. REAL ESTATE BROKER

27 John Street, Toronto

- MLS skelbimas
- Komisija 3½%
- Toronto Real Estate Board narys

Victor Rudinskas, Broker
Tel.: 416 249-7829

ADVOKATAS VICTOR RUDINSKAS

Tel. 416 240-0594

27 John Street, Toronto, Ontario M9N 1J4
(arti Lawrence Ave.W. ir Weston Road)

LEDAS REFRIGERATION AIR CONDITIONING and HEATING Taisau ir įvedu

- Centrinės šildymo ir A/C sistemos
- Skalbimo mašinas, džiovintuvus
- Oro drėkintuvus (Humidifiers)
- Indų plovimo mašinas, viryklas
- Šaldymo sistemos, šaldytuvus

Atlieku dujų, vandentiekio (plumbing), elektros darbus.

Skambinti R. Jareckui

tel. 416 370-3539 arba 905 502-9614

(Nemokamai atvažiuoju įkainoti)

ROCK OF EUROPE INC. GRANITO PAMINKLAI, BRONZOS LENTOS

AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS
GERIAUSIOS RŪŠIES GRANITAS
PROFESIONALUS PATARNAVIMAS
RAŠTIŠKA GARANTIJĄ

(416) 232-1250

83 SIX POINT ROAD

(I PIETUS NUO BLOOR, NETOLI ISLINGTON)

TORONTO, ON M8X 2X3

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West

Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. 416 762-8255 FAX 416 762-8853

NAMO ĮVERTINIMAS PER AUKŠTAS?

Mielai atsiųsiu reikalingus blankus Jūsų nuosavybės įvertinimo, peržiūrėjimo ar apeliacijos reikalu. Be jokio Jūsų įsipareigojimo.

SKAMBINTI

TEODORUI STANULIUI

RE/MAX WEST REALTY Inc. Tel. 416 769-1616; namų 416-231-4937, faksas 416 769-1524.

Lietuvos pasienio policijos būstinė Klaipėdoje, kurios pareigūnai budi dieną ir naktį Nuotr. R. Puterio

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1-mo psl.)

ratūrą. Yra ir abejojančių, kurie sako, kad temperatūrų pasikeitimai visą laiką vyksta žemėje.

Konservatorių ir Alianso vienijimasis dar rimtai nesvarstomas, bet konservatorių partijos nariai kviečiami dėl to pareikšti savo nuomonę ir laike trijų mėnesių pagaiduojama turėti skyrių susirinkimus ir aptarti visas galimybes kartu veikti ir veiklą derinti. Keli konservatorių ir Alianso parlamentarai turėjo privatų pasitarimą. J. Clark parlamente turi 12, o Aliansas – 66 atstovus ir yra oficiali opozicija. Alianso vadovas S. Day žada pats vienijimosi reikalu imtis iniciatyvos.

J. Chretien gina savo kabineto ministrų A. Gagliano, kuris vadovauja viešų darbų ministerijai ir yra lyg J. Chretien atstovas Kvebeke. Alianso partijos parlamentarai teigia, kad jis netinka užimamam vietai, nes turi reikalų su žinomais kriminalinių gaujų vadovais. Paaiškėjo, kad iš ministerio raštinės atėjo imigracijos pareigūnams pagėdavimas peržiūrėti žinomo gaujų veikėjo Gaetano Amadeo žmonos bei G. Amadeo buvo paieškomas tarptautinės policijos ir buvo Montrealyje sumtas. G. Amadeo palaikė ryšius su kitais padugnį veikėjais – A. Cuntre ir P. Violi.

Premjeras L. Bouchard praleidžia paskutines dienas Kvebeko Tautiniame susirinkime (seime), kur girdi pagyrimus ne tik iš bendradarbių, bet iš opozicijos, liberalų partijos vadovo J. Charest, su kuriuo kartu buvo B. Mulroney ministrų kabinete. Naujasis Kvebeko premjeras B. Landry žada daugiau kalbėti apie nepriklausomybę. B.S.

Albertos parlamento rinkimai bus kovo 12 d. Praeitame parlamente konservatoriai iš 83 turėjo 64 vietas, liberalai 15, naujieji demokratai (NDP) dvi, vienas buvo nepriklausantis jokiai partijai ir viena vieta neužpildyta. Premjeras Ralph Klein, 58 m., tikisi vėl laimėti konservatorių daugumą, nes jo populiarumas visai nesumažėjo per jo valdymo laikotarpį nuo 1992 metų gruodžio. Albertos liberalų partijai vadovauja Nancy MacBeth, 52 m., kuri pradėjo savo parlamento karjerą kaip konservatorė 1986 m.; 1986-88 m. buvo švietimo ministrė, 1988-92 m. sveikatos ministrė.

Pralaimėjusi partijos vadovo rinkimus 1992 metais populiarėsniam R. Klein, perėjo pas liberalus ir 1998 m. išrinkta jų vadove. NDP vadovas Raj Pannu, 67 m., parlamente nuo 1997 metų, išrinktas partijos vadovu 2000 metų lapkritį. Prieš tai dr. Pannu 27 metus buvo Albertos universiteto sociologijos profesorius.

Brazilija skelbė "prekybos karą" (su grasinimu nevartoti jokių Kanados produktų) po to, kai Kanada staiga sustabdė jautienos konservų importą iš Brazilijos, motyvuodama, kad nebuvo atsakyta į klausimus apie ragučių įvežimą iš Europos, kur kai kuriose vietovėse siaučia pavojinga kempinligė (*Mad cow disease*). Brazilai teigė, kad tai buvo kerštas už sėkmingas sprausminių lėktuvų statybos varžybas. Atrodo, kad netrukus ši byla bus išspręsta taikiai. Kanados eksportas į Braziliją per dešimtmetį nuo 1989 metų padvigubėjo nuo \$0.5 iki \$1 milijono. Eksportuojama popieriaus, plastmasės produktai, buitiniai prietaisai, javai bei mineraliniai degalai. Importas paaugo tuo pačiu metu nuo \$1.1 iki \$1.4 milijonų – įvežama kava, arbata, įvairūs prieskoniai, cukrus, batai, pienas, vaisiai, daržovės ir, žinoma, jautienos konservai.

Carol Anne Letheren, 58 metų amžiaus Toronto verslininkė, ilgą laiką veikli Kanados olimpiniam judėjime, staiga mirė Toronte. Ji nuo 1990 metų atstovavo Kanadai Tarptautiniam olimpiniam komitete, kuriame tada ir dabar dominuoja vyrai. Nuo 1994 metų paskirta Kanados olimpinės sąjungos pirmininke (*Chief Executive Officer*). Taip pat ji buvo Toronto 2008 metų olimpijadoms vado direktorių tarybos narė. 1988 metų olimpijadoje Seoule kaip Kanados olimpinės grupės *chef de mission* jai teko liūdina pareiga atimti iš neleistinų raumenis auginančių vaistų vartojimo apkalinto bėgiko Ben Johnson laimėtą aukso medalį ir paskelbti apie tai nustebešimams kanadiečiams. Jaunystėje C.A. Letheren buvo Ontario provincijos badmintono čempionė, vėliau gimnastų teisėja tarptautiniuose sporto renginiuose. G.K.

Senas medis geriausias (kūrenai), senas vynas skaniausias, seni draugai patikimiausi, seni autoriai įdomiausia (Baconas).

ORTODONTAS (Orthodontist)

DR. R. KARKA, D.D.S. M.s. Dip. Orth.

2326 Bloor Street West, Suite 200

(Prie Jane gatvės)

416 769-2526

SMITH MONUMENT CO. LTD.

(nuo 1919 metų)

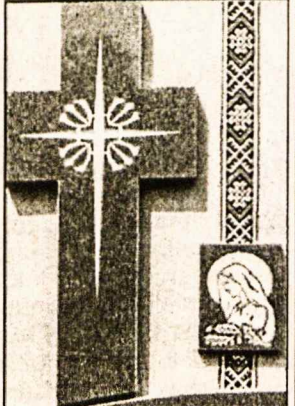
- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiami lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. 416 769-0674

Adresas: 349 Weston Road

(tarp Eglinton ir St. Clair),

Toronto, Ontario M6N 3P7

Sportas

Žinios iš Lietuvos

KREPŠINIS: Šiaurės Europos krepšinio lygos (NEBL) rezultatai: Vilniaus "Lietuvos rytas" Rygoje 82:89 pralaimėjo LMT klubui. Kauno "Žalgiris" Prahoje "Čekija" 88:85 įveikė "USK Erpet" krepšininkus. "Šiauliai" – "Magic Gret Danes" 90:75. Visi trys Lietuvos klubai baigė reguliarią sezoną ir pateko į finalo ketveto turnyrą. ŠU-PROLYGA: Vilniaus "Lietuvos rytas" namie 92:93 nusileido Sienos MDP klubui. Vilniaus "Lietuvos telekomo" krepšininkės 56:76 ir 60:69 pralaimėjo Brno "BK Gambirinus" (Čekija) komandai ir iškritė iš tolesnės kovos. NBA lygos Portland "Blazers" vidurio puolėjas Arvydas Sabonis dar kartais "pasidrius". Žaidžiant su Los Angeles "Clippers" jis sumetė 23 taškus.

ŠAUDYMAS: Lietuvos kulkinių šaudymo pneumatiniiais ginklais čempionate Vilniuje ir Kaune alytiškė Lina Labanaukaitė laimėjo moterų 40 šūvių pistoletu rungtį (385 taškai). Tai jos asmeninis ir naujas Lietuvos jaunių rekordas. Šaudymo šautuvu rungtyse čempionais tapo vilniečiai Inga Grigorenko (40 šūvių – 380 taškų) ir Rimvydas Spėčius (60 šūvių – 589 taškai). Šaudant į bėgantį taikinį Lietuvos rekordą pagerino Vilniaus I komanda (A. Laptevas, T. Griniukas, V. Lastovskis – 1549 taškai), o Rokiškio I komanda (R. Žėglaitis, R. Gudžiūnas, V. Gončarukas – 1546 taškai) pagerino jaunimo rekordą.

IMTYNĖS: Tarptautiniame graikų ir romėnų imtynių turnyre Malmė (Švedija) M. Ežerskis (iki 97 kg) užėmė 2-ąją vietą ir M. Mizgaitis (130 kg) užėmė 10-ąją. Dalyvavo 24 šalių imtynininkai.

JOJIMAS: Mažoji Riešėje (Vilniaus r.) surengtos pirmenybės su 62 žirgais startavę raiteliai dalyvavo maniežinio ir konkūrinio jojimo rungtyse. Pagrindines varžybas jojant suaugusiais (7-erių metų) žirgais laimėjo Šalčininkų r. "Mustango" sporto klubo narys Audrius Lileikis – 51,6 baudos taško. Sidabras atiteko Vilniaus r. Bendorių Žemės ūkio bendrovės atstovei Elenai Raielienei – 55 baudos taško. Bronzą įrodė kumele vėl laimėjo A. Lileikis – 56,4 baudos taško. Jojant jaunuais žirgais čempionu tapo "Mustango" sporto klubo savininkas Gražvydas Dzindzileta – 51,2 baudos taško. Antras – Joniškio r. jojimo centro raitelis Sigitas Priokockis – 54,6 baudos taško, trečias – sostinės Antavių sporto klubo raitelis Alfredas Žverblis – 58,2 baudos taško.V.P.

Skautų veikla

Vasario 22 d. pasaulio skautų susimąstymo dieną, vienuolika Hamiltono skautininkių "Šatrijos Raganos" būrelisusių susirinkime pas būrelio vadovę S. A. Vilimienę, kuri ir pavadė sueiga. Susirinkusieji ratų sueiga pradėjome savo būrelio šūkiu. Prie uždegtos žvakės tylos minutę prisimenėme plačiame pasaulyje išsisklaidžiusias seses ir pagerbėme jau mirusias, seses Vilimienę skaitant tai progi pritaikytą eilėraščiuką. Sueigos metu sesė ps. fl. G. Breichmanienė paskaitė labai įdomius savo jaunystėje skautybės pradžios žingsnių prisiminimus, kai ji Vilkiškių būdame trečiame pradžios mokyklos skyriuje, įstojė į skaites ir taip pat jau būnant gimnaziste, pirmosios stovyklos prie Vištyčio ežero prisiminimus. Buvo aptarta ateinanči Kaziuko mugė, kuri Hamiltone bus po pamaldų sekmadienį, balandžio 1 d., Jaunimo centre. Vaisinantis prie sesės Vilimienės paruošo užkandžių stalą, smagūs pašnekėsiai teikė daug juoko. Sekanti sueiga bus trečiadienį, balandžio 25 d. pas sesę v.s. A. Pietrantoni.

Sekmadienį, vasario 18 d., skautininkės kartu su skautais ir Hamiltono organizacijomis dalyvavo Mišiose švenčiant Vasario 16-ąją ir po pamaldų dalyvavo bendroje Hamiltono "Širvintos" ir "Nemuno" tuntų sueigoje. Reg.B.

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

AKTYVAI per 120 milijonų dolerių

MOKAME

3.55% už 30-89 d. term. indėlius	term. indėlius
3.55% už 90-179 d. term. indėlius	term. indėlius
3.55% už 180-364 d. term. indėlius	term. indėlius
3.85% už 1 m. term. indėlius	term. indėlius
4.00% už 2 m. term. indėlius	term. indėlius
4.20% už 3 m. term. indėlius	term. indėlius
4.35% už 4 m. term. indėlius	term. indėlius
4.70% už 5 m. term. indėlius	term. indėlius
3.60% už 1 m. GIC mėn. palūk.	term. indėlius
4.10% už 1 m. GIC invest. pažym.	term. indėlius
4.25% už 2 m. GIC invest. pažym.	term. indėlius
4.45% už 3 m. GIC invest. pažym.	term. indėlius
5.00% už 4 m. GIC invest. pažym.	term. indėlius
4.95% už 5 m. GIC invest. pažym.	term. indėlius
3.55% už RRSP & RRIF ind. (var.rate)	term. indėlius
4.35% už RRSP & RRIF 1 m. term. ind.	term. indėlius
4.50% už RRSP & RRIF 2 m. term. ind.	term. indėlius
4.75% už RRSP & RRIF 3 m. term. ind.	term. indėlius
5.25% už RRSP & RRIF 4 m. term. ind.	term. indėlius
5.20% už RRSP & RRIF 5 m. term. ind.	term. indėlius
3.00% už OHOSP (variable rate)	term. indėlius
2.00% kasd. palūkanų čekių sąsk.	term. indėlius
4.15% už JAV dolerių 1 m. GIC	term. indėlius
2.50% už JAV dol. kasd. pal. sąsk.	term. indėlius

IMAME

už asmenines paskolas nuo.....8.25%	už asmenines paskolas nuo.....8.25%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages) su - nekeičiamu nuosimčiu (fixed rate)	už nekilnojamo turto paskolas (mortgages) su - nekeičiamu nuosimčiu (fixed rate)
1 metų.....6.95%	1 metų.....6.95%
2 metų.....7.05%	2 metų.....7.05%
3 metų.....7.20%	3 metų.....7.20%
4 metų.....7.40%	4 metų.....7.40%
5 metų.....7.50%	5 metų.....7.50%
- su keičiamu nuosimčiu.....6.75%	- su keičiamu nuosimčiu.....6.75%

DUODAME

- asmenines paskolas iki \$250,000
- mortgičius iki 95% įkainoto turto
- riboto kredito paskolas (Line of Credit)
- komercinius mortgičius

NEMOKAMI PATARNAVIMAI

SĄSKAITŲ IŠLAIKYMAS • KREDITO IR DEBITO KORTELEŠ ČEKIAI • PINIGINĖS PERLAIDOS (MONEY ORDERS) KELIONĖS ČEKIAI (TRAVELER'S CHEQUES)

PASLAUGOS TEIKIAMOS INTERNETUI

GALITE PATIKRINTI SAVO BALANSĄ AR APMOKETI SĄSKAITAS

APLANKYDAMI MŪSŲ TINKLAPĮ: www.parama.net

Elektroninis paštas: parama@total.net

KITOS PASLAUGOS

KELIONIŲ APDRAUDA NARIAMS IR SVEČIAMS IŠ KITŲ KRAŠTŲ

PERSIUNTIAMAS PINIGŲ (WIRE TRANSFERS) Į LIETUVĄ IR KITUR

IEŠKOTE DOVANOS?

PARDUODAME LIETUVOS BANKO PROGINES MONETAS

KASOS VALANDOS:

Pirmad., antr., ir trečiad. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.

Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. – 8 v.v.

Šeštadieniais nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.

SKYRIAI:

1573 Bloor St.W., Toronto ON M6P 1A6 Telefonas: 416 532-1149

2975 Bloor St.W., Etobicoke ON M8X 1C8 Telefonas: 416 207-9239

MasterCard

Interac

Citrus

ANTANAS GENYS

PATYRĖS NUOSAVYBIŲ PARDAVĖJAS

netoli naujos PRISIKĖLIMO PARAPIJOS

Prašau skambinti šiandien.

tel. 416 236-6000

pirkimo ar pardavimo klausimais

sutton group – assurance realty inc. realtor

5415 Dundas St. West, Suite 300, Etobicoke, Ont. M9B 1B5

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington

(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)

Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")

(905) 333-5553

TAIP PAT PRIIMA PACIENTUS TORONTE – 2373 BLOOR ST.W.

Matininkas

TOMAS A. SENKUS, B.Sc., O.L.S.

ONTARIO LAND SURVEYOR

40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7

TEL: (416) 237-1893

FAX: (416) 237-0426

E-mail: tom.senkus@sympatico.ca

ALGIS MEDELIS

133 Roncesvalles Ave.

TORONTO, Ont. M6R 2L2

Tel. 416 531-4800

KELIONĖS Į VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS!

LIETUVA: dar vis turime išparduodamų bilietų. TEIRAIKĖS!

Italija (Roma, Venecija, Capri ir t.t.) – 22 balandžio, 11 dienų – \$2490.00

Liudas, Fatima, Portugalija – 28 balandžio, 13 dienų – \$2375.00

Roma, Liudas, Paryžius – 20 gegužės, 12 dienų – \$2690.00

Kanados lietuvių fondo tarybos posėdis įvyko š.m. vasario 21 d. Toronto Lietuvių Namuose. Posėdyje dalyvavo visi tarybos nariai. Tarybos pirm. Gražina Ignaitytė sklandžiai pravedė posėdžio programą. Fondo reikalais kalbėjo valdybos pirm. A. Nausėdas, o KLB fondo išdėstymas A. Pabedinskas – apie fondo finansinę būklę. Per 2000-sius metus fondo kapitalas paaugo 4%. Investicijų komisijos pirm. A. Kaminskas kalbėjo investavimo reikalais. Bendrai buvo aptarti Lietuvių ir Kanadai šalpos reikalai. Visi svarstyti reikalai buvo vienbalsiai priimti visų tarybos narių. Buvo priimti nauji nariai iš Hamiltono: M. Gudaitis, S. Kareckas, R. Kamaitytė, L. Mačytė ir A. Venslovas. Taip pat ir torontiečiai: V. Kudžma, Z. Kudžmienė, J. Buivydas ir L. Jurjonienė. Sekantis posėdis įvyks balandžio 18 d.

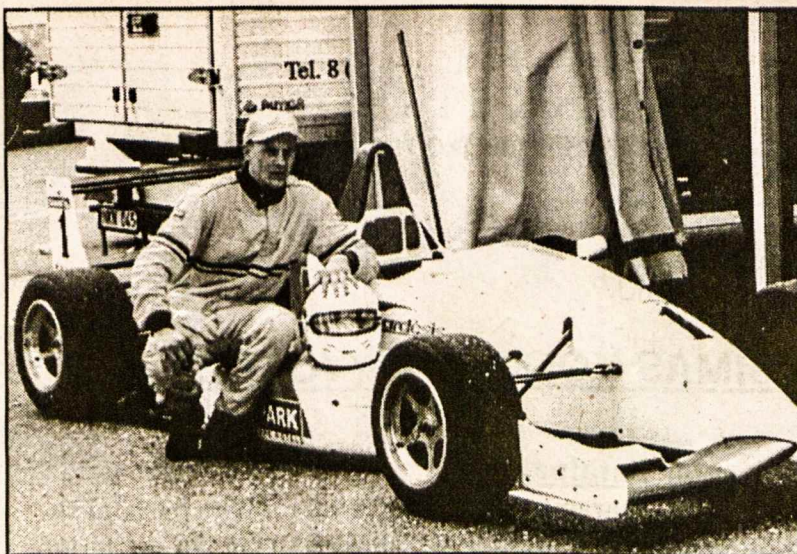
S. Prakapas

Mažlietuvių šiuipinio vakarienė įvyko Toronto Lietuvių Namuose vasario 27 d. Susirinkusius prie pavasario gėlėmis papuoštų stalų pasveikino Mažosios Lietuvos moterų draugijos pirmininkė Kristina Dambraitė-Janowicz. Ji pasidžiaugė gausiu dalyvavimu šioje 39-oje mažlietuvių rengiamoje Užgavėnių vakarienėje, pareiškė viltį, kad ir toliau bus laikomasi senolių tradicijų. Visiems sustojus Mažosios Lietuvos himnui „Lietuviai esame mes gimę“, programai vadovavusi Asta Šernaitė-Šimkienė pristatė Toronto vyrų chorą „Ara“. Akompanuojant pianistei Ilonai Beresnevičenei, choristams dirigavo, kartais solo atliko arba kartu su choristais įsijungė į dainas vadovė Lilija Turūtaitė. „Aro“ senūnas Vytautas Pečiulis dainas jungė žodiniiais įtarpais, pranešė, jog susirinkusieji turėję laimę pirmą kartą išgirsti „Aro“ dainuojamą dainą „Gimtines takelis“. Meninės programos pabaigai Kristijono Donelaičio „Metų“ ištraukas paskaitė Jona Kuraitė-Lasienė. Lietuvos garbės generalinis konsulas Haris Lapas tarė sveikinimo žodį, primindamas Mažosios Lietuvos istorines šaknis, pasidžiaugė, jog Klaipėdos uostas Baltijos kraštuose pastaraisiais metais yra pirmiausias. Anapiloparapijos klebonui prel. Jonui Staškevičiui sukalbėjus stalo maldą, visi su entuziazmu valgė V. Birštono skaniai paruošto kumpio, kopūstų ir tradicinio šiuipinio. Prie spurgų ir kavos išsidėstę nusipirkusieji loterijos biilietus svečiai su malonumu klausėsi Rūtos Baltaduonytės-Lemon pranešimų apie laimin-

guosius numerius. Užtruko dar valandėlė, kol visi 56 laimikiai buvo išdalinti. Smagioje, šeimyniškoje nuotaikoje praėjo šis vakaras. Dlv.

Kovo 11-tosios minėjimas įvyko š.m. kovo 5, sekmadienį, Lietuvių Namuose. Buvo pilna didžioji salė žmonių. Minėjimas pradėtas visos salės sugiedotu Lietuvos himnu ir Tėvynės sąjungos Toronto židinio pirm. Kazimiero Manglico įvadinio žodžiu. Invokaciją sukalbėjo kun. Juozapas M. Žukauskas, OFM. Dalyvavo Lietuvių bendruomenės bei diplomatinės atstovai, tarė ir sveikinimo žodžius. Pagrindinę kalbą pasakė prof. Vytautas Landsbergis, Lietuvos nepriklausomybės atstatymo signataras ir seimo narys. Iškilios muzikos meninė programą atliko pianistai prof. Vytautas Landsbergis bei Gražina Landsbergienė ir smuikininkė Audronė Šarpytė. Programai vadovavo Laisvės Širvinskis. Po minėjimo Gedimino menėje vyko susitikimas su prof. Vytautu Landsbergiu ir jo žmona Gražina. Minėjimą rengė Tėvynės sąjungos Kanados skyrius. Aprašymas kitame numerio. J.A.

2001 m. aukos KLB Toronto apylinkės Vasario 16-tosios progą: \$100 – L. Daunienė, dr. J. A. Sungailis; \$60 – A. Kalendra; \$50 – V. Baleiša, J. E. Čuplinskai, I. Ignaitienė, S. Kėkštis, J. Linkunaitis, Z. Mažonas, J. Pacevičienė, B. Stalioraitienė, J. B. Tamulioniai, V. O. Taseckai, A. Valius, J. J. Zenkevičienė; \$40 – L. Balsienė, Z. Didžbalienė, A. Marciš, V. V. Paškai, J. D. Petroniai, S. Steigvilienė, A. Šileika; \$30 – V. P. Melnikai, V. Montvilas, S. J. Sinkievičiai, J. Z. Stravinskai; \$25 – J. Aukštaitis, V. Aušrotas, F. E. Bukraitis, A. Bumbulis, dr. S. E. Čepai, P. Čeponkus, B. Galinienė, V. K. P. Gapučiai, A. V. Grybai, P. B. Sapliai, E. Simonavičienė, V. Skukauskas, T. Stanulis, M. Tamulaitienė, B. Vaidila; \$20 – L. Abromonis, K. Ališauskienė, J. Andriulis, A. Augaitienė, V. V. Balilina, J. Bartnikas, K. Batūra, R. Bekerienė, V. Birštonas, V. Būbelis, V. Budrys, V. Butkus, P. Dalinda, E. Delkuvienė, V. Dubickas, P. Dunderas, A. Empakeris, J. dr. O. Gustaitis, J. Yčas, V. Jasinevičienė, A. B. Juozapavičiai, I. Kaliukevičienė, E. M. Kazakevičiai, D. Keršienė, O. Krasauskienė, B. Laučys, dr. P. Lukoševičius, A. Paškevičius, V. S. Piečičiai, A. Pukas, L. Rimkus, J. Rovas, V. L. Sendžikai, P. A. Skilandžiūnai, A. Stulgienė, H. Sukauskas, V. Vadauskas, I. Vadauskienė, dr. A. A. Valadkos, A. Zimnickas, J. Žulienė; \$10 – P. Adomaitis, A. Bacevičius, L. V. Balaišai, A. Ivanauskienė, V. Karniavičius, V. Kazlauskas, B. Sakalas, I. Stasiulis, P. Vilkelis; \$5 – P. Kraveckas.

Lenktynininkas RAMŪNAS ČAPKAUSKAS su savo automobiliu pasirengęs dalyvauti Lietuvos žiedinių lenktynių čempionato lenktynėse Kačerginėje

Baltijos valstybių taurės penktojo baigminio etapo nugalėtojai – jų tarpe RAMŪNAS ČAPKAUSKAS laikantis Lietuvos vėliavą

Automobilių lenktynių čempionas

(Atkelta iš 5-to psl.)

lenktyniavusiai su dvigubai galingesniu „Porsche“ automobiliu.

Ramūnas džiaugėsi, kad vaikams labai didelį įspūdį padarė važiuojamas lenktynių trasa. Jiems norėta priminti, jog kaip būtina laiku pasukti automobilio vairą, taip yra svarbu vartoti vaistus ir nuolat rūpintis savo sveikata. Šia akcija taip pat norėta akreipti visuomenės ir žiniasklaidos dėmesį į cukraligę sergančių vaikų problemas. Lenktynininkas apgailestavo, kad deramo dėmesio iš žiniasklaidos ši akcija nesulaukė.

Taip pat Ramūnas dažnas svečias jaunimo renginiuose, mokyklose. Vaikinas mano, jog šiandieniniams jaunimui labai stingsa mėgstamo užsiėmimo. Dėl to nemažai jaunimo įniko į alkoholi, narkotikus. Sportininkas neigiamai vertina alkoholi, narkotikus, rūkymą.

„Juk galima gyventi ir be jų, – samprotauja jis. – Gyvenime yra tiek įdomių dalykų, net laiko viskam neužtenka“. Vaikinas sakėsi ketinęs studijuoti aukštojoje mokykloje, nes anksčiau tam neužtekto laiko.

Į aukštesnę klasę

Šalies autosporto leidiniuose šio sportininko laimėjimai vertinami taip: „Didžiąją sezono dalį dominavęs Ramūnas Čapkauskas iš „Gardėsio BaltPark“ komandos buvo pavyzdžiu savo klasės varžovams, kalbėta, kad Ramūnui pasitraukus iš formulių ši klasė natūraliai užges. Neliks konkurencijos, nebebus į ką lygiuotis, daugelis lenktynininkų paliks savo bolidus, tai bus žingsnis atgal“ („Greitis“, 2000 m. nr. 6).

Sk. pasisako

HIMNO KLAUSIMU

Po 10-ies metų nuo atgavimo nepriklausomybės gavau įkvėpimą papildyti mūsų himną. Kai Lietuvos kaimynai, net ir Rusija, savo naujam tekste mini Dievą, – tai kur Jis mūsų? Štai siūlomas posmas:

Tegul laisvės varpas mūsų

Nenustoj skambėjus

Tavo šventoj žemėj, Dieve,

Lietuvos globėjau.

Eugenijus Korzeniauskas,
Grand Rapids, Michigan, USA

PAGERBTI ŽUVĘ MOKSLEIVIAI

1995 m., kai kun. M. Gustaičio vidurinė mokykla Lazdijuose, kuri save kildina iš Seinų „Žiburio“ gimnazijos, šventė 75 metų sukaktį, aš pasiūniau jiems pasveikinimą ir pasiūliau, kad žuvusiems už Lietuvos laisvę gimnazijos auklėtiniams būtų įrengta paminklinė lenta ir tu laisvės kovotojų vardai aukso raidėmis šviestų jaunajai kartai apie tėvynės meilę ir laisvės kovas.

Su gerų žmonių pagalba pavyko susirūti su Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centru, kuris susidomėjo šiuo projektu ir pradėjo iš archyvų rinkti medžiagą atminimo lentai Lazdijuose.

Pagaliau 2000 m. baigiantis, medžiaga buvo surinkta ir perduota lentos gamyklai Alytuje. Prieš pat 2000 m. pabaigą juodo granito lenta buvo pakabinta prie M. Gustaičio vidurinės mokyklos rūmų sienos Lazdijuose.

Iškilmingas lentos atidengimas įvyko 2001 m. sausio 13 d. Prie lentos stovėjo Šaulių garbės sargyba. 10 v.r. buvo pamaldos bažnyčioje, po to keli šimtai žmonių susirinko prie lentos. Ją atidengė dr. Gražina Palionienė ir Sibiro tremtinys. Pašventino parapijos klebonas dekanas kun. G. Dovydaitis. Buvo perskaitytas šiai progai mano atsiųstas pasveikinimas. Kalbėjo Sibire žuvusių mokytojo Vinco Launikonio sūnus ir dr. Gražina Palionienė. Vinco Žaliaduonio sūnus sakė, kad dar šiandien gyvena savo motinos parvarde. Moksleiviai deklamavo eilėraščius, Tremtinių moterų choras dainavo partizanų dainas. Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro atstovė R. Trimonienė sveikino savo įstaigos vardu. Iškilmingai organizavo ir pravedė M. Gustaičio vidurinės mokyklos direktorė R. Giedraitienė ir mokytojai.

Tadas Palionis,
Matison, WI, USA

Home Life/Realty One Ltd.
2261 Bloor St. W.
Toronto, Ont. M6S 1N8

NIJOLĖ B. BATES
Tel. (416) 763-5161
Fax: 416 763-5097
Prašau kreiptis visais namų pirkimo-pardavimo reikalais.
Patarnauju lietuvių visuomenei 14 metų

Bloor West Village DENTAL CARE

Dr. J. Birgiolas
Dr. S. Dubickas

2373 Bloor St. West
Tel. (416) 763-5677

JUOZAS (JOSEPH) NORKUS
Re/max West įstaigoje
ilgiausiai dirbantis agentas
♦ 25 metai namų remonto patyrimas ♦ Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patyrimas ♦ Namų nuomojimų ir nuomininkų reikalų specialistas.

RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A9
Skambinti bet kuriuo metu įstaigos tel.
416 769-1616, namų – 416 769-3577

Nemokamas namų įvertinimas

Dantų gydytoja

Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

115 Lakeshore Rd. E.
Mississauga, Ont. L5G 1E5 **Tel.: 905 271-7171**
(į vakarus nuo Hurontario)

NAUJAS ERDVUS KABINETAS

Patogus, nemokamas mašinos pastatymas

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.

PACE, JOHNSON

5110 Dundas ST.W.

(tarp Islington ir Kipling gatvių)

Etobicoke, Ont. M9A 1C2

Tel. 416 236-3060

Fax 416 236-1809

2455 Cawthra Rd., Unit 20
Tel. (905) 281-9665
1-888-861-7944
(nemokamas)

- siuntinių pristatymas į adresato namus
- maisto siuntiniai
- pinigų pervedimas
- pristatymo patarnavimai (courier service)
- komerciniai persiuntimai (commercial shipments)
- kelionių patarnavimai

Mes siunčiame siuntinius į
BALTIJOS VALSTYBES, RUSIJĄ, UKRAINĄ
BEI KITAS EUROPOS VALSTYBES
Darbo val. nuo pirmadienio iki šeštadienio 9 v.r. – 6 v.v.

MARGUTIS
PYSANKA V.I.M. Inc.
4134 Dundas St. West,
Toronto, ON, M8X 1X3
Tel. (416) 233-4601
Fax (416) 233-3042

Reguliarūs maršrutai siuntiniams laivu
ir lėktuvu tiesiai į Vilnių.
Greitas ir garantuotas
siuntų pristatymas Lietuvoje.

VILNIUS

Nemokamai surenkame siuntas
iš Jūsų namų.*

Tel: (416) 233-4601

*Galiauja kai kurie apribojimai.

\$2.00* COUPON \$2.00*
For 1 parcel
*Coupon valid only at "Margutis-Pysanka" head office.

Astra Travel & Services Inc.

1600 Bloor St. W., Toronto, (priešais Lietuvių Namus į vakarus)
Ontario, Canada, M6P 1A7

LIETUVIŠKA KELIONIŲ AGENTŪRA SIŪLO:

* Keliones į Lietuvą * Keliones į šiltus kraštus * Draudą * Bilietus atvykstantiems iš Lietuvos (pristatymas į namus per vieną parą) * Dokumentų vertimą * Išskvietimų sutvarkymą ir išsiuntimą * Dideles nuolaidas dažnai keliaujantiems * Sąžiningą, rūpestingą patarnavimą ir žemas kainas.

SKUBU! IŠPARDAVIMAI Į VILNIŲ, KAINA IKI \$900
Tel: 416 538-1748 FAX: 416 538-4390

Saugant mūsų gamtinį turta

Jean Fau yra vyriausias Kanados parkų apsaugos skyriaus (Parks Canada / Parcs Canada) miškininkas. Jis drauge su savo kolegomis saugo augmeniją ir gyvūniją mūsų valstybinuose parkuose. Jie taip pat padeda kanadiečiams susipažinti ir džiaugtis šiomis nepaprastomis vietovėmis. Tai tik viena iš daugelio Kanados vyriausybės teikiamų paslaugų.

Dėl papildomos informacijos apie vyriausybės teikiamas paslaugas anglų arba prancūzų kalbomis:

- Apsilankykite artimiausiame Kanados vyriausybės teikiamų paslaugų centre (Service Canada Access Centre / Centre d'accès Service Canada)
- Apsilankykite www.canada.gc.ca
- Skambinkite 1 800 O-Canada (1 800 622-6232)

TTY/TDD: 1 800 465-7735

Canada

TORONTONT

Anapilio žinios

– Kovo 4, sekmadienį, buvo iškilmingai atšvęsta Tikinčiosios Lietuvos diena. Ta proga surinkta antroji rinkliava Tikinčiajai Lietuvai.

– Lietuvoje mirė mūsų gero parapijiečio Beniaus Tarvydo brolis a.a. Augustinas.

– Kovo 18, sekmadienį, 12.30 v.p.p. Anapilio parapijos salėje įvyks Suvalkų krašto išeivijos sambūrio metinis susirinkimas.

– Gavėnios susikaupimas **Delhi Šv. Kazimiero šventovėje** bus kovo 27, antradienį, 3 v.p.p. Susikaupimą praves kun. Gediminas Numgaudis, OFM.

– Gavėnios susikaupimas **Anapilio Lietuvos kankinių šventovėje** bus nuo kovo 29 iki balandžio 1 dienos. Susikaupimą praves kun. Gediminas Numgaudis, OFM. Susikaupimo dienų tvarka: kovo 29, ketvirtadienį, – Mišios su pamokslu 11 v.r.; kovo 30, penktadienį, – Mišios su pamokslu 11 v.r.; kovo 31, šeštadienį, – 11 v.r. ir 6 v.v.; balandžio 1, sekmadienį, – pamokslai ir Mišios įprasta sekmadienio tvarka. Išpažinčių susikaupimo vedėjas klausys kas dieną prieš ir po Mišių. Jis taipgi kiekvieną dieną po Mišių bus pasirošęs praversti tolimiesiems pokalbiams to norintiems parapijos salėje. Susikaupimas bus užbaigiamas sekmadienį įprastine Religinės šalpos popiete.

– Gavėnios susikaupimas **Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje** bus balandžio 2, pirmadienį, 3 v.p.p. Susikaupimą praves kun. Gediminas Numgaudis, OFM.

– “Žodis tarp mūsų” kovo-balandžio knygelių laida platinama sekmadieniais parapijos salėje.

– Anapilyje organizuojamos tinklinio komandos. Treniruotės vyks Anapilio salėje ir joms vadovaus Mindaugas Leknickas. Taipgi organizuojama šachmatų sekcija. Visus besidominčius abiem sporto šakom prašome registruotis pas Praną Vilkelį tel. 905 279-1867.

– Anapilio knygynė jau galima įsigyti vėlykinių sveikinimų atvirukų.

– Sudegintos Pakalnių šventovės atstatymui, vysk. J. Preikšo prašymu, renkamos aukos per mūsų parapiją.

– KLK moterų draugijos skyrius prašo parenti buvusius politinius kalinius bei tremtinus drabužiais ir avalyne. Draugijos narės siuntimui jau yra gavusios piniginių aukų ir mielai priims suneštus daiktus sekmadieniais parapijos salėje.

– Mišios kovo 11, sekmadienį: 9.30 v.r. už a.a. dr. Norą Šimkutę; 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje 3 v.p.p. už a.a. Stasį Azubalį; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje kovo 10, šeštadienį, 3 v.p.p. už a.a. Laimutę Ratavičiūtę.

Išganytojo parapijos žinios

– Sekmadienį 9.30 v.r. pamaldos, po kurių Lietuvių Namų patalpose įvyks moterų draugijos susirinkimas.

– Antradienį, kovo 13, 7.30 v.v. Hiršų namuose įvyks naujos tarybos posėdis.

– Vasario 24 d. mirė Ona Macaitė-Strolienė, sulaukusi 89 metų amžiaus. Palaidota vasario 27 d. Šv. Jono lietuvių kapinėse. Prieš išieinant į pensiją, ji daug metų gyveno Delhi, Ontario. Paliko liūdinčią dukrą Betty Bull, du vaikaičius ir du provaikaičius.

– Vasario 26 d. mirė Marija Gavėnytė-Preikšaitienė, sulaukusi 89 metų amžiaus. Po gedulingų pamaldų Išganytojo šventovėje palaidota kovo 2 d. Šv. Jono lietuvių kapinėse, Mississauga. Paliko liūdinčius: sūnų Romą, vaikaičiū Ronaldą ir tris provaikaičius bei draugę Teresę Gražulienę.

Mainio mokyklos žinios

– Nebus pamokų kovo 10-17 d.d. (Toronto Catholic School Board mokslo pertrauka).

– Linas Zubrickas, “Paramos” kredito kooperatyvo vedėjas, mokyklą aplankys kovo 24-31 d.d. ir praves pokalbius įvairiose klasėse.

– Dėkojame Juozui Karasiejui, padovanojusiam keletą knygų mokyklai – kanklėms gaidos tikrai bus naudingos.

– Kovo 3 d. įvyko abiturientų tėvų posėdis. Jie nutarė kartu su tėvų komitetu paruošti mokslo užbaigimo vakarą.

– Kai vėl pamokos prasidės, dar bus galima įsigyti mokykloje dainų garsiajose “Tu ir aš”. Živilė

Muziejaus-archyvo žinios

– Žurnaliste Jan Darby muziejų fotografavo iš vakarų Kanados gautą gražiai išdorojintą lietuvišką verpė. Ji audėjų žurnalui rengia straipsnį apie audimo mitologinę prasmę ir labai susidomėjo tradicinių lietuviškų liaudies raštų simboli. Muziejaus bibliotekoje ta tema buvo atrasti straipsniai anglų kalba ir parodytos liet. liaudies meno nuotraukos. Straipsnis turbūt pasirodys ir internete.

Prisikėlimo parapijos žinios

– Paskutinės Mišios senose parapijos patalpose vyks kovo 11 d. Parapijos uždarymo apeigos po 11.30 v.r. Mišių. Visi kviečiami dalyvauti.

– Mišios sekmadieniais, nuo kovo 18 d. iki naujų patalpų atidarymo bus aukojamos Lietuvių Namuose 9.15 v.r. ir 10.30 v.r. Šiokiadienių Mišios bus aukojamos “Vilniaus” rūmuose 8.30 v.r.

– Praeitą sekmadienį Mišiose dalyvavo ir sveikinimo žodį tarė Lietuvos seimo narys prof. Vytautas Landbergis, atvykęs į Torontą su žmona Gražina paminėti kovo 11-tosios.

– Visą kovo mėnesį parapijoje bus renkamos aukos Tikinčiajai Lietuvai parenti.

– Talkininkai, galintys padėti iškraustyti parapiją ir tuo būdu sumažinti persikėlimo išlaidas, kviečiami registruotis pas Janę Vingelienę tel. 416 233-8108.

– Parapijiečių maldos būrelis laikinai rinksis pas NPM Marijos seselės maldai ir Mišioms penktadieniais 6.30 v.v.

– Mirusieji: a.a. Gražina Mačionytė, 49 m., nuliūdime paliko motiną Laimą Mačionienę ir seserį Laimutę, palaidota kovo 3, šeštadienį iš mūsų šventovės; a.a. Teresė Siemoneit, 97 m., nuliūdime paliko sūnų Martin Simonaitį, palaidota kovo 5, pirmadienį iš mūsų šventovės; a.a. Elzbieta Giedrienė, 95 m., Pašarvota Ryan & Odette laidotuvių namuose, Dundas gatvėje, maldos prie karsto kovo 7, trečiadienį, 7 v.v., laidotuvis iš mūsų šventovės kovo 8, ketvirtadienį, 10 v.v.

– Parapijos persikėlimo vajui iki šiol surinkta \$518,395; dar trūksta \$801,640. Visiems aukotojams nuoširdi padėka.

– Mišios kovo 11, sekmadienį: 8.15 v.r. už Rocių ir Gečų šeimų mirusius; 9.15 v.r. už a.a. Juozą ir Praną Gegužius; 10.15 v.r. už a.a. Liudą Stadį, už a.a. Virginiją Černiauskaitę, už Kiaupų šeimos mirusius; 11.30 v.r. už Lietuvą.

Lietuvių namų žinios

– Šių metų kovo 4 d. LN sveatinėje pietavo 216 svečių. Pranešimą padarė ir su svečiais supažindino LN pirm. E. Steponas. Svečių knygoje pasirašė – Lietuvos nepriklausomybės akto signataras prof. V. Landsbergis, J. F. Fodorvic iš St. Catharines, ON.

– Sekantis LN valdybos posėdis įvyks š.m. kovo 14 d., 7 v.v.

– Š.m. kovo 10, šeštadienį, LN Gedimino menėje vyrų būrelis rengia metinį pobūvį su karšta vakariene bei vynu. Maistą gamins V. Birštonas, bus įdomi programa, stalai rezervuoti. Dėl bilietų teirautis pas T. Stanulį tel. 416 231-4937 arba LN sekmadienio popietėse.

– Toronto LN švietimo fondas “Labdara” skiria stipendijas jauniui. Dėl smulkesnės informacijos prašome kreiptis 1573 Bloor St. W., Toronto LN raštinėje arba skambinti tel. 416 532-3311.

– Š.m. balandžio 1, sekmadienį, 2 v.p.p. Lietuvių Namuose įvyks paskaita apie žemės ūkio reformą ir ateities perspektyvas. Skaitys agronomas J. Markevičius, dalyvavęs pertvarkymo veikloje.

– Vėlykų pietūs Lietuvių Namuose šiemet įvyks balandžio 22 d. – Lietuvių Namams reikalingi tarnautojai salų priežiūrai, kreiptis tel. 416 532-3311.

Slaugos namų žinios

– Slaugos namų statybai aukoj: a.a. A. Plipio atminimui L. Balsys – \$100 (\$5,583.70); B. Laučys – \$70 (\$270). Slaugos namų komitetas dėkoja visiems aukotojams už nuoširdų dosnumą ir paramą. Slaugos namams aukos priimanos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog Labdaros fondas, Lietuvių tautiečių Labdaros fondas, Lietuvių tautiečių Labdaros fondas, 1573 Bloor St. W., Toronto, ON, M6P 1A6. Slaugos namų elektroninis paštas: http://members.planeteer.com/~litn/.

– Šventosios šventovės statybai aukoj: \$1,000 – O. Raubienė; \$100 – A. Augaitienė.

– Sudegusios Pakalnių šventovės atstatymui A. Petkevičienė aukojė \$50.

– A. Vytauto Januškos atminimui žmona Antanina “Tėviškės žiburiams” aukojė \$100.

TORONTO LIETUVIŲ SLAUGOS NAMAMS AUKOJO:

A. a. mylimo vyro **Romo Simanavičiaus atminimui** aukojė \$500 Hilda Simanavičienė. A. a. **Romo Simanavičiaus atminimui** aukojė: \$50 (JAV dol.) – Antanas ir Aldona Mineigos; \$25 (JAV dol.) – Paul ir Ruth M. Gyliai. A. a. **Marijos Preikšaitienės atminimui** aukojė: \$35 – T. B. Stanuliai; \$20 – Teresė Gražulienė, E. Steponas. A. a. **Gražinos Mačionytės atminimui**, užjaušamos savo narę **Laimą Mačionienę**, LN moterų būrelis aukojė \$50.

Lietuvių slaugos namų vajeaus komitetas

SVARBUS PRANEŠIMAS KOOPERATYVO NARIAMS

Kooperatyvo persikėlimas į naujas patalpas

Dabartiniai Tėvų Pranciškonų Prisikėlimo parapijos šventovės ir vienuolyno pastatai su Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvo patalpomis 999 College gatvėje yra parduoti ir artimoje ateityje bus nugriauti gyvenamųjų namų statybai. Naujų kooperatyvo patalpų statyba bus užbaigta kovo mėn. pradžioje. Kooperatyvo įstaigos persikėlimas iš senų į naujas patalpas įvyks kovo 12 – 14 dienomis.

Naujų patalpų vietovė

Kooperatyvo įstaigos patalpos bus naujo Tėvų Pranciškonų šventovės/vienuolyno pastato šiaurės rytų kampe. Pastatas randasi Bloor gatvės šiaurinėje pusėje tarp Islington ir Kipling gatvių, skersai (Bloor) gatvės nuo Toronto policijos nuovados pastato. Pranešam, kad dėl naujų gatvių išdėstymo Toronto miestas pakeitė anksčiau kooperatyvo patalpoms duotą Bloor gatvės adresą į **3 Resurrection Road.**

Kasos valandos – kovo mėn. 11 d. iki kovo mėn. 15 d.

Kooperatyvo skyrius	Sekmad. kovo 11	Pirmad. kovo 12	Antrd. kovo 13	Trečiad. kovo 14	Ketvirtad. kovo 15
999 College St. (senos patalpos)	8.45 v.r. iki 12.45 v.p.p.	UŽDARYTA VISAM LAIKUI			
3 Resurrection Rd. (naujos patalpos)		UŽDARYTA	UŽDARYTA	UŽDARYTA	9.00 v.r. iki 8.00 v.v.
Anapilyje 2185 Stavebank Rd.	9.00 v.r. iki 12.30 v.p.p.	UŽDARYTA	9.00 v.r. iki 3.30 v.p.p.	9.00 v.r. iki 3.30 v.p.p.	1.00 v.p.p. iki 8.00 v.v.

Narių patogumui Anapilio skyrius bus atidarytas trečiadienį kovo 14 d. Nuo kovo 15 d. abu kooperatyvo skyriai veiks įprastomis valandomis.

Kooperatyvo valdyba, vedėja ir tarnautojai prašo Jūsų kantrybės persikėlimo laikotarpyje. Mes tikime, kad naujos patalpos kooperatyvo nariams bus daug geresnės ir patogesnės.

Prisikėlimo parapijos (Toronto) kredito kooperatyvo valdyba

Lietuvių kredito kooperatyvo “Parama” pranešimas. Šių metų kovo 10, šeštadienį, 1573 Bloor St. W. skyrius (Lietuvių Namuose) bus uždarytas dėl remonto darbų. 2975 Bloor St. W. “Paramos” skyrius veiks įprastu laiku – nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.

“Tėviškės žiburių” prenumeratoriams, atsiimantiems laikraštį kas savaitę iš Prisikėlimo parapijos, jis bus siunčiamas paštu parapijai uždarant patalpas 1011 College St., t.y. nuo kovo 12 d. Norintys kitur pasiimti laikraštį (pvz. iš “Paramos” kredito kooperatyvo) prašomi paskambinti “TŽ” administracijai telefonu 905-275-4672. Galima atsakove palikti žinutę nurodant vardą, pavardę, adresą ir norimą atsiėmimo vietą.

“Tėviškės žiburių” administracija ir redakcija turi vieną telefono liniją, kurioje prijungti ir faksas, ir interneto ryšys elektroniniam paštui. Naudojantis bet kuria iš jų, telefonas būna užimtas, įsijungia atsakovas, kuriame galima palikti žinutę arba klausimą, į kurį administratorės atsilieps, reikalingi esant. Kaip ir kitose įstaigose, atsakovas registruoja balsą tik po signalo. Ištyrus telefono vartojimą “TŽ-se” nustatyta, kad antros linijos įvedimas nebūtinas ir daug brangesnis negu automatinis atsakovas.

Tremtinių vaikaičių mokyklai “Lietuvių Namai” Vilniuje aukoj: \$5,000 – A. Rūta; \$100 – N.N.; \$50 – S. J. Poškai.

A. a. Jokūbai Cipariui mirus, užjaušdami jo žmoną Teofilę, dukras, sūnus, seserį Stasę, brolių Praną ir jų šeimas, Ald. Čerškienė, S. A. Čerškai, R. V. Valaičiai “Tėviškės žiburiams” aukojė \$60.

A. a. Antaninos Mikšienės ir a.a. Leono Klevo atminimui Irena Ross “Tėviškės žiburiams” aukojė \$25.

A. a. Justino Vizgirdos (12 m.) mirties prisiminimui, pasigendanti savo brolio, Zosė Riečienė “Tėviškės žiburiams” aukojė \$25.

Aukos Roko Kavaliausko fondui palaikyti jo gyvybei: \$100 – Hamiltono skautininkių “Šatrijos Raganos” būrelis, Eugenija Taras (Čikaga); \$50 – Alfonsas ir Palmira Šnarskiai (Lockport, IL); Eugenija Klevas (Hamilton, ON).

Nuoširdžiai dėkojame gerą širdžiams už didelę paramą visiems, prisidėjusiems auka gelbstint Roko Kavaliausko gyvybę, dėl kurios jis pats dar kovoja.

Su giliu nuoširdumu liekame visiems dėkingi – Evelina Daugilienė; Povilas Kanopa ir Roko tėveliai – Artūras ir Evelina Kavaliauskai Lietuvoje.

PRANEŠIMAS

TORONTO LIETUVIŲ NAMŲ IR LABDAROS FONDO narių metinis – visuotinis susirinkimas

yra šaukiamas 2001 m. kovo 18, sekmadienį, 1 v.p.p., Lietuvių Namų Karaliaus Mindaugo menėje, 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario. Dalyvaujančių registracija prasideda 12 val.

SUSIRINKIMO DARBOTVARKĖ:

1. Susirinkimo atidarymas;
2. Prezidiumo sudarymas: a) susirinkimo pirmininko ir sekretorių, b) mandatų, nominacijų ir balsų skaičiavimo komisijų;
3. Darbotvarkės tvirtinimas;
4. 2000 m. susirinkimo protokolo skaitymas ir tvirtinimas;
5. Valdybos pranešimai: a) pirmininko, b) išdinkimo, c) slaugos namų, d) statybos ir remonto, e) “Lokio” svetainės, f) visuomeninės veiklos, g) švietimo fondo, h) bingo;
6. Revizijos komisijos pranešimas;
7. Revizoriaus (auditor) pranešimas;
8. Diskusijos dėl pranešimų;
9. 2000 m. apyskaitų tvirtinimas;
10. 2001 m. sąmatos tvirtinimas;
11. Revizoriaus (auditor) tvirtinimas;
12. Labdaros įstatų tvirtinimas;
13. Valdomybių organų rinkimai: a) valdybos (4 nariai), b) revizijos komisijos (1 narys/ė);
14. Einamieji reikalai ir sumanymai;
15. Susirinkimo uždarymas.

Šiais metais į Lietuvių Namų valdybą bus renkami keturi nariai. Valdybos kadencija baigia: A. Byszkiewicz, J. R. Juodis, E. Steponas ir H. Sukauskas. Bus renkami 4 nariai į valdybą – 3 metams. Iš revizijos komisijos kadenciją baigia V. Kulyns. Bus renkamas narys/ė į revizijos komisiją – 3 metams.

Lietuvių Namų valdyba siūlo, kad nariai gautų iš nominuojamo kandidato-es raštinąją sutikimą. Šiam reikalui yra paruoštos specialios anketos, kurias nariai gali gauti LN raštinėje arba susirinkimo metu. Be to, valdyba siūlo, kad kandidatų-čių siūlytojai (nemažiau kaip du nariai), pasirašę joje nominacijos anketas ir įteikę metinio susirinkimo nominacijų komisijai.

Nariai, norintys perleisti balso teisę kitam asmeniui, privalo laikytis korporacijų įstatymo (Corporations Act) reikalavimų ir įgaliojimus (proxy), patvirtintus jų parašus notariui (Notary Public), pristatyti į LN raštinę ne vėliau 2001 m. kovo 16 d., 10 v.r. Įgaliojimai, nepatvirtinti notaro ir gauti po minėtos datos, nebus pripažinti teisėtais. Įgaliojimų anketas galima gauti LN raštinėje.

Toronto Lietuvių Namų valdyba

A. a. Ryčiui Kijauskui mirus, užjaušdami jo tetą Aldoną Norkienę ir visus gimines, Tėvynės sąjungai aukojė: \$20 – J. E. Bubniai, J. A. Gedriai, M. L. Paškai; \$10 – R. Pronczak, L.P.

Aukos Roko Kavaliausko fondui palaikyti jo gyvybei: \$100 – Hamiltono skautininkių “Šatrijos Raganos” būrelis, Eugenija Taras (Čikaga); \$50 – Alfonsas ir Palmira Šnarskiai (Lockport, IL); Eugenija Klevas (Hamilton, ON).

Nuoširdžiai dėkojame gerą širdžiams už didelę paramą visiems, prisidėjusiems auka gelbstint Roko Kavaliausko gyvybę, dėl kurios jis pats dar kovoja.

Su giliu nuoširdumu liekame visiems dėkingi – Evelina Daugilienė; Povilas Kanopa ir Roko tėveliai – Artūras ir Evelina Kavaliauskai Lietuvoje.

MONTREALQUE

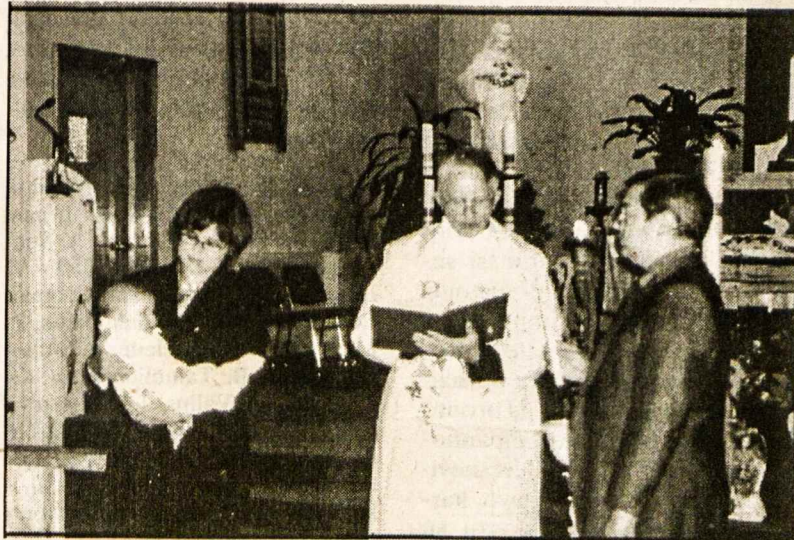
Užgavėnių balius vasario 24 d. Aušros Vartų parapijos salėje pilnai pasisekė. Buvo daug žmonių, ypač vaikučių, kurių dauguma dar neina nei į mokyklą. Apie Užgavėnių papročius gana smulkiai papasakojo Linas Šlikas lietuviškai, o beveik tą patį pakartojo anglų kalba Aistė Zydnikaitė. Į ratelį “Jurgeli, meistrelį” įsitraukė ir maži, ir dideli. O aplinkui išdžiūti šlamėnų Kanapis, Lašininis ir kitokie persirėngėliai. Vaikams labai patiko atvežtas šieno blokas, kurį išardžius, atsirado daug įvairių žaidimų. Be didelio triukšmo čia buvo bėgiojama, važinėjama ratukais bei šiaip šienų pasimėtoma. Vakarui įpusėjus, ant stalų atsirado žemaitiški blynai su obuoline koše. Skanu. Kava ir pyragais teko pasitarnauti patiems. Po loterijos jauna publika per ilgai neužsibuvo. Bravo Montrealio šauliams, kad rado galimybę su naujai atvykusiais lietuvišiais suruošti tokį sėkmingą renginį.

Kelionės įspūdžius iš Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso Australijoje vasario 25 d. Aušros Vartų parapijos salėje papasakojo ten dalyvavę trys montrealiečiai jaunuoliai: Dalius Bulota, Jūra Landry ir And-

rius Valkauskas. Kiekvienas pasakojo apie atskirus dienotvarkės punktus. Buvo aparatas, kuriuo buvo rodomos nuotraukos iš kongreso posėdžių, kelionių ir pasilinksminimų. Iš viso kongrese dalyvavo apie du šimtai atstovų bei svečių. Iš Kanados buvo nuvykę dvidešimt. Buvo perskaityti kongreso priimti nutarimai. Pabaigoje visi trys nuoširdžiai dėkojo organizacijoms ir pavieniams asmenims už finansinę paramą tokiai ilgai kelionei bei ten praleistam laikui. Visi šio pranešimo klausytojai buvo pavaišinti skaniais užkandžiais, pyragais ir kava.

Šių pranešimų pasiklausyti atėjo ir ketvirtas jaunuolis – Juozas Piečaitis, kuris kelionei į Australiją buvo pilnai pasirošęs – turėjo visus bilietus ir buvo gavęs reikalingas injekcijas nuo įvairių ligų. Bet dešimt dienų prieš išvyką Lauryno kalnuose beslidinėdamas turėjo didelę nelaimę. Šešias savaites išbuvo pusiau be sąmonės. Dabar jau antrą savaitę namuose, tik 2-3 dienas į savaitę važinėja įvairiai terapijai.

Jonas Vasiliauskas, ilgametis nuoširdus Aušros Vartų parapijos choro dalyvis, vasario 25 d. paminėjo savo aštuoniadešimt metų amžiaus sukaktį choristų tarpe. B.S.

Antano ir Audros Verbylaitės-Zicha kūdikis buvo pakrikštytas Montrealio Aušros vartų šventovėje Viliamo-Aleksandro vardu. Apeigas atliko kun. K. J. Ambrasas, SJ

LITAS Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec) H4E 2A8

Tel.: 766-5827

FAX: 766-1349

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE. H1X 1L7
TEL: (514) 722-3545 FAX: (514) 722-3546

Dienraštis “The Toronto Star” 2001.II.15 laidoje paskelbė žinutę iš Lietuvos, esą buvęs Vilniaus saugumo viršininkas (commander), kolaboravęs su okupacine nacių valdžia žydų naikiname, teismo rastas kaltu, bet kalėjimo bausmė neskiriama, nes tasai pareigūnas Kazys Gimžauskas, esąs 93 metų ligonis. Pažymėtina, kad jis 1941-44 m. buvo Vilniaus saugumo viršininko padėjėjas, o ne viršininkas. Jo viršininkas buvo Lileikis (jau miręs).

Vilniaus radijo užsieniui laida nuo š.m. kovo 5 d. bus transliuojama tik iš Sitkūnų (18 km. nuo Kauno) radijo stoties – 9875 kHz dažniu, 31 m. bangos ruože.

IEŠKOME rusiškai kalbančios moters iki 40 metų prižiūrėti 3 mėnesių kūdikį ir kartu gyventi su mumis. Skambinti tel. 416 567-0173, 416 318-5192 arba 416 720-4010.

GRAŽIOJE vietoje, Lekėčiuose, Šakių raj. parduodamas ūkis su trobesiais, 3 h. dirbamos žemės ir 6,400 h. miško. Toronte skambinti Albinai tel. 416 604-2032.

LORNE PARK MUZIKOS

MOKYKL

[įsikūrusi 1996 m. Mississaugoje]

PRIMA NAUJUS STUDENTUS!

• Pianino • Dainavimo

• Gitaros • Teorijos

• Vaikučių 3-6 m. amžiaus

• muzikos klases

Dėl platesnės informacijos

prašome skambinti

DEIMANTEI GRIGUTIENEI

TEL. (D.) 905-278-3309

(N) 905-848-9628

Punia Construction Ltd.